

วิทยานิพนธ์ งานวิจัย

สำนักวิทยบริการฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Ms ๑๒๑๗๒๑

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD
ร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

นางสาวชิรารัตน์ ปัญญาเทพ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

พ.ศ. 2563

สงวนลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ใบอนุญาตวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

เรื่อง : การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด
เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง และสหกรณ์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ผู้วิจัย : นางสาวชिरารัตน์ ปัญญาเทพ

ได้รับอนุมัติเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสังคมศึกษา

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐชัย จันทชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรคำ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาธ เนืองเฉลิม)

ว่าที่ร้อยตรี

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรัญ ชูกระเดื่อง)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ทัชวัฒน์ เหล่าสุวรรณ)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทัชนีย์ นาคคุณทรง)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยลักษณ์ โพธิวรรณ)

- ชื่อเรื่อง** : การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
- ผู้วิจัย** : นางสาวชัชวรัตน์ ปัญญาเทพ
- ปริญญา** : ครุศาสตรมหาบัณฑิต (สังคมศึกษา)
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- อาจารย์ที่ปรึกษา** : รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนีย์ นาคคุณทรง
รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยลักษณ์ โพธิวรรณ
- ปีการศึกษา** : 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด (2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน (3) ศึกษาพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม และ (4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/3 จำนวน 22 คน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ร้อยเอ็ด ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม และแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐาน t-test (Dependent Samples)

ผลการวิจัยพบว่า (1) การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยอยู่ในเกณฑ์ที่มีความเหมาะสมมากที่สุด (2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) พฤติกรรมการทำงานเป็นกลุ่มของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมาก และ (4) ความพึงพอใจของนักเรียนหลังเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD, แผนผังความคิด, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Title : The Development Cooperative Learning Activities Using Student Team Assisted Divisions (STAD) technique and Mind Map on topic “Technique of the Sufficiency Economy and Cooperatives” for Mathayomsuksa 5 students

Author : Miss Wachirarut Punyatep

Degree : Master of Education (Social Studies)
Rajabhat Maha Sarakham University

Advisors : Associate Professor Dr.Thatsanee Nakunsong
Associate Professor Dr.Piyaluk Potiwan

Year : 2020

ABSTRACT

The purposes of this study were: (1) to develop Cooperative Learning Activities Using Student Team Assisted Divisions STAD technique and Mind Map, (2) to compare students’ learning achievement before and after they had learnt, (3) to study group working skill of the student and, (4) to examine the satisfaction of the students through the learning plans using Cooperative Learning Activities Using Student Team Assisted Divisions STAD with Mind Map. The sample consisted of 22 Matthayomsuksa 5/3 students at Triam Udomsuksa Pattanakan Roi-et School in Roi-et. The sample was selected by multi-stage Sampling. The research instruments were the lesson plan learning, the skill’s evaluation form group working, a learning Achievement test and satisfaction questionnaire. The statistic used for data analysis were percentage, mean, standard deviation and t-test. (Dependent Samples)

Research findings were as follows: (1) Development Cooperative Learning Activities Using Student Team Assisted Divisions STAD technique and Mind Map on topic “Technique of the Sufficiency Economy and Cooperatives” for Mathayomsuksa 5 students obtained the level of efficiency being expectancy. (2) The learning achievement of the students on The Learning Activities using Student Team Assisted Divisions STAD with Mind map technique after learning activities were higher than before the participation in the learning activities at .05 level. (3) Studying group working skill of the students

were at good level. and (4) the satisfaction of the students through the learning plans using Cooperative Learning Activities Using Student Team Assisted Divisions STAD with Mind Map technique was at a somewhat stratified level

Keywords: Cooperative Learning Activities Using STAD, Mind map technique, learning achievement, and group working skill.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่ง จากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนีย์ นาคุณทรง และที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยลักษณ์ โพธิวรรณ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการให้คำปรึกษา คำแนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาธ เมืองเฉลิม ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรัญ ชูกระเดื่อง และอาจารย์ ดร.ชนะชัย อวนวิง (กรรมการสอบวิทยานิพนธ์) ที่ได้กรุณาให้คำชี้แนะและแนวทางแก้ไข ปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.อัจฉริยา พรหมท้าว อาจารย์ ดร.อพันธ์ พูลพุทรา อาจารย์ ดร.ธัญญลักษณ์ เขจรภักดี อาจารย์ ดร.ทัชชวัฒน์ เหล่าสุวรรณ และนายจำรูญ ศีระษะภูมิ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ ความเหมาะสมของเนื้อหา และให้คำแนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนได้เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีคุณภาพสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และอาจารย์ ตลอดจนญาติพี่น้องที่ให้อำลังใจในการเรียนช่วยเหลือและคอยสนับสนุนมาโดยตลอดและทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จ คุณค่าและประโยชน์จากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาพระคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ให้การอบรมสั่งสอน ให้ความรู้ มีสติปัญญาส่งผลให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จ ทำให้การศึกษาวิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

นางสาวชिरารัตน์ ปัญญาเทพ

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ค
ABSTRACT	ง
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉุ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	4
1.3 สมมติฐานการวิจัย	4
1.4 ขอบเขตการวิจัย	4
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	5
1.6 ประโยชน์ที่ได้รับ	7
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม	8
2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	8
2.2 การเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด	15
2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	36
2.4 พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	39
2.5 ความพึงพอใจ	42
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	46
2.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย	49
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	50
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	50
3.2 เครื่องมือการวิจัย	50
3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย	51

หัวเรื่อง	หน้า
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	61
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	62
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์	63
บทที่ 4 ผลการวิจัย	66
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์	66
4.2 ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	66
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	67
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	70
5.1 สรุป	70
5.2 อภิปรายผล	70
5.3 ข้อเสนอแนะ	73
บรรณานุกรม	75
ภาคผนวก	82
ภาคผนวก ก ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้	83
ภาคผนวก ข แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	98
ภาคผนวก ค แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	105
ภาคผนวก ง แบบสอบถามความพึงพอใจ	111
ภาคผนวก จ ผลการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่อง	116
ภาคผนวก ฉ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	123
ภาคผนวก ช รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและหนังสือราชการ	127
ประวัติผู้วิจัย	134

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1	มาตรฐาน ส.3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ 11
2.2	มาตรฐาน ส.3.2 เข้าใจระบบ และสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก 12
3.1	ความสัมพันธ์ของสาระการเรียนรู้ สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เวลาที่ใช้สอน โดยจำแนกตามสาระการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 52
3.2	การวิเคราะห์จำนวนข้อสอบ 58
3.3	การวิจัยเชิงทดลอง 61
4.1	คะแนนค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบ t และระดับนัยสำคัญทางสถิติ ของการทดสอบ 67
4.2	ผลการศึกษาพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ครั้งที่ 1 และ ครั้งที่ 2 68
4.3	คะแนนค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 69
จ.1	คะแนนค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้เชี่ยวชาญประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ แผนที่ 1-12 117
จ.2	ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับตัวชี้วัดของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 50 ข้อ 118
จ.3	ค่าความยาก (p) ค่าอำนาจจำแนก (B) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 120

ตารางที่	หน้า
จ.4 ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน ที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์	121
จ.5 ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์	122
ฉ.1 คะแนนค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ จากใบงาน แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม และแบบทดสอบย่อย ระหว่างเรียนจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-7	124
ฉ.2 คะแนนค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ จากใบงาน แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม และแบบทดสอบย่อย ระหว่างเรียนจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8-12	125
ฉ.3 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	126

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 แผนผังแบบกิ่งไม้ (Branching Map)	30
2.2 แผนผังแบบวงจร (Circle Map)	30
2.3 แผนผังแบบใยแมงมุม (Spider Map)	31
2.4 แผนผังแบบก้างปลา (Fishbone Map)	31
2.5 แผนผังแบบตารางเปรียบเทียบ (Compare Table Map)	31
2.6 แผนผังแบบรูปวงกลมทับเหลื่อม (Overlapping Circles Map)	32
2.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย	49

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 กล่าวถึงการศึกษา คือ กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคล และสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การสร้างองค์ความรู้ที่เกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคมการเรียนรู้ การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสืบสานทางวัฒนธรรม การฝึก การอบรม และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยมีความมุ่งหมายว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา ความรู้ จิตใจ และคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งแนวทางในการจัดการศึกษาต้องยึดหลักผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด และถือว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ กระบวนการจัดการศึกษาต้องเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ เนื่องจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มีจุดเน้นที่การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ในด้านต่าง ๆ รอบด้าน

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พุทธศักราช 2545 โดยเฉพาะในหมวด 4 แนวทางการจัดการศึกษา มาตรา 22 กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่านักเรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ถือว่านักเรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้นักเรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (คำพินัย ป้องปาน และนิสิต สิริสุพร, 2548, น.7) เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงออกทั้งในทางปฏิบัติและการแสดงความคิดเห็นให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเองมากที่สุด มีการทำกิจกรรมหรือทำงานเป็นหมู่คณะ (ชาติรี เกิดธรรม, 2545, น.5) และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 มุ่งส่งเสริมให้นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น.2) อีกทั้งวิสัยทัศน์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 มุ่งเน้นนักเรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐาน ความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น.4) นักเรียน

มีบทบาทในการเสาะแสวงหาความรู้ ลงมือปฏิบัติจริง มีปฏิสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น.26)

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มุ่งเน้นการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันของมนุษย์ และสิ่งแวดล้อมบนโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลา พัฒนานักเรียนให้มีความสามารถทางสังคม มีความรู้ ทักษะ คุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ โดยให้นักเรียนเกิดความเจริญงอกงามหนึ่งในองค์ประกอบที่สำคัญคือการทำงานเป็นกลุ่มซึ่งเป็นทักษะทางสังคม เช่น ความสามารถในการเป็นผู้นำและผู้ตามในการทำงานกลุ่ม สร้างสรรค์ผลงาน ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ (ดวงกมล สิ้นเพ็ง, 2553, น. 31-32) ดังนั้นการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสันติสุขนั้นจำเป็นต้องมีทักษะที่จำเป็นหลายประการ รวมถึงทักษะการอยู่ร่วมกับผู้อื่น และโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ร้อยเอ็ด ได้รับการประเมินภายนอกรอบสอง จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา หรือ สมศ. เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม พ.ศ.2557 ผลการประเมินในมาตรฐานที่ 7 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ระดับคุณภาพอยู่ในระดับดี ซึ่งเกณฑ์สูงสุดคือดีมาก (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2557, น.11) ซึ่งทาง สมศ. ได้ให้ข้อเสนอแนะให้สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีทักษะการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม และสามารถตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับการทำงานได้มากยิ่งขึ้น ดังนั้นวิชาสังคมศึกษาจึงมุ่งพัฒนาให้นักเรียนทำงานร่วมกับผู้อื่น แบ่งความรับผิดชอบในหน้าที่ต่าง ๆ โดยให้นักเรียนทำงานกลุ่ม เพราะตามธรรมชาติเมื่อเรามีความสัมพันธ์ร่วมกันแล้ว มักจะมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีความคิดริเริ่ม มีการยอมรับ มีคุณธรรม และคุณลักษณะอื่น ๆ แต่การกระทำเหล่านี้จะได้รับความสำเร็จ มีความเข้าใจอันดีต่อกัน ร่วมกันทำงานกลุ่มอย่างมีความสุข และการทำงานกลุ่มร่วมกันโดยได้รับผลดี มีความก้าวหน้า ในด้านการทำงาน และมีความสุขร่วมกัน ก็จะเป็นประโยชน์ต่อคนในทุกวงการ จึงจำเป็นต้องพัฒนาความสามารถในการทำงานกลุ่ม เพื่อปลูกฝังการทำงานร่วมกับผู้อื่น ให้นักเรียนเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ อันเป็นความจำเป็นต่อการพัฒนาสังคมและประเทศชาติต่อไป

ปัจจุบันการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอน ส่วนใหญ่จะใช้วิธีการบรรยาย เนื่องจากครูผู้สอนมีหน้าที่และภาระงานที่มากเกินไป จนทำให้ครูผู้สอนขาดการเตรียมการสอนและเทคนิคการสอนที่ดี จึงทำให้นักเรียนเกิดการเบื่อหน่ายในวิชาที่เรียน ขาดความกระตือรือร้นและขาดความสนใจในเรื่องที่เรียน จึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำ ดังนั้นครูผู้สอนควรจะต้องปรับปรุงวิธีการสอน หรือเทคนิคการสอนของตนเอง โดยเน้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และประโยชน์อย่างสูงสุด

จากการศึกษาค้นคว้าทางวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ควรเป็นกิจกรรมที่มุ่งประโยชน์สูงสุดแก่ นักเรียนให้ได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาส

เรียนรู้ แลกเปลี่ยนข้อมูลเป็นความรู้ที่มีความหมาย มีการสังเกต รวบรวม วิเคราะห์สังเคราะห์ และสรุป ข้อมูล มีการแข่งขันกันในการทำใบงาน มีการใช้กระบวนการกลุ่ม (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2549, น.9) มักจัดกิจกรรมเป็นกลุ่มย่อย การบริหารชั้นเรียนหนักไปทางประชาธิปไตย ครูกระจายอำนาจให้นักเรียนฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตาม มีการแบ่งหน้าที่กันทำงาน (วีรยุทธ วิเชียรโชติ, 2521, น.40-41) มีการนำเสนอในรูปแบบชิ้นงาน นักเรียนมีบทบาทในการปฏิบัติ กิจกรรมกลุ่มร่วมเสนอความคิดเห็น มีการใช้แผนผังความคิดในการสรุปงาน (กิ่งแก้ว อารีรักษ์ และคณะ, 2549, น.166-167) ทำให้นักเรียนทำงานด้วยกันเป็นกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ (สาโรช โศภิตรักษ์, 2546, น.79) การใช้แผนผังความคิดในการสอนมีจุดประสงค์สำคัญ เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาความคิด ฝึกการรู้จักวิเคราะห์ สังเคราะห์ และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลหรือโมโนทัศน์ต่าง ๆ โดยแสดงออกมาในรูปแบบของแผนผังความคิด อีกทั้งยังส่งเสริมให้นักเรียนเรียนได้ดียิ่งขึ้นและเกิดการเรียนรู้ถาวร ทำให้ความคิดที่คลุมเครืออยู่ชัดเจน สามารถนำไปใช้พัฒนาสรุปการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดความคิดแก่นักเรียนในลักษณะของรูปธรรมได้อย่างชัดเจน (นาตยา ปิลันธนานนท์, 2542, น.95) ดังนั้นการจัดเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD สามารถจัดกิจกรรมร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิดได้ เพราะนักเรียนภายในกลุ่มช่วยกันสร้างแผนผังความคิด สำหรับการนำเสนอข้อมูลและสรุป โดยหลักการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD คือ กระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม ช่วยกันคิด ร่วมหัวกันคิด ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ซึ่งสอดคล้องกับเทคนิคแผนผังความคิดที่พัฒนามาจากทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมายของ Ausubel หากสมองมีการจัดโครงสร้างไว้อย่างเป็นระบบระเบียบจะช่วยเรียกความรู้เดิม ที่อยู่ในโครงสร้างทางปัญญา ออกมาใช้เชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ได้ง่ายขึ้น (ทิศนา ขัมมณี, 2555, น.388) แผนผังความคิดประกอบด้วยความคิดหรือข้อมูลสำคัญๆ ที่เชื่อมโยงกัน ในรูปแบบต่าง ๆ ทำให้เห็นโครงสร้างของความรู้หรือเนื้อหาสาระนั้น ๆ การใช้แผนผังความคิดจะช่วยให้ผู้เรียนจัดข้อมูลเหล่านั้นให้เป็นระบบระเบียบในรูปแบบที่อธิบายให้เข้าใจและจดจำได้ง่าย

จากเหตุผลดังที่ได้กล่าวมา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิดมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาเศรษฐศาสตร์ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ ซึ่งคาดหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะช่วยแก้ไขปัญหาลักษณะการเรียน และแก้ไขด้านพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้ ส่งผลให้ผู้เรียนได้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น และมีทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม และนำผลการวิจัยที่ได้รับไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมให้มีประสิทธิภาพต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียน และหลังเรียน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์

1.2.3 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์

1.2.4 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด

1.3 สมมติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ หลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1.4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.4.1.1 ประชากร นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 27 ภาคเรียน ที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 4 ห้องเรียน รวมนักเรียน 71 คน

1.4.1.2 กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/3 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 27 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 1 ห้อง รวมนักเรียน 22 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

1.4.2 เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้เนื้อหาในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งประกอบด้วย

1.4.2.1 การพัฒนาเศรษฐกิจของไทย

1.4.2.2 การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคม

1.4.2.3 สหกรณ์กับการพัฒนาเศรษฐกิจไทย

1.4.2.5 เศรษฐกิจในชุมชนของไทย

1.4.3 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1.4.3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด

1.4.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมการทำงานกลุ่มและความพึงพอใจ

1.4.4 ขอบเขตด้านพื้นที่

โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 27

1.4.5 ระยะเวลาในการวิจัย

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 12 ชั่วโมง

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

“การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD” หมายถึง เป็นวิธีการที่เน้น ความสำคัญของการเรียนเป็นกลุ่ม การช่วยเหลือกันในกลุ่ม ซึ่งจะแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3-4 คน คละตามความสามารถของนักเรียน ซึ่งในชั้นสอนจะมีทั้งหมด 5 ชั้นตอน ประกอบด้วย

ขั้นที่ 1 ชั้นเตรียม ครูผู้สอนอธิบายถึงบทบาทหน้าที่สมาชิกภายในกลุ่ม และแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นที่ 2 ชั้นสอน ครูผู้สอนนำเข้าสู่บทเรียน อธิบายเกี่ยวกับเนื้อหาและมอบหมายงานให้แก่แต่ละกลุ่ม

ขั้นที่ 3 ชั้นทำกิจกรรมกลุ่ม นักเรียนจะเรียนรู้ด้วยกันภายในกลุ่มของตนเอง โดยแต่ละคนมีหน้าที่ที่ได้รับหมาย เป็นขั้นที่สมาชิกภายในกลุ่มได้รับผิดชอบต่อผลงานของกลุ่ม

ขั้นที่ 4 ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ เป็นการตรวจสอบว่านักเรียนได้ปฏิบัติหน้าที่ได้ครบหรือไม่ ต่อจากนั้นเป็นการทดสอบความรู้

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปและให้รางวัล จากการทำกิจกรรมการเรียนรู้

“แผนผังความคิด” หมายถึง การนำเสนอโดยการเขียนความคิดหลัก ความคิดรอง และความคิดย่อยที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน โดยจะนำความคิดรวบยอดหลักที่สำคัญไว้ตรงกลางหน้ากระดาษ แล้วเขียนคำอธิบายหรือบอกลักษณะของความคิดรองลงไปโดยลักษณะใยแมงมุม ลงในกระดาษแผ่นเดียว โดยนักเรียนในแต่ละกลุ่มนำเรื่องทีอ่านไปเขียนสรุป มีการใช้ภาพ สี เส้น และการโยงใยแสดงการเชื่อมโยงข้อมูล ทำให้เห็นภาพการสรุปแนวคิดในเรื่องการเขียนที่ชัดเจน จนสามารถนำไปสู่การเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้ มีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน มีหลักการเขียนที่ง่าย และสามารถเข้าใจในเรื่องราวได้อย่างแม่นยำ ช่วยเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่เข้าด้วยกัน

“การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด” หมายถึง กระบวนการทำงานเป็นกลุ่มซึ่งนักเรียนจะต้องช่วยกันคิด ร่วมหัวกัน และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ซึ่งจะแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ 3-4 คน คละตามความสามารถของนักเรียน โดยมีขั้นตอนการสอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม ครูผู้สอนอธิบายถึงบทบาทหน้าที่สมาชิกภายในกลุ่ม และแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน ครูผู้สอนนำเข้าสู่บทเรียน อธิบายเกี่ยวกับเนื้อหาและมอบหมายงานให้แก่แต่ละกลุ่ม

ขั้นที่ 3 ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม นักเรียนจะเรียนรู้ด้วยกันภายในกลุ่มของตนเอง โดยแต่ละคนมีหน้าที่ที่ได้รับหมาย เป็นขั้นที่สมาชิกภายในกลุ่มได้รับผิดชอบต่อผลงานของกลุ่ม

ขั้นที่ 4 ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ เป็นการตรวจสอบว่านักเรียนได้ปฏิบัติหน้าที่ได้ครบหรือไม่ ต่อจากนั้นเป็นการทดสอบความรู้

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปและให้รางวัล จากการทำกิจกรรมการเรียนรู้ หลังจากนั้นครูผู้สอนจะให้ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ออกมาในรูปของแผนผังความคิด ประเภทใยแมงมุม ส่งในคาบถัดไป

“พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม” หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกในการทำงานร่วมกันของนักเรียนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มีปฏิสัมพันธ์กัน มีการแบ่งหน้าที่กันทำงาน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม และมีการช่วยกันรับผิดชอบต่องานของกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มบรรลุผลโดยมีเป้าหมายเดียวกัน โดยวัดได้จากพฤติกรรมด้านการทำงานกลุ่ม ซึ่งวัดได้จากแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

“ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน” หมายถึง คุณลักษณะความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ของผู้เรียนที่เกิดจากการเรียนรู้ การฝึกทักษะ การเรียนรู้ด้วยวิธีที่หลากหลายรูปแบบ จึงเป็นสิ่งที่บ่งบอกหรือสามารถตรวจสอบความรู้ ความสามารถ ของบุคคลนั้นว่าเกิดการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด จากการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาเศรษฐศาสตร์ เป็นปรนัย

ชนิด 4 เลือก จำนวน 30 ข้อ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและระบบสหกรณ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนและประเทศ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

“ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับ แผนผังความคิด” หมายถึง การแสดงออกถึงความรู้สึกชอบ และพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการทำงานเป็นกลุ่ม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน สามารถสรุปความรู้ที่ได้ออกมาในรูปแบบของแผนผังความคิด และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนด้วยความสมัครใจ ซึ่งจะวัดได้จากการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับ

1.6.1 ผู้สอนได้แนวทางสำหรับการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กับวิชาอื่น โดยใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด

1.6.2 สถานศึกษาสามารถนำวิธีการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD รวมกับแผนผังความคิดมาใช้ในการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระอื่น ๆ ได้

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
2. การเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
4. พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
5. ความพึงพอใจ
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักประสานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินการทบทวนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อพัฒนาไปสู่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยดังกล่าวและข้อมูลจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) มาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสมชัดเจนยิ่งขึ้น ทั้งเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและกระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา พร้อมทั้งได้จัดทำสาระการเรียนรู้แกนกลางของกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระในแต่ละระดับชั้น เพื่อให้เขตพื้นที่การศึกษาหน่วยงานระดับท้องถิ่น และสถานศึกษา ที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้นำไปใช้เป็นกรอบและทิศทาง ในการพัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนการสอน โดยในที่นี่จะขอกกล่าวตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

2.1.1 กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจว่ามนุษย์ดำรงชีวิตอย่างไร ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคล และการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงการพัฒนา เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัยกาลเวลาตามเหตุปัจจัยต่าง ๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง และมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ว่าด้วยการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความเชื่อมสัมพันธ์กัน และมีความแตกต่างกันอย่างหลากหลาย เพื่อช่วยให้สามารถปรับตนเองกับบริบทสภาพแวดล้อมเป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ มีความรู้ ทักษะ คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม โดยได้กำหนดสาระต่าง ๆ ไว้ ดังนี้

2.1.1.1 ศาสนา ศีลธรรมและจริยธรรม แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ การนำหลักธรรมคำสอนไปปฏิบัติในการพัฒนาตนเองและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข เป็นผู้กระทำความดี มีค่านิยมที่ดีงาม พัฒนาตนเองอยู่เสมอ รวมทั้งบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม

2.1.1.2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต ระบบการเมืองการปกครอง ในสังคมปัจจุบันการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ลักษณะและความสำคัญการเป็นพลเมืองดี ความแตกต่างและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ปณิธานค่านิยมด้านประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สิทธิหน้าที่ เสรีภาพการดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลก

2.1.1.3 เศรษฐศาสตร์ การผลิต การแจกจ่าย และการบริโภคสินค้าและบริการ การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดอย่างมีประสิทธิภาพ การดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ และการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน

2.1.1.4 ประวัติศาสตร์ เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ วิธีการทางประวัติศาสตร์ พัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตถึงปัจจุบัน ความสัมพันธ์และเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ผลกระทบที่เกิดจากเหตุการณ์สำคัญในอดีต บุคคลสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในอดีต ความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย แหล่งอารยธรรมที่สำคัญของโลก

2.1.1.5 ภูมิศาสตร์ ลักษณะของโลกทางกายภาพ ลักษณะทางกายภาพ แหล่งทรัพยากร และภูมิอากาศของประเทศไทย และภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก การใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ความสัมพันธ์กันของสิ่งต่าง ๆ ในระบบธรรมชาติ ความสัมพันธ์ของมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น การนำเสนอข้อมูลภูมิสารสนเทศ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

2.1.2 สารและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส.1.1 รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส.1.2 เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส.2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และสังคมโลกอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส.2.2 เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส.3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

มาตรฐาน ส.3.2 เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส.4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

มาตรฐาน ส.4.2 เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติ จากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

มาตรฐาน ส.4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส.5.1 เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่ง ซึ่งมีผลต่อกันและกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหาวิเคราะห์ สรุป และใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ส.5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วัฒนธรรม มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

2.1.3 คุณภาพผู้เรียน

2.1.3.1 ได้เรียนรู้และศึกษาความเป็นไปของโลกอย่างกว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้น

2.1.3.2 ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้พัฒนาตนเองเป็นพลเมืองที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ รวมทั้งมีค่านิยมอันพึงประสงค์ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งมีศักยภาพเพื่อการศึกษาต่อในชั้นสูงตามความประสงค์ได้

2.1.3.3 ได้เรียนรู้เรื่องภูมิปัญญาไทย ความภูมิใจในความเป็นไทย ประวัติศาสตร์ของชาติไทย ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.1.3.4 ได้รับการส่งเสริมให้มีนิสัยที่ดีในการบริโภค เลือกและตัดสินใจบริโภคได้อย่างเหมาะสม มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมไทยและสิ่งแวดล้อม มีความรักท้องถิ่นและประเทศชาติ มุ่งทำประโยชน์ และสร้างสิ่งที่ดีงามให้กับสังคม

2.1.3.5 เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของตนเอง ชี้นำตนเองได้ และสามารถแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ในสังคมได้ตลอดชีวิต

2.1.4 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส.3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ตารางที่ 2.1

มาตรฐาน ส.3.1

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	นักเรียนทำอะไรได้
1. อภิปรายการกำหนดราคาและค่าจ้างในระบบเศรษฐกิจ	การกำหนดราคาและค่าจ้างในระบบเศรษฐกิจขึ้นอยู่กับระบบเศรษฐกิจของรัฐ	อภิปรายการกำหนดราคาและค่าจ้างในระบบเศรษฐกิจ
2. ตระหนักถึงความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่มีต่อเศรษฐกิจ สังคมของประเทศ	การนำแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมอย่างยั่งยืน	วิเคราะห์ความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อเศรษฐกิจ สังคมของประเทศอย่างยั่งยืน

(ต่อ)

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	นักเรียนทำอะไรได้
3. ตระหนักถึงความสำคัญของระบบสหกรณ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับชุมชนและประเทศ	ระบบสหกรณ์มีความสำคัญต่อการพัฒนาระบบเศรษฐกิจในชุมชนและประเทศ เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ	นำเสนอตัวอย่างสหกรณ์ที่ประสบผลสำเร็จอย่างหลากหลาย
4. วิเคราะห์ปัญหาทางเศรษฐกิจในชุมชนและเสนอแนวทางแก้ไข	ระบบเศรษฐกิจในชุมชนมีปัญหาต้องแก้ไขและพัฒนาเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ	วิเคราะห์ปัญหาทางเศรษฐกิจในชุมชนและเสนอแนวทางแก้ไข

มาตรฐาน ส.3.2 เข้าใจระบบ และสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ตารางที่ 2

มาตรฐาน ส.3.2

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	นักเรียนทำอะไรได้
1. อธิบายบทบาทของรัฐบาลเกี่ยวกับนโยบายการเงิน การคลังในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ	นโยบายการเงิน การคลังของรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจ ประเทศมีความสัมพันธ์กันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก	อธิบายบทบาทของรัฐบาลเกี่ยวกับนโยบายการเงิน การคลังในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ
2. วิเคราะห์ผลกระทบของการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีผลต่อสังคมไทย	การเปิดเสรีทางเศรษฐกิจในยุคโลกาภิวัตน์มีผลกระทบต่อสังคมไทยและสังคมโลก	วิเคราะห์ผลกระทบของการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีผลต่อสังคมไทย
3. วิเคราะห์ผลดี ผลเสียของความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศในรูปแบบต่าง ๆ	ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศในรูปแบบต่าง ๆ มีทั้งผลดีและผลเสียที่ส่งผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจโลก	วิเคราะห์ผลดี ผลเสียของความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศในรูปแบบต่าง ๆ

2.2 การเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด

2.2.1 การเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ

2.2.1.1 ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือ

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ดังนี้

พรรณรัศมี เเงาธรรมสาร (2533) กล่าวว่า เป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนเรียนเป็นกลุ่มเล็ก สมาชิกในกลุ่มจะมีความสามารถที่แตกต่างกัน ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และรับผิดชอบการทำงานของตนเองเท่า ๆ กับรับผิดชอบการทำงานของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มด้วย

กรมวิชาการ (2543) ให้ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือ ว่าเป็นการจัดการเรียนที่แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ สมาชิกในกลุ่มมีความสามารถแตกต่างกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกัน และมีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตัวและส่วนรวมเพื่อให้กลุ่มได้รับความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2546) กล่าวว่า เป็นกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ซึ่งต่างคนต่างช่วยกันเรียนรู้ด้านเนื้อหา ผู้เรียนมีความสามารถคละกัน โดยแต่ละกลุ่มมีสมาชิกประมาณ 4 คน ประกอบด้วยนักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 1 คน การแบ่งกลุ่มแบบนี้ทำให้คนเก่งเอื้ออาทรช่วยเหลือคนที่เรียนอ่อนกว่า และคนเรียนอ่อนมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงขึ้น มีความเป็นผู้นำมากขึ้น ส่วนคนที่เรียนปานกลางจะเรียนรู้วิธีเรียนจากคนเก่ง และเอื้ออาทรต่อคนเรียนอ่อน และคนเรียนอ่อนจะได้รับความช่วยเหลือ และส่งเสริมจากคนที่เรียนเก่งและคนที่เรียนปานกลาง ซึ่งช่วยลดปัญหาในการสอนซ่อมเสริมและกลุ่มแบบนี้มักจะจบลงด้วยการเล่นเกมและการแข่งขัน ส่วนคะแนนใช้คะแนนรวมเป็นหลัก ดังนั้นสมาชิกทุกคนต้องช่วยเหลือกันเรียนรู้ เพื่อทำคะแนนให้สูงและชนะเกม

Johnson (2005) กล่าวว่า เป็นการสอนที่ผู้เรียนซึ่งมีระดับความสามารถทางการเรียนที่แตกต่างกัน ทำงานที่ได้รับมอบหมายร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย โดยมีการใช้กิจกรรมหลากหลาย เพื่อที่จะช่วยให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน และสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มมีส่วนร่วม รับผิดชอบ ช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่มให้เข้าใจในสิ่งที่เรียนด้วย

จากความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือข้างต้น สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่ผู้สอนจัดให้ผู้เรียนแบ่งเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ประมาณ 4-6 คน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ โดยการทำงานร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และร่วมกันรับผิดชอบงานในกลุ่มที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้เกิดเป็นความสำเร็จของกลุ่ม

2.2.1.2 วัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

อารมณ์ ใจเที่ยง (2550) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีดังนี้

1. เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และฝึกทักษะกระบวนการกลุ่ม ได้ฝึกบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่ม
2. เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิดค้นคว้า ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ทักษะการคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา การตัดสินใจ การตั้งคำถามตอบคำถาม การพูด เป็นต้น
3. เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะทางสังคม การอยู่ร่วมกับผู้อื่น การมีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น การเสียสละ การยอมรับกันและกัน การไว้วางใจ การเป็นผู้นำ ผู้ตาม เป็นต้น

2.2.1.3 ลักษณะของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

อารมณ์ ใจเที่ยง (2550) กล่าวถึง ลักษณะของการจัดกิจกรรมแบบร่วมมือมีดังนี้

1. มีการทำงานกลุ่มร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มและระหว่างกลุ่ม
2. สมาชิกในกลุ่มมีจำนวนไม่ควรเกิน 6 คน
3. สมาชิกในกลุ่มมีความสามารถแตกต่างกันเพื่อช่วยเหลือกัน
4. สมาชิกในกลุ่มต่างมีบทบาทรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เช่น
 - 4.1 เป็นผู้นำกลุ่ม (Leader)
 - 4.2 เป็นผู้อธิบาย (Explainer)
 - 4.3 เป็นผู้จดบันทึก (Recorder)
 - 4.4 เป็นผู้ตรวจสอบ (Checker)
 - 4.5 เป็นผู้สังเกตการณ์ (Observer)
 - 4.6 เป็นผู้ให้กำลังใจ (Encourager)

สมาชิกในกลุ่มมีความรับผิดชอบร่วมกัน ยึดหลักว่า “ความสำเร็จของแต่ละคน คือ ความสำเร็จของกลุ่ม ความสำเร็จของกลุ่ม คือ ความสำเร็จของทุกคน”

2.2.1.4 องค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

นักวิชาการหลายท่านกล่าวถึงองค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมมือ ดังนี้

อารมณ์ ใจเที่ยง (2550) ได้กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ว่า ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบในการให้ผู้เรียนทำงานกลุ่ม ดังนี้

1. มีการพึ่งพาอาศัยกัน (Positive Interdependence) หมายถึง สมาชิกในกลุ่ม มีเป้าหมายร่วมกัน มีส่วนรับความสำเร็จร่วมกัน ใช้วัสดุอุปกรณ์ร่วมกัน มีบทบาทหน้าที่ทุกคนทั่วกัน ทุกคนมีความรู้สึกว่างานจะสำเร็จได้ต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

2. มีปฏิสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดในเชิงสร้างสรรค์ (Face to Face Promotive Interaction) หมายถึง สมาชิกกลุ่มได้ทำกิจกรรมอย่างใกล้ชิด เช่น แลกเปลี่ยนความคิดเห็น อธิบายความรู้แก่กัน ถามคำถาม ตอบคำถามกันและกัน ด้วยความรู้สึกที่ดีต่อกัน

3. มีการตรวจสอบความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคน (Individual Accountability) เป็นหน้าที่ของผู้สอนที่จะต้องตรวจสอบว่า สมาชิกทุกคนมีความรับผิดชอบต่องานกลุ่มหรือไม่ มากน้อยเพียงใด เช่น การสุ่มถามสมาชิกในกลุ่ม สังเกตและบันทึกการทำงานกลุ่ม ให้ผู้เรียนอธิบายสิ่งที่ตนเรียนรู้ให้เพื่อนฟัง ทดสอบรายบุคคล เป็นต้น

4. มีการฝึกทักษะการช่วยเหลือกันทำงานและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย (Interdependence and Small Groups Skills) ผู้เรียนควรได้ฝึกทักษะที่จะช่วยให้งานกลุ่มประสบความสำเร็จ เช่น ทักษะการสื่อสาร การยอมรับและช่วยเหลือกัน การวิจารณ์ความคิดเห็น โดยไม่วิจารณ์บุคคล การแก้ปัญหาความขัดแย้ง การให้ความช่วยเหลือและการเอาใจใส่ต่อทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน การทำความรู้จักและไว้วางใจผู้อื่น เป็นต้น

5. มีการฝึกกระบวนการกลุ่ม (Group Process) สมาชิกต้องรับผิดชอบต่อการทำงานของกลุ่ม ต้องสามารถประเมินการทำงานของกลุ่มได้ว่าประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด ต้องแก้ไขปัญหาที่ใด และอย่างไร เพื่อให้การทำงานกลุ่มมีประสิทธิภาพดีกว่าเดิม และเป็น การฝึกกระบวนการกลุ่มอย่างเป็นกระบวนการ

จากองค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือ จึงสรุปได้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือนี้มีองค์ประกอบ 5 ประการ

1. มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน โดยสมาชิกแต่ละคนมีเป้าหมายในการทำงานกลุ่มร่วมกัน ซึ่งต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน เพื่อความสำเร็จของการทำงานกลุ่ม

2. มีปฏิสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดในเชิงสร้างสรรค์ เป็นการให้สมาชิกได้ร่วมกันทำงานกลุ่มกันอย่างใกล้ชิด โดยการเสนอและแสดงความคิดเห็นกันของสมาชิกภายในกลุ่ม ด้วยความรู้สึกที่ดีต่อกัน

3. มีความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคน หมายความว่า สมาชิกภายในกลุ่มแต่ละคนต้องมีความรับผิดชอบในการทำงาน โดยที่สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีความมั่นใจ และพร้อมที่จะได้รับการทดสอบเป็นรายบุคคล

4. มีการใช้ทักษะกระบวนการกลุ่มย่อย ทักษะระหว่างบุคคล และทักษะการทำงานกลุ่มย่อย นักเรียนควรได้รับการฝึกฝนทักษะเหล่านี้เสียก่อน เพราะเป็นทักษะสำคัญที่จะช่วยให้การทำงานกลุ่มประสบความสำเร็จ เพื่อให้ นักเรียนจะสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. มีการใช้กระบวนการกลุ่ม ซึ่งเป็นกระบวนการทำงานที่มีขั้นตอนหรือวิธีการที่ช่วยให้การดำเนินงานกลุ่มเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพในการวางแผนปฏิบัติงานและเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน โดยต้องดำเนินงานตามแผนตลอดจนประเมินผลและปรับปรุงงาน

Johnson and Johnson (อ้างถึงใน ไสว พิกขาว, 2544) กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือ ดังนี้

1. ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในทางบวก (Positive Interdependence) หมายถึง การที่สมาชิกในกลุ่มทำงานอย่างมีเป้าหมายร่วมกัน มีการทำงานร่วมกัน โดยที่สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานนั้น มีการแบ่งปันวัสดุ อุปกรณ์ ข้อมูลต่าง ๆ ในการทำงานทุกคนมีบทบาท หน้าที่ และประสบความสำเร็จร่วมกัน สมาชิกในกลุ่มจะมีความรู้สึกที่ว่าตนประสบความสำเร็จได้ ก็ต่อเมื่อสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จด้วย สมาชิกทุกคนจะได้รับผลประโยชน์ หรือรางวัลผลงานกลุ่ม โดยเท่าเทียมกัน เช่น ถ้าสมาชิกทุกคนช่วยกันทำให้กลุ่มได้คะแนนร้อยละ 90 แล้ว สมาชิกแต่ละคน จะได้คะแนนพิเศษเพิ่มอีก 5 คะแนน เป็นรางวัล เป็นต้น

2. การมีปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมซึ่งกันและกัน (Face To Face Promotive Interaction) เป็นการติดต่อสัมพันธ์กัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน การอธิบายความรู้ให้แก่เพื่อนในกลุ่มฟัง เป็นลักษณะสำคัญของการติดต่อปฏิสัมพันธ์โดยตรงของการเรียนรู้แบบร่วมมือ ดังนั้น จึงควรมีการแลกเปลี่ยนให้ข้อมูลย้อนกลับ เปิดโอกาสให้สมาชิกเสนอแนวความคิดใหม่ ๆ เพื่อเลือกในสิ่งที่เหมาะสมที่สุด

3. ความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคน (Individual Accountability) ความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละบุคคล เป็นความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของสมาชิกแต่ละบุคคล โดยมีการช่วยเหลือส่งเสริมซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายกลุ่ม โดยที่สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีความมั่นใจ และพร้อมที่จะได้รับการทดสอบเป็นรายบุคคล

4. การใช้ทักษะระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย (Interdependence and Small Group Skills) ทักษะระหว่างบุคคล และทักษะการทำงานกลุ่มย่อย นักเรียนควรได้รับการฝึกฝนทักษะเหล่านี้เสียก่อน เพราะเป็นทักษะสำคัญที่จะช่วยให้การทำงานกลุ่มประสบผลสำเร็จ นักเรียนควรได้รับการฝึกทักษะในการสื่อสาร การเป็นผู้นำ การไว้วางใจผู้อื่น การตัดสินใจ การแก้ปัญหา ครูควรจัดสถานการณ์ที่จะส่งเสริมให้นักเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. กระบวนการกลุ่ม (Group Process) เป็นกระบวนการทำงานที่มีขั้นตอนหรือวิธีการที่ช่วยให้การดำเนินงานกลุ่มเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นั่นคือ สมาชิกทุกคนต้องทำความเข้าใจในเป้าหมายการทำงาน วางแผนปฏิบัติงานร่วมกัน ดำเนินงานตามแผน ตลอดจนประเมินผล และปรับปรุงงาน

องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมมือทั้ง 5 องค์ประกอบนี้ ต่างมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ในอันที่จะช่วยให้การเรียนรู้แบบร่วมมือดำเนินไปด้วยดี และบรรลุตามเป้าหมายที่กลุ่มกำหนดโดยเฉพาะทักษะทางสังคม ทักษะการทำงานกลุ่มย่อย และกระบวนการกลุ่ม ซึ่งจำเป็นที่จะต้องได้รับการฝึกฝน ทั้งนี้เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำทักษะเหล่านี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างเต็มที่

2.2.1.5 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมแบบร่วมมือ

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550) กล่าวถึง ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ
 - 1.1 ผู้สอนชี้แจงจุดประสงค์ของบทเรียน
 - 1.2 ผู้สอนจัดกลุ่มผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละประมาณไม่เกิน 6 คน มีสมาชิกที่มีความสามารถแตกต่างกัน ผู้สอนแนะนำวิธีการทำงานกลุ่มและบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม
2. ขั้นสอน
 - 2.1 ผู้สอนนำเข้าสู่บทเรียน บอกปัญหาหรืองานที่ต้องการให้กลุ่มแก้ไข หรือคิดวิเคราะห์หาคำตอบ
 - 2.2 ผู้สอนแนะนำแหล่งข้อมูล ค้นคว้า หรือให้ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการคิดวิเคราะห์
 - 2.3 ผู้สอนมอบหมายงานที่กลุ่มต้องทำให้ชัดเจน
3. ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม
 - 3.1 ผู้เรียนร่วมมือกันทำงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ทุกคนร่วมรับผิดชอบและร่วมคิด
 - 3.2 ร่วมแสดงความคิดเห็น การจัดกิจกรรมในขั้นนี้ ครูควรใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือแรงร่วมใจที่น่าสนใจและเหมาะสมกับผู้เรียน เช่น การเล่าเรื่องรอบวง มุมสนทนาคู่ ตรวจสอบคู่คิด
 - 3.3 ผู้สอนสังเกตการณ์ทำงานของกลุ่ม คอยเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้ความกระจ่างในกรณีที่ผู้เรียนสงสัยต้องการความช่วยเหลือ
4. ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ ขั้นนี้ผู้เรียนจะรายงานผลการทำงานกลุ่ม ผู้สอนและเพื่อนกลุ่มอื่นอาจซักถาม เพื่อให้เกิดความกระจ่างชัดเจน เพื่อเป็นการตรวจสอบผลงานของกลุ่มและรายบุคคล
5. ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม ขั้นนี้ผู้สอนและผู้เรียนช่วยกันสรุปบทเรียน ผู้สอนควรช่วยเสริมเพิ่มเติมความรู้ ช่วยคิดให้ครบตามเป้าหมายการเรียนรู้ที่กำหนด และช่วยกันประเมินผลการทำงานกลุ่ม ทั้งส่วนที่เด่นและส่วนที่ควรปรับปรุงแก้ไข

2.2.1.6 รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550) ได้กล่าวไว้ว่า เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีหลายรูปแบบ ดังนี้

1. รูปแบบปริศนาความคิด (Jigsaw) เป็นเทคนิคที่สมาชิกในกลุ่มแยกย้ายกันไปศึกษาหาความรู้ ในหัวข้อเนื้อหาที่แตกต่างกัน แล้วกลับเข้ากลุ่มมาถ่ายทอดความรู้ที่ได้มาให้สมาชิกกลุ่มฟัง วิธีนี้คล้ายกับการต่อภาพจิ๊กซอร์ จึงเรียกวิธีนี้ว่า Jigsaw หรือปริศนาการคิดลักษณะการจัดกิจกรรมผู้เรียน ที่มีความสามารถต่างกันเข้ากลุ่มร่วมกันเรียกว่า กลุ่มบ้าน (Home Group) สมาชิกในกลุ่มบ้านจะรับผิดชอบศึกษาหัวข้อที่แตกต่างกัน แล้วแยกย้ายไปเข้ากลุ่มใหม่ในหัวข้อเดียวกัน กลุ่มใหม่นี้เรียกว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Expert Group) เมื่อกลุ่มผู้เชี่ยวชาญทำงานร่วมกันเสร็จจะย้ายกลับไปกลุ่มเดิมคือ กลุ่มบ้านของตน นำความรู้ที่ได้จากการอภิปรายจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมาสรุปให้กลุ่มบ้านฟัง ผู้สอนทดสอบและให้คะแนน

2. รูปแบบกลุ่มร่วมมือแข่งขัน (Teams - Games - Tournaments : TGT) เป็นกิจกรรมที่สมาชิกในกลุ่มเรียนรู้เนื้อหาสาระจากผู้สอนด้วยกัน แล้วแต่ละคนแยกย้ายไปแข่งขันทดสอบความรู้ คะแนนที่ได้ของแต่ละคนนำมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนรวมสูงสุดได้รับรางวัล ลักษณะการจัดกิจกรรม สมาชิกกลุ่มจะช่วยกันเตรียมตัวเข้าแข่งขัน โดยผลัดกันถามตอบให้เกิดความแม่นยำในความรู้ที่ผู้สอนจะทดสอบ เมื่อได้เวลาแข่งขัน แต่ละทีมจะเข้าประจำโต๊ะแข่งขัน แล้วเริ่มเล่นเกมพร้อมกันด้วยชุดคำถามที่เหมือนกัน เมื่อการแข่งขันจบลง ผู้เข้าร่วมแข่งขันจะ กลับไปเข้าทีมเดิมของตนพร้อมคะแนนที่ได้รับ ทีมที่ได้คะแนนรวมสูงสุดถือว่าเป็นทีมชนะเลิศ

3. รูปแบบกลุ่มร่วมมือช่วยเหลือ (Team Assisted Individualization : TAI) เทคนิคการเรียนรู้วิธีนี้ เป็นการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้สมาชิกแต่ละคนได้แสดงความสามารถเฉพาะตน ก่อนแล้วจึงจับคู่ตรวจสอบกันและกัน ช่วยเหลือกันทำใบงานจนสามารถผ่านได้ ต่อจากนั้นจึงนำคะแนนของแต่ละคนมารวมเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดจะเป็นฝ่ายได้รับรางวัล ลักษณะการจัดกิจกรรม กลุ่มจะมีสมาชิก 2-4 คน จับคู่กันทำงานตามใบงานที่ได้รับมอบหมายแล้ว แลกเปลี่ยนกันตรวจผลงาน ถ้าผลงานยังไม่ถูกต้องสมบูรณ์ ต้องแก้ไขจนกว่าจะผ่าน ต่อจากนั้นทุกคนทำข้อทดสอบ คะแนนของทุกคนจะมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดจะได้รับรางวัล

4. รูปแบบกลุ่มสืบค้น (Group Investigation : GI) เป็นเทคนิคการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการศึกษาค้นคว้าแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนแต่ละกลุ่มได้รับมอบหมายให้ค้นคว้าหาความรู้ มานำเสนอประกอบเนื้อหาที่เรียน อาจเป็นการทำงานตามใบงานที่กำหนด โดยที่ทุกคนในกลุ่มรับรู้และช่วยกันทำงาน ลักษณะการจัดกิจกรรม สมาชิกกลุ่มจะช่วยกันศึกษาค้นคว้าหาคำตอบหรือความรู้ มานำเสนอต่อชั้นเรียน โดยผู้สอนแบ่งเนื้อหาเป็นหัวข้อย่อยแต่ละกลุ่มศึกษากลุ่มละ 1 หัวข้อ เมื่อพร้อมผู้เรียนนำเสนอผลงานที่ละกลุ่ม แล้วร่วมกันประเมินผลงาน

5. รูปแบบกลุ่มเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Together : LT) เป็นเทคนิคการจัดกิจกรรมที่ให้สมาชิกในกลุ่มได้รับผิดชอบ มีบทบาทหน้าที่ทุกคน เช่น เป็นผู้อ่าน เป็นผู้จัดบันทึก เป็นผู้รายงานนำเสนอ เป็นต้น ทุกคนช่วยกันทำงานจนได้ผลงานสำเร็จ ส่งและนำเสนอผู้สอน ลักษณะการจัดกิจกรรม กลุ่มผู้เรียนจะแบ่งหน้าที่กันทำงาน เช่น เป็นผู้อ่านคำสั่งใบงาน เป็นผู้จัดบันทึกงาน เป็นผู้หาคำตอบ เป็นผู้ตรวจคำตอบ เป็นต้น กลุ่มจะได้ผลงานที่เกิดจากการทำงานของทุกคน

6. รูปแบบกลุ่มร่วมกันคิด (Numbered Heads Together: NHT) กิจกรรมนี้เหมาะสำหรับการทบทวนหรือตรวจสอบความเข้าใจ สมาชิกกลุ่มจะประกอบด้วยผู้เรียนที่มีความสามารถเก่ง ปานกลาง และอ่อนคละกัน ช่วยกันค้นคว้าเตรียมตัวตอบคำถามที่ผู้สอนทดสอบ ผู้สอนจะเรียกถามทีละคน กลุ่มที่สมาชิกสามารถตอบคำถามได้มาก แสดงว่าได้ช่วยเหลือกันดี ลักษณะการจัดกิจกรรม สมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกัน จะร่วมกันอภิปรายปัญหาที่ได้รับ เพื่อให้เกิดความพร้อมและความมั่นใจที่จะตอบคำถามผู้สอน ผู้สอนจะเรียกสมาชิกกลุ่มให้ตอบทีละคน แล้วนำคะแนนของแต่ละคนมารวมเป็นคะแนนของกลุ่ม

7. รูปแบบกลุ่มร่วมมือ (Co - Op) เป็นเทคนิคการทำงานกลุ่มวิธีหนึ่งโดยสมาชิกในกลุ่มที่มีความสามารถและความถนัดแตกต่างกัน ได้แสดงบทบาทตามหน้าที่ที่ตนถนัดอย่างเต็มที่ ทำให้งานประสบผลสำเร็จ วิธีนี้ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกความรับผิดชอบ การทำงานกลุ่มร่วมกัน และสนองต่อหลักการของการเรียนรู้และร่วมมือที่ว่า “ความสำเร็จแต่ละคน คือ ความสำเร็จของกลุ่ม คือ ความสำเร็จของทุกคน” ลักษณะการจัดกิจกรรม สมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกัน จะแบ่งหน้าที่รับผิดชอบไปศึกษาหัวข้อย่อยที่ได้รับมอบหมาย แล้วนำงานจากการศึกษาค้นคว้ามารวมกันเป็นงานกลุ่ม ปรับปรุงให้ต่อเนื่องเชื่อมโยง มีความสละสลวย เสร็จแล้วจึงนำเสนอต่อชั้นเรียน ทุกกลุ่มช่วยกันประเมินผลงาน

8. รูปแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD (Student Team Achievement Divisions) เป็นการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือรูปแบบหนึ่งคล้ายกับเทคนิค TGT ที่แบ่งผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันออกเป็นกลุ่ม เพื่อทำงานร่วมกัน กลุ่มละประมาณ 4-5 คน โดยกำหนดให้สมาชิกกลุ่มของกลุ่มได้เรียนรู้เนื้อหาสาระที่ผู้สอนจัดเตรียมไว้แล้ว และทำการทดสอบความรู้ คะแนนที่ได้จากการทดสอบของสมาชิกแต่ละคน นำเอามาบวกเป็นคะแนนรวมของทีม ผู้สอนจะต้องใช้วิธีเสริมแรง เช่น ให้รางวัล คำชมเชย ยกย่อง สมาชิกกลุ่มจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

2.2.1.7 ประโยชน์ของการเรียนแบบร่วมมือ

วันเพ็ญ จันเจริญ (2552) กล่าวถึง ประโยชน์ของการเรียนแบบร่วมมือ มีดังนี้

1. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม เพราะทุก ๆ คนร่วมมือกันในการทำงานกลุ่ม ทุก ๆ คนมีส่วนร่วมเท่าเทียมกัน

2. สมาชิกทุกคนมีโอกาสคิด พูดแสดงออก แสดงความคิดเห็น ลงมือกระทำ อย่างเท่าเทียมกัน

3. เสริมให้มีความช่วยเหลือกัน เช่น เด็กเก่งช่วยเด็กที่เรียนไม่เก่ง ทำให้เด็กเก่งภาคภูมิใจรู้จักใช้เวลา ส่วนเด็กที่ไม่เก่งเกิดความซาบซึ้งในน้ำใจของเพื่อนสมาชิกด้วยกัน

4. ร่วมกันคิดทุกคนทำให้เกิดการระดมความคิด นำข้อมูลที่ได้มาพิจารณา ร่วมกัน เพื่อประเมินคำตอบที่เหมาะสมที่สุด เป็นการส่งเสริมให้ช่วยกันคิดหาข้อมูลให้มากและวิเคราะห์ และตัดสินใจเลือก

5. ส่งเสริมทักษะทางสังคม เช่น การอยู่ร่วมกันด้วยมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เข้าใจกันและกัน อีกทั้งเสริมทักษะการสื่อสารทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น

จากที่กล่าวมาทั้งหมดสรุปได้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นวิธีการที่ผู้เรียนได้ฝึกทักษะ การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นอย่างแท้จริง ได้ฝึกความรับผิดชอบ ฝึกเป็นผู้นำ ผู้ตามกลุ่ม ฝึกการทำงาน ให้ประสบผลสำเร็จและฝึกทักษะทางสังคม ผู้สอนควรเลือกใช้เทคนิควิธีต่าง ๆ ดังกล่าว มาให้เหมาะสม กับเนื้อหาสาระและจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้

2.2.2 การเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD

2.2.2.1 ความหมายการสอนเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD

ศรไกร รุ่งรอด (2553) อธิบายเกี่ยวกับการสอนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค (Student Teams - Achievement Divisions:STAD) เป็นรูปแบบหนึ่งของการสอนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning) พัฒนาขึ้นโดยสลาวิน (Robert E. Slavin) ผู้อำนวยการโครงการศึกษาระดับ ประถมศึกษา ศูนย์วิจัยประสิทธิภาพของการเรียนของนักเรียน ที่มีปัญหาทางด้านวิชาการแห่ง มหาวิทยาลัยจอร์เจียฟลิน สหรัฐอเมริกา และเป็นผู้เชี่ยวชาญการสอนคณิตศาสตร์ โดยพัฒนาเทคนิคนี้ ขึ้น เพื่อขจัดปัญหาทางการศึกษา มุ่งเน้นทักษะการคิด การเรียนที่เป็นระบบเป็นทางเลือกหนึ่งสำหรับการเรียนเป็นกลุ่ม และเป็นวิธีการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียน

การสอนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD จึงเป็นการเรียนที่เปิดโอกาสให้นักเรียน ได้ใช้ความคิดร่วมกัน แลกเปลี่ยนประสบการณ์ความคิดเหตุผลซึ่งกันและกัน ได้เรียนรู้สภาพอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดของคนในกลุ่ม เพื่อเป็นแนวคิดไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ตามความเหมาะสม ของแต่ละบุคคล ตลอดจนเพื่อจะเรียนรู้และรับผิดชอบต่องานของตน โดยมุ่งเน้นผลประโยชน์ และ ความสำเร็จของกลุ่มในการเรียนแบบนี้ สิ่งที่ต้องคำนึงถึงมี 3 ประการ ดังนี้

1. รางวัลของกลุ่ม ซึ่งได้รับเมื่อกลุ่มทำคะแนนได้ถึงเกณฑ์ที่กำหนดไว้
2. ผลความรับผิดชอบต่อรายบุคคล หมายถึง ความสำเร็จของกลุ่มนั้น จะขึ้นอยู่กับการทำงานที่สมาชิกทุกคนเข้าใจเนื้อหานั้น ๆ ดังนั้นสมาชิกทุกคนต้องช่วยเหลือกัน อธิบายให้เข้าใจ

เพราะเมื่อมีการทดสอบสมาชิกต้องทำด้วยตนเอง เป็นรายบุคคล โดยไม่มีผู้ช่วยเหลือ แต่คะแนนที่ได้จากการสอบจะนำมาเฉลี่ยเป็นคะแนนของกลุ่ม

3. โอกาสความสำเร็จที่เท่าเทียมกัน หมายถึง สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีโอกาสที่จะทำได้ดีที่สุด และประสบความสำเร็จอย่างเท่าเทียมกัน ประสบการณ์ที่ทำงานร่วมกันมา จะช่วยพัฒนาสมาชิก ดังนั้นการช่วยเหลือของสมาชิกทุกคนจึงเป็นสิ่งที่มีค่า

วิธีการสอนแบบร่วมมือเทคนิค STAD นี้สามารถใช้ได้กับทุกวิชาตั้งแต่คณิตศาสตร์ไปจนถึงศิลปภาษาหรือสังคมศึกษา และใช้ได้กับระดับการศึกษาตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาจนถึงมหาวิทยาลัย และเหมาะสมอย่างยิ่งกับรายวิชาที่มีการวางจุดประสงค์ไว้อย่างแน่ชัด โดยมีคำตอบที่ตายตัว เช่น วิชาคำนวณต่าง ๆ การใช้ภาษา และภูมิศาสตร์ เป็นต้น

ดังนั้นเมื่อพิจารณาถึงวิธีการเรียนรู้ด้วยเทคนิค STAD จะเห็นได้ว่าเป็นวิธีการที่เน้นความสำคัญของการเรียนเป็นกลุ่ม การช่วยเหลือกันในกลุ่ม เป็นการฝึกทักษะทางสังคมให้กับนักเรียน และทำให้มองเห็นคุณค่าของการร่วมมือกันในการแสดงออกทางการเรียนรู้มากขึ้น เพราะจะทำให้นักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อนร่วมมือกันทำงาน ต่างมีหน้าที่เรียนรู้และรับผิดชอบในงานของตน โดยมุ่งเน้นผลประโยชน์และความสำเร็จของกลุ่ม

2.2.2.2 องค์ประกอบการสอนเทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD

Slavin (1991) กล่าวว่า รูปแบบการสอนเทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ประกอบด้วยขั้นตอนหลัก 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การนำเสนอข้อมูล (Class Presentation) ครูเป็นผู้นำเสนอข้อมูล โดยวิธีการสอนตรงอาจเป็นการใช้เอกสารหรือการบรรยาย เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจที่จะเรียน การนำเสนอข้อมูลนี้จะแตกต่างจากการสอนโดยทั่วไป คือ นักเรียนจะต้องมีความตั้งใจและสังเกตขณะครูสอน เพราะนักเรียนต้องลงมือปฏิบัติเอง และมีการทดสอบหลังจากจบบทเรียนหนึ่ง ๆ

2. การทำงานร่วมกัน (Teams) นักเรียนจะทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม กลุ่มหนึ่งจะมี 4-5 คน ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์และเพศละกัน หน้าที่สำคัญของกลุ่ม คือ การช่วยเหลือกัน เรียนร่วมกัน เตรียมสมาชิกเพื่อทดสอบหลังจากครูสอนเนื้อหาจบแล้ว สมาชิกจะเข้ากลุ่มเรียนรู้และทำงานจากใบงานอภิปรายปัญหาาร่วมกัน รวมทั้งการตรวจสอบคำตอบ การแก้ไขคำตอบ หัวใจสำคัญอยู่ที่สมาชิกแต่ละคนทุกคนจึงต้องทำหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด สมาชิกเรียนรู้ให้กำลังใจและเข้าใจร่วมกัน

3. การทดสอบ (Quizzes) เมื่อครูสอนไปประมาณ 1-2 ครั้ง นักเรียนจะทำการทดสอบในสาระที่เรียน ต่างคนต่างสอบจะช่วยเหลือกันไม่ได้

4. การปรับปรุงคะแนน (Individual Improvement Scores) จะเปิดโอกาสให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองเต็มที่ นักเรียนสามารถปรับปรุงคะแนนของตนเองให้สูงขึ้น

5. การตัดสินผลงานของกลุ่ม (Team Recognition) จะพิจารณาผลรวมของการปรับปรุงคะแนนของสมาชิกในกลุ่ม กำหนดระดับผลความสำเร็จตามคะแนนที่ได้ของกลุ่ม อาจเป็นคำชมเชยใบประกาศนียบัตรและรางวัล เป็นต้น

2.2.2.3 ขั้นตอนการสอนเทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD

Slavin (1995) กล่าวถึง กิจกรรมการเรียนการสอนเทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD มีเทคนิค 2 ลักษณะใหญ่ ๆ ดังนี้

1. การเตรียมการสอน (Preparation) ครูจะดำเนินการ ดังนี้

1.1 การเรียนด้วยเทคนิค STAD สามารถใช้กับเนื้อหาต่าง ๆ ที่ครูสร้างขึ้น แต่จะเป็นการง่าย ถ้าครูฝึกสอนสร้างขึ้นเอง โดยการทำเอกสารประกอบการสอนหรือใบงานกระดาษคำตอบ และข้อทดสอบย่อยสำหรับเนื้อหาที่จะสอนในแต่ละบท

1.2 การจัดกลุ่มผู้เรียน ในแต่ละกลุ่มควรประกอบด้วยสมาชิก 4 คน เป็นนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนสูง 1 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 1 คน ครูควรจัดกลุ่มให้นักเรียนเอง เพราะถ้าให้นักเรียนจัดกลุ่มเอง นักเรียนจะเลือกคนที่ชอบพอสนิทสนมกันเท่านั้น ขั้นตอนในการจัดกลุ่ม ได้แก่

1.2.1 จัดทำเอกสารสรุปเกี่ยวกับการเรียนเป็นกลุ่มให้แต่ละกลุ่ม

1.2.2 จัดนักเรียนเข้ากลุ่ม โดยจัดเรียงนักเรียนที่มีผลคะแนนสูงสุดไปถึงต่ำสุด ข้อมูลที่ใช้ในการแบ่งกลุ่มได้จากคะแนนการทดสอบจะเป็นสิ่งที่ดีที่สุด รองลงมาคือ การใช้ผลการเรียนระดับคะแนนวิชาที่ผ่านมา หรือบางครั้งขึ้นอยู่กับวิจารณ์ของครูสอน

1.2.3 พิจารณาจำนวนกลุ่มในชั้นเรียนในแต่ละกลุ่มควรประกอบด้วยสมาชิก 4 คน ดังนั้นนักเรียนจะมีกี่กลุ่มนั้นให้ใช้ 4 หารจำนวนนักเรียน เช่น ในห้องเรียนหนึ่งมีนักเรียน 32 คน จะแบ่งนักเรียนได้ 8 กลุ่ม แต่ถ้าหารด้วย 4 ไม่ลงตัว จะต้องมีส่วนกลุ่มที่มีสมาชิกมากกว่า 4 คน เช่น ในห้องเรียนหนึ่งมีนักเรียน 30 คน จะสามารถแบ่งนักเรียนได้ 6 กลุ่ม โดยมีกลุ่ม 5 กลุ่ม ที่มีสมาชิก 4 คน และมี 2 กลุ่ม ที่มีสมาชิก 5 คน เป็นต้น

1.2.4 การจัดนักเรียนเข้ากลุ่ม ในแต่ละกลุ่มควรให้มีความสมดุลกัน เพื่อให้แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสามารถทางการเรียนตั้งแต่ ต่ำ ปานกลาง สูง และระดับความสามารถโดยเฉลี่ยของแต่ละกลุ่ม ๆ ละเท่า ๆ กัน ซึ่งอาจจัดกลุ่มโดยอาศัยคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบก่อนเรียนหรือคะแนนจากผลการเรียนเดิม

1.2.5 การพิจารณาคะแนนพื้นฐาน คะแนนพื้นฐาน หมายถึง คะแนนจากการทดสอบครั้งที่แล้วมา เมื่อใช้เทคนิคนี้และมีการทดสอบไป 2-3 ครั้งแล้ว นำคะแนนมาเฉลี่ยเป็นคะแนนพื้นฐานหรืออาจใช้คะแนนผลการเรียนของปีที่ผ่านมา

2. รายละเอียดเกี่ยวกับกิจกรรม ประกอบด้วยกิจกรรมย่อย ๆ ดังนี้

2.1 การสอน (Teach) ครูใช้วิธีการสอนโดยตรง (Direct Instruction) หรืออภิปราย (Discussion) หรือเสนอโดยใช้เสียงและภาพ (Audiovisual Presentations) จะใช้เวลา 1-2 คาบ ในการสอนบทเรียนหนึ่ง ๆ โดยดำเนินตามแผนการสอน ซึ่งในการนำเสนอบทเรียนนั้น ควรครอบคลุมถึงการนำเข้าสู่บทเรียน การพัฒนาและการฝึก โดยให้แนวปฏิบัติมีรายละเอียด ดังนี้

2.1.1 การนำเข้าสู่บทเรียน (Opening) เป็นการสร้างความสนใจของนักเรียน ให้อยากรู้อยากเห็น อยากรเรียน เป็นการเริ่มเข้าสู่การนำเสนอบทเรียน

2.1.2 ควรจะบอกนักเรียนถึงสิ่งที่เรียนว่าคืออะไร มีความสำคัญอย่างไร กระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนด้วยการสาธิต การใช้อุปกรณ์ประกอบการอธิบาย หรือยกตัวอย่างปัญหาในชีวิตจริง

2.1.3 ทบทวนสั้น ๆ เกี่ยวกับทักษะหรือข้อมูลที่นักเรียนรู้อยู่แล้ว

2.2 การพัฒนา (Development) เป็นขั้นที่จัดในชั้นการนำเสนอบทเรียน ครูอาจจะปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

2.2.1 การสอบโดยวัดตามจุดประสงค์

2.2.2 เน้นทักษะความเข้าใจไม่ใช่ความจำ

2.2.3 ยกสาระหรือทักษะต่าง ๆ โดยใช้อุปกรณ์สื่อที่เห็นชัดเจน

2.2.4 ประเมินความเข้าใจของนักเรียนบ่อย ๆ ด้วยการถามคำตอบ

2.2.5 อธิบายว่าคำตอบนี้ทำไมถึงถูกต้อง และไม่ถูกต้องยกเว้นกรณีทีเห็นชัด

2.2.6 เมื่อนักเรียนจับใจความสำคัญได้แล้วให้นำไปสู่สาระถัดไป

2.2.7 รักษาประเด็นที่กำลังเรียนอยู่ โดยการถามคำถามต่าง ๆ และนำไปสู่บทเรียนทั้งบทอย่างรวดเร็ว

2.3 การฝึกโดยให้แนวปฏิบัติ (Guided Practice) เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับบทเรียนที่นำเสนอ โดยแนะแนวทางให้ เพื่อให้นักเรียนมีจุดมุ่งหมายในการปฏิบัติถือว่าเป็นขั้นฝึกฝนอาจทำได้ ดังนี้

2.3.1 ให้นักเรียนทุกคนช่วยกันแก้ปัญหาหรือหาคำตอบสำหรับคำถามนั้น

2.3.2 สุ่มตัวอย่างนักเรียนเพื่อถาม ซึ่งวิธีนี้เป็นกรกระตุ้นนักเรียนทุกคน เตรียมคำถามไว้

2.3.3 ไม่ควรให้งานที่ต้องใช้เวลานาน อาจให้นักเรียนเตรียมคำถาม 1-2 ข้อ แล้วให้ข้อมูลย้อนกลับ

2.4 การทำงานเป็นกลุ่ม (Team Study) ใช้เวลา 1-2 คาบ ในการสอน บทหนึ่ง ๆ นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง โดยการอ่านและศึกษาใบงานร่วมกันกับเพื่อนสมาชิก เอกสารที่ใช้ในขั้นนี้ คือ ใบงาน และกระดาษคำตอบกลุ่มละ 2 ใบ สำหรับกลุ่มในขณะที่เรียนสมาชิกในกลุ่ม จะต้องเรียนรู้เนื้อหาที่นั้น ๆ ให้เข้าใจ และช่วยกันทำงานในวันแรกของการเรียน ครูจะอธิบายถึงความหมาย ของการทำงานแบบร่วมมือและเทคนิคต่าง ๆ ในการเรียน ได้แก่

2.4.1 นักเรียนทุกคนต้องรับผิดชอบในการทำให้เพื่อนสมาชิกทุกคน เรียนรู้เนื้อหาให้กระจ่าง

2.4.2 นักเรียนจะเสร็จสิ้นงานที่ได้รับมอบหมายได้ เมื่อสมาชิก ทุกคนในกลุ่มเรียนรู้เนื้อหานั้น ๆ จนกระจ่างแล้ว

2.4.3 นักเรียนควรจะขอความช่วยเหลือจากเพื่อนในกลุ่มก่อนที่จะถามครู

2.4.4 นักเรียนในกลุ่มควรพูดคุยปรึกษากันเบา ๆ นอกจากนี้ครูควร กระตุ้นให้นักเรียนได้รับทราบกฎบางอย่าง เช่น

- 1) ให้จัดกลุ่มอย่างรวดเร็วและไม่ทำเสียงดังรบกวนผู้อื่น
- 2) ให้เวลาประมาณ 5 นาที ในการตั้งชื่อกลุ่ม
- 3) แจกใบงานและกระดาษคำตอบ (กลุ่มละ 2 ชุด)
- 4) แลกเปลี่ยนความคิด อธิบายโต้ตอบและแบ่งใช้อุปกรณ์ ร่วมกัน
- 5) สมาชิกแต่ละคนอธิบายคำตอบที่จะเป็นการตรวจ คำตอบ

6) ใช้คำพูดที่สุภาพไม่ก้าวร้าวและไม่เถียงกันด้วยเรื่องส่วนตัว

7) เมื่อเกิดข้อขัดแย้งให้ใช้หลักประชาธิปไตย

8) ตรวจสอบผลงานและคำตอบของกลุ่มก่อนนำเสนอส่งครู และสมาชิกทุกคนต้องยอมรับผิดชอบผลงานกลุ่มเสมือนงานของตน

9) เน้นให้นักเรียนทราบว่า พวกเขาจะจบบทต่อเมื่อแน่ใจ ว่าสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มทำคะแนนสอบได้ร้อยละ 100

10) ต้องแน่ใจว่านักเรียนศึกษาในใบงานจริง ๆ ไม่ใช่ถือไว้เฉย ๆ ดังนั้นจึงเป็นสิ่งสำคัญที่นักเรียนต้องมีกระดาษคำตอบ เพื่อเอาไว้ตรวจสอบคำตอบของตนเอง และของสมาชิก ในขณะที่เรียนผู้เรียนอธิบายคำตอบกันด้วย แทนที่จะเป็นเพียงการตรวจสอบคำตอบ จากกระดาษคำตอบเท่านั้น

11) ผู้เรียนมีคำถามให้ถามสมาชิกก่อนที่จะถามครูบทบาทครูคือ สังเกตและประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม โดยเดินดูทุกกลุ่มและให้การช่วยเหลือเมื่อจำเป็น นอกจากนี้ครูอาจจะมีการซักถามกลุ่ม เพื่อตรวจสอบความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งที่เรียนไป จัดว่าเป็นขั้นที่นักเรียนนำความรู้ที่ได้รับไปใช้

2.5 การทดสอบ (Test) จะใช้เวลาในการทดสอบ 15 คาบ โดยเป็นการทดสอบรายบุคคล นักเรียนแต่ละคนได้รับกระดาษทดสอบคนละ 1 ชุด ในการทดสอบนั้นควรกระทำดังนี้

2.5.1 ให้เวลาในการทำข้อสอบอย่างพอเพียง แต่ไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนปรึกษากันในขณะที่ทำข้อสอบ เพราะต้องการจะให้นักเรียนแสดงให้เห็นว่า ตนเรียนรู้อะไรบ้างจากบทเรียนนี้ ในขณะที่ทำการทดสอบนักเรียนต้องแยกโต๊ะจากกลุ่ม

2.5.2 ให้มีการแลกเปลี่ยนกระดาษคำตอบ เพื่อเปลี่ยนกันตรวจกับผู้อื่นได้ หรือสะสมคะแนนเอาไว้เมื่อเรียนจบบทเรียนแล้ว

2.6 การตระหนักถึงความสำคัญของกลุ่ม (Team Recognition) การตระหนักถึงความสำเร็จของกลุ่ม มีวัตถุประสงค์เพื่อชี้ให้เห็นถึงคะแนนของแต่ละบุคคลที่มีการเพิ่มขึ้นทันที ที่ผู้สอนคำนวณคะแนนของผู้เรียนแต่ละคนจะชี้ถึงคะแนนของแต่ละคนที่เพิ่มขึ้น และจัดทำคะแนนกลุ่ม มีการให้รางวัลหรือประกาศนียบัตรชมเชย ให้กับกลุ่มที่ทำคะแนนสูง ๆ ถ้าเป็นไปได้ครูควรบอกคะแนนในคาบถัดไปหลังจากการสอบ ซึ่งวิธีนี้ช่วยให้นักเรียนเชื่อมโยงกันระหว่างการทำคะแนนให้ดีที่สุด กับตระหนักถึงความสำเร็จและได้รับรางวัล ซึ่งเป็นแรงจูงใจในการเรียนที่ดีด้วย กลุ่มจะได้รับรางวัลเมื่อกลุ่มได้รับความสำเร็จเหนือกว่ากลุ่มอื่น ซึ่งตัดสินด้วยคะแนนที่ได้มาจากการทำแบบทดสอบของสมาชิกกลุ่มแต่ละคน แล้วจึงนำมาคำนวณเป็นคะแนนของกลุ่ม

สรุปได้ว่าขั้นตอนการสอนเทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ที่ผู้วิจัยใช้ในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม ครูผู้สอนอธิบายถึงบทบาท หน้าที่สมาชิกภายในกลุ่ม และแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน ครูผู้สอนนำเข้าสู่บทเรียน อธิบายเกี่ยวกับเนื้อหา และมอบหมายงานให้แก่กลุ่ม

ขั้นที่ 3 ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม นักเรียนจะเรียนรู้ด้วยกันภายในกลุ่มของตนเอง โดยแต่ละคนมีหน้าที่ที่ได้รับหมาย เป็นขั้นที่สมาชิกภายในกลุ่มได้รับผิดชอบต่อผลงานของกลุ่ม

ขั้นที่ 4 ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ เป็นการตรวจสอบว่านักเรียนได้ปฏิบัติหน้าที่ได้ครบหรือไม่ ต่อจากนั้นเป็นการทดสอบความรู้

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปและให้รางวัล จากการทำกิจกรรมการเรียนรู้

2.2.3 แผนผังความคิด (Mind Mapping)

2.2.3.1 ความหมายของแผนผังความคิด

ัญญา ผลอนันต์ (2550, น.17) ให้ความหมายของแผนผังความคิดไว้ว่าเป็นภาพสะท้อนของการคิด รัศมีจึงเป็นการทำงานตามธรรมชาติของความคิดของเรา เป็นทัศนคติเชิงกราฟฟิกที่ทรงพลัง เสมือนกุญแจสารพัดประโยชน์ที่เปิดสมองให้ทำงานได้อย่างเต็มศักยภาพ เราสามารถประยุกต์ใช้ Mind Mapping ได้ในทุกวิถีชีวิตของเรา ในอันที่จะช่วยให้เราเรียนรู้ได้ดีขึ้น และคิดอย่างหัวใส สมกับเป็นมนุษย์สุดประเสริฐ ลักษณะสำคัญที่บ่งบอกความเป็น Mind Mapping มีอยู่สี่ประการ ได้แก่

1. หัวเรื่องที่เป็นหัวข้อใหญ่ใจความได้รับการกลั่นกรองจนตกผลึกเป็นภาพ “แก่นกลาง”
2. ประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกระจายเป็นรัศมีออกมาเป็น “ก้าน” หรือ “กิ่งแก้ว” แดกแขนงมาจาก “แก่นกลาง” ตรงกลาง
3. กิ่งที่แตกแขนงออกมาแต่ละกิ่งรองรับคำไข (กุญแจ ประเด็น) / ภาพ โดยมีเส้นเชื่อมเป็นรายละเอียดออกมารอบ ๆ
4. กิ่งก้านต่าง ๆ ต้องเชื่อมต่อยึดโยงกันดุจกิ่งไม้หรือรากไม้

วิมลรัตน์ สุนทรวิโรจน์ (2557, น.31) ให้ความหมายของแผนผังความคิดว่าเป็นการนำทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสมองไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด การเขียนแผนผังความคิด (Mind Mapping) นั้นเกิดจากการใช้ทักษะทั้งหมดของสมอง หรือเป็นการทำงานร่วมกันของสมองทั้ง 2 ซีก คือ สมองซีกซ้ายและซีกขวา ซึ่งสมองซีกซ้ายจะทำหน้าที่ในการวิเคราะห์หาคำ ภาษา สัญลักษณ์ ระบบ ลำดับ ความเป็นเหตุตรรกวิทยา ส่วนสมองซีกขวาจะทำหน้าที่สังเคราะห์คิดสร้างสรรค์ จินตนาการ ความงาม ศิลปะ จังหวะ

สรุปได้ว่าแผนผังความคิด (Mind Mapping) คือ ความคิดเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยแสดงออกมาในลักษณะของภาพ ที่สัมพันธ์กันของคำ ภาพ สัญลักษณ์ และสี การถ่ายทอดความคิดหรือข้อมูลต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ โดยเชื่อมโยงระหว่างความคิดหลัก ความคิดรอง และความคิดย่อย ทำให้มองเห็นความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันได้อย่างชัดเจน โดยการวาดรูปประกอบ จะทำให้เห็นภาพเค้าโครงสรุปความคิดเรื่องนั้น ๆ ในหน้ากระดาษเพียงแผ่นเดียว

2.2.3.2 ความเป็นมาของแผนผังความคิด

Tony Buzan ชาวอังกฤษ เป็นผู้เริ่มโดยพยายามนำเอาความรู้เรื่องสมองมาปรับใช้กับการเรียนรู้ โดยพัฒนาจากการจดบันทึกแบบเดิมที่จดบันทึกเป็นตัวอักษรเป็นบรรทัด ๆ เป็นแถว ๆ ใช้ปากกาหรือดินสอสีเดียวมาบันทึกเป็นคำ ๆ ภาพ สัญลักษณ์ แบบแผ่รัศมีออกทรงศูนย์กลาง เหมือนกับการแตกแขนงของกิ่งไม้ โดยใช้สีสันทัน ต่อมาก็ใช้วิธีการนี้กับกิจกรรมอื่น ๆ ในชีวิตส่วนตัวและ

ชีวิตการทำงานการแก้ปัญหา การนำเสนอ การเขียนหนังสือ ซึ่งโทนีบูซานเขียนหนังสือ Use your head (ใช้หัวคิด) Get Ahead (ใช้หัวลุย) ร่วมกับ Vanda North (แวนด้า นอร์ธ) และธัญญา ผลอนันต์ ได้นำมาแปลเป็นฉบับภาษาไทย ซึ่งเป็นผู้ที่นำแนวคิดนี้เข้ามาเผยแพร่ในประเทศไทย ในวงการศึกษาได้นำมาวางแผนการจัดการเรียนรู้การจัดการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนนั้นจะสามารถพัฒนาทักษะทางการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น สามารถช่วยในเรื่องการคิด การจำ บันทึกเข้าใจเนื้อหา การนำเสนอข้อมูลและช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างเป็นรูปธรรม ทำให้การเรียนรู้เป็นเรื่องที่สนุกสนาน มีชีวิตชีวา (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2554, น. 236; อ้างถึงใน ธัญญา ผลอนันต์, 2544, น.35)

สรุปได้ว่า ความเป็นมาของแผนผังความคิด ผู้ริเริ่มคือ โทนี บูซาน (Tony Buzan) ชาวอังกฤษ และนายธัญญา ผลอนันต์ เป็นผู้แปลฉบับภาษาไทย มีประโยชน์สำหรับครูผู้สอนเป็นอย่างยิ่ง เริ่มตั้งแต่การวางแผนจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนนั้น จะสามารถพัฒนาทักษะในการเรียนรู้ ศาสตร์และศิลปะด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.2.3.3 หลักการทำแผนผังความคิด

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2557, น.31-32) ได้กำหนดหลักการทำแผนผังความคิด ดังนี้

1. เริ่มด้วยภาพสี่ตรงกึ่งกลางหน้ากระดาษ ภาพ ๆ เดียวมีค่ากว่าพันคำ และยังช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และยังเพิ่มความจำมากขึ้นด้วย
2. ใช้ภาพให้มากที่สุดในแผนผังความคิด (Mind Mapping) ก่อนคำสำคัญ (Key Word) หรือรหัสเพื่อเป็นการช่วยทำงานของสมอง ดึงดูดสายตา และช่วยในการจำ
3. ควรเขียนคำสำคัญบรรจงตัวใหญ่ ๆ ถ้าเป็นภาษาอังกฤษให้ใช้ตัวพิมพ์ใหญ่ เมื่อย้อนกลับมาอ่านใหม่จะให้ภาพที่ชัดเจน สะดุดตา อ่านง่าย และก่อผลกระทบต่อความคิดมากกว่า การใช้เวลาเพิ่มอีกเล็กน้อยในการเขียนตัวให้ใหญ่จะทำให้อ่านง่าย ชัดเจน และช่วยให้ประหยัดเวลาได้ เมื่อย้อนกลับมาอ่านใหม่อีกครั้ง
4. เขียนคำสำคัญเหนือเส้น และแต่ละเส้นต้องเชื่อมต่อกับเส้นอื่น ๆ เพื่อให้แผนผังความคิด (Mind Mapping) พื้นฐานรองรับ
5. คำสำคัญควรมีลักษณะเป็น “หน่วย” โดยคำสำคัญ 1 คำต่อเส้น 1 เส้น คำละเส้น เพราะจะช่วยให้แต่ละคำเชื่อมโยงกับคำอื่น ๆ ได้อย่างอิสระ เปิดทางให้แผนผังความคิด (Mind Mapping) คล่องตัวและยืดหยุ่นมากขึ้น
6. ระบายสีให้ทั่วแผนผังความคิด (Mind Mapping) เพราะสีจะช่วยยกระดับความจำ เพลินตากระตุ้นสมองซีกขวา

7. เพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ ควรปล่อยหัวใจให้มีอิสระมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ อย่ามัวคิดว่าจะเขียนลงตรงไหนดี หรือว่าจะใส่หรือไม่ใส่อะไรลงไป เพราะล้วนแต่จะทำให้งานล่าช้าอย่างน่าเสียดาย

2.2.3.4 วิธีการเขียนแผนผังความคิด

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2557, น.32) ได้กำหนดวิธีเขียนแผนผังความคิด ดังนี้

1. เตรียมกระดาษเปล่าที่ไม่มีเส้นบรรทัด และวางกระดาษตามแนวนอน
2. วาดภาพสี่เหลี่ยมหรือเขียนคำหรือข้อความที่สื่อหรือแสดงถึงเรื่องที่ทำแผนผังความคิด (Mind Mapping) กลางหน้ากระดาษอย่างน้อย 3 สี และต้องไม่ติดกรอบด้วยรูปทรงเรขาคณิต
3. คิดถึงหัวเรื่องสำคัญที่เป็นส่วนประกอบของเรื่องที่ทำแผนผังความคิด (Mind Mapping) โดยให้เขียนเป็นคำที่มีลักษณะเป็นหน่วย หรือเป็นคำสำคัญ (Key Word) สั้น ๆ ที่มีความหมายบนเส้น ซึ่งแต่ละเส้นต้องแตกออกจากศูนย์กลางไม่ควรเกิน 8 กิ่ง
4. แยกความคิดของหัวเรื่องสำคัญแต่ละหัวเรื่องในข้อ 3 ออกเป็นกิ่งหลาย ๆ กิ่ง โดยเขียนคำหรือวลีบนเส้นที่แตกออกไป ลักษณะของกิ่งควรนอนไม่เกิน 60 องศา
5. แยกความคิดรองลงไปที่เป็นส่วนประกอบของแต่ละกิ่งในข้อ 4 โดยเขียนคำหรือวลีเส้นที่แตกออกไป ซึ่งสามารถแตกความคิดออกไปได้เรื่อย ๆ ตามที่ความคิดจะไหลออกมา
6. การเขียนคำ ควรเขียนด้วยคำที่ที่เป็นคำสำคัญ (Key Word) หรือคำหลัก หรือเป็นวลีที่มีความหมายชัดเจน
7. คำ วลี สัญลักษณ์ หรือรูปภาพใดที่ต้องการเน้น อาจใช้วิธีที่ต้องทำให้เด่น เช่น การล้อมกรอบ หรือใส่กล่อง เป็นต้น
8. ตกแต่งแผนผังความคิด (Mind Mapping) ให้มีสีสันสวยงามน่าสนใจ

2.2.3.5 ข้อเสนอแนะในการเขียนแผนผังความคิด

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2557, น.32-33) ได้ข้อกำหนดข้อเสนอแนะในการเขียนแผนผังความคิด (Mind Mapping) ดังนี้

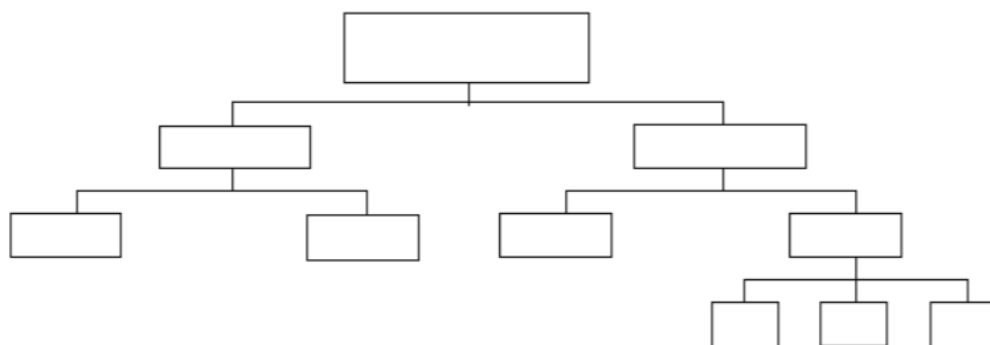
1. การสร้างภาพศูนย์กลาง การทำภาพให้น่าสนใจดังนี้
 - 1.1 ภาพควรมีสีไม่น้อยกว่า 3 สี
 - 1.2 ขนาดของภาพไม่ควรมีขนาดใหญ่จนเกินไป ขนาดพอประมาณ
 - 1.3 ภาพไม่จำเป็นต้องมีภาพเดียว อาจมีหลายๆ ภาพ ที่เกี่ยวข้องกัน
 - 1.4 ถ้าเป็นภาพที่มีลักษณะเคลื่อนไหวก็จะดี
- 2 ตารางนี้
- เรื่องนั้น

- การไหลของความคิด
- 1.5 ไม่ควรใส่กรอบภาพศูนย์กลาง เพราะกรอบอาจจะเป็นสิ่งที่สกัดกั้น
 2. การหาคำสำคัญ (Key Word) คำสำคัญควรมีลักษณะ ดังนี้
 - 2.1 ควรเป็นคำเดียว วลี หรือข้อความสั้น ๆ
 - 2.2 ควรเป็นคำที่สื่อความหมายได้ดี แสดงถึงจุดเน้น กระตุ้นความสนใจ
 3. การหาความคิดรองหรือการแตกกิ่ง ควรทำดังนี้
 - 3.1 เป็นคำที่รองลงไป หรือเป็นส่วนประกอบที่เกี่ยวข้องกับคำสำคัญ / คำกุญแจ เป็นการลงรายละเอียด
 - 3.2 ควรเขียนบนเส้นที่ต่อออกไป แต่เส้นจะเรียวยาวไปเรื่อย ๆ
 - 3.3 ถ้าต้องการเน้นอาจทำให้เด่น เช่น การล้อมกรอบ ใส่กล่อง หรือขีดเส้นใต้ เป็นต้น
 - 3.4 คำ/ภาพ/เส้น บนสาขาเดียวกัน ควรใช้สีเดียวกัน
 - 3.5 การแตกกิ่งไม่ควรให้เอียงไปข้างใดข้างหนึ่ง ควรแตกกิ่งเพื่อให้ได้
- แผนผังความคิด (Mind Mapping) ที่สมดุล
- 3.6 การแตกกิ่ง ควรแตกทิศเฉียงมากกว่าบนล่าง

2.2.3.6 การสร้างแผนผังความคิด

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2557, น.33-36) ได้อธิบายวิธีการสร้างแผนผังความคิดว่าเป็นการจัดกลุ่มความคิดรวบยอด เพื่อให้เห็นความสำคัญของความคิด ระหว่างความคิดหลักและความคิดรองลงไป โดยนำเสนอเป็นภาพหรือเป็นผัง สามารถนำเสนอได้หลายลักษณะ ดังนี้

1. แผนผังความคิด แบบกิ่งไม้ (Branching Map) นำเสนอโดยการเขียนความคิดรวบยอดหลักไว้ข้างบนหรือตรงกลาง แล้วลากเส้นให้เชื่อมโยงกับความคิดรวบยอดอื่น ๆ ที่สำคัญรองลงไปตามลำดับ นำไปใช้กับการเขียนแผนภูมิการทำงาน แผนภูมิการบริหารงาน ประวัติการปกครอง พระนครศรีอยุธยา ลำดับกษัตริย์ในพระราชวงศ์ ประวัติของตนเอง ดังภาพที่ 2.1 (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ 2557, น.33)

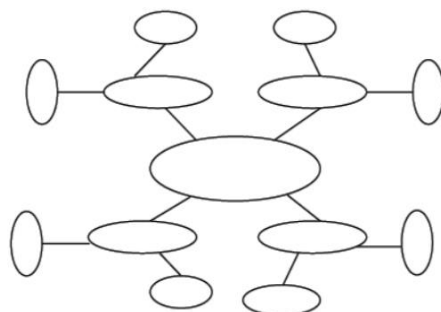
ภาพที่ 2.1 แผนผังแบบกิ่งไม้ (Branching Map)

2. แผนผังวงจร (Circle Map) นำเสนอโดยเขียนเป็นแผนผัง เพื่อเสนอความสัมพันธ์เป็นขั้นตอนต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กันเรียงตามลำดับเป็นวงกลม นำไปศึกษาวงจรชีวิตของสัตว์พืช วัฏจักรของน้ำ การเกิดของสิ่งต่าง ๆ ดังภาพที่ 2.2 (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. 2557, น.33)

ภาพที่ 2.2 แผนผังแบบวงจร (Circle Map)

3. แผนผังใยแมงมุม (Spider Map) นำเสนอโดยเขียนความคิดรวบยอดหลักที่สำคัญไว้ตรงกึ่งกลางหน้ากระดาษ แล้วเขียนคำอธิบายหรือบอกลักษณะของความคิดรองลงไป ในลักษณะใยแมงมุม นำไปเขียนสรุปเรื่องที่อ่าน นำไปเขียนเรื่องใหม่ ดังภาพที่ 2.3 (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. 2557, น.34)

ภาพที่ 2.3 แผนผังแบบใยแมงมุม (Spider Map)

4. แผนผังก้างปลา (Fishbone Map) นำเสนอโดยเขียนประเด็นหรือเรื่องหลัก แล้วเสนอสาเหตุและผลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น เส้นทางคมนาคมทางบก หรือทางน้ำ การทำงานของหน่วยงาน แล้วแยกเป็นสาขาหรือแผนก แผนผังการปกครองของท้องถิ่น เป็นต้น ดังภาพที่ 2.4 (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. 2557, น.34-35)

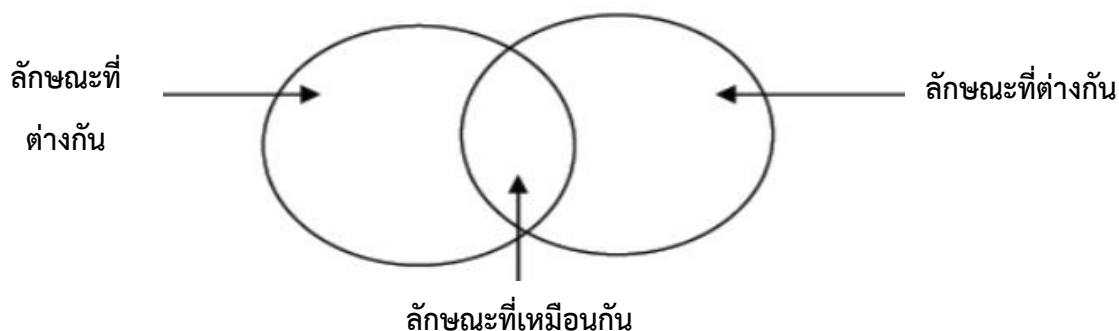
ภาพที่ 2.4 แผนผังแบบก้างปลา (Fishbone Map)

5. แผนผังตารางเปรียบเทียบ (Compare Table Map) นำเสนอโดยเขียนเป็นตาราง เพื่อเปรียบเทียบสองสิ่งหรือสองเรื่องในประเด็นที่กำหนด เช่น การเปรียบเทียบพืชใบลักษณะของเลี้ยงเดี่ยว ใบเลี้ยงคู่ เปรียบเทียบกลางวันกับกลางคืน เปรียบเทียบสัตว์บกกับสัตว์น้ำ เป็นต้น ดังภาพที่ 2.5 (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2557, น.35)

[]	[]

ภาพที่ 2.5 แผนผังแบบตารางเปรียบเทียบ (Compare Table Map)

6. แผนผังรูปวงกลมทับเหลื่อม (Overlapping Circles Map) นำเสนอการเปรียบเทียบสองสิ่งหรือสองเรื่องมีลักษณะเหมือนกันและต่างกัน ดังภาพที่ 2.6 (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2557, น.36)

ภาพที่ 2.6 แผนผังแบบรูปวงกลมทับเหลื่อม (Overlapping Circles Map)

สรุปได้ว่า การสร้างแผนผังความคิด เป็นการจัดกลุ่มความคิดรวบยอดเพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ของความคิด ระหว่างความคิดหลักและความคิดรองลงไป โดยนำเสนอเป็นภาพหรือเป็นผัง ไม่มีกฎตายตัวสามารถดัดแปลงได้ตามความถนัดของแต่ละคน

2.2.3.7 ประโยชน์ของแผนผังความคิด

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2557, น.36-37) ได้กำหนดประโยชน์ของแผนผังความคิด ดังนี้

1. ช่วยบูรณาการความรู้เดิมกับความรู้ใหม่
2. ช่วยพัฒนาความคิดรวบยอดให้ชัดเจนยิ่งขึ้น
3. ช่วยเน้นองค์ประกอบสำคัญของเรื่อง
4. ช่วยพัฒนาการอ่าน การเขียน และการคิด
5. ช่วยแผนในการเขียน และการปรับปรุงการเขียน
6. ช่วยในการอภิปราย
7. ช่วยวางแผนการสอนของครู
8. เป็นเครื่องมือในการประเมินผล

แผนผังความคิดจะให้ประโยชน์มากมายทั้งในชีวิตประจำวัน และในการทำงานในการวางแผนงาน การบันทึกช่วยจำ การสรุปบทเรียน การทำแผนผังความคิด (Mind Mapping) จะทำให้เห็นภาพการสรุปแนวความคิดในเรื่องนั้น ๆ ในกระดาษแผ่นเดียว ดังนั้นแผนผังความคิดจึงมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ ดังนั้นครูผู้สอนหรือผู้ที่ทำหน้าที่จัดการเรียนรู้ควรรนำวิธีการ แนวคิดนี้ไปปรับใช้ในกิจกรรม

การเรียนการสอนหรือกิจกรรมการเรียนรู้ ตามความเหมาะสมของเรื่อง เนื้อหาวิชา หรือสาระการเรียนรู้ ซึ่งจะเป็นการช่วยพัฒนาการคิด การจำ และการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ดี

การนำแผนผังความคิด (Mind Mapping) ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้

1. นำไปจัดกิจกรรมในกลุ่มสาระใด ๆ ก็ได้เพราะเป็นการพัฒนาการคิด
2. นำไปบูรณาการร่วมกับวิธีสอนอื่น ๆ เพราะแผนผังความคิด (Mind Mapping)

ช่วยให้การเรียนการสอนง่ายและสนุกสนานได้หลายวิธี เช่น

- 2.1 ใช้เตรียมการสอน เพราะจะทำให้สามารถสอนแบบธรรมชาติและเป็นระบบ
- 2.2 วางแผนรายปี ช่วยให้ครูเห็นแผนการสอนตลอดทั้งปีการศึกษา
- 2.3 วางแผนรายภาคเรียน ช่วยให้ครูรู้ว่าภาคเรียนนี้จะสอนอะไรบ้าง
- 2.4 วางแผนรายวัน ลงรายละเอียดบทเรียนเดิมที่จะสอนนักเรียน
- 2.5 การสอบของนักเรียน เป็นการวัดความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจของ

นักเรียนได้ดี

- 2.6 โครงการ/โครงงาน ใช้ทำกิจกรรมหรือนิทรรศการหรือ วางแผนงาน

จากรูปแบบแผนผังความคิดหลายรูปแบบที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ผู้วิจัยได้นำแผนผังความคิดแบบแผนผังใยแมงมุม (Spider Map) มาประยุกต์ใช้ร่วมกับการสอนแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ในรายวิชาเศรษฐศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม เนื่องจากแผนผังความคิดประเภทใยแมงมุมเป็นภาพสะท้อนกรอบแนวความคิด ระหว่างความคิดหลัก ความคิดรอง และความคิดย่อยที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ลงในกระดาษแผ่นเดียว โดยการใช้ภาพ สี เส้น และการโยงใยแสดงการเชื่อมโยงข้อมูล ทำให้เห็นภาพการสรุปแนวคิดในเรื่องการเขียนที่ชัดเจน จนสามารถนำไปสู่การเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้ มีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน มีหลักการเขียนที่ง่าย และสามารถเข้าใจในเรื่องราวได้อย่างแม่นยำ ช่วยเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่เข้าด้วยกัน

2.2.4 แผนการจัดการเรียนรู้

2.2.4.1 ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้

นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

สำลี รักสุทธี (2553, น.152) ได้ให้ความหมายว่า แผนการจัดการเรียนรู้ เป็นการนำวิชาหรือกลุ่มวิชาที่จะต้องทำการสอนตลอดภาคเรียน มาสร้างเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่ออุปกรณ์การสอนและการวัดประเมินผล เพื่อใช้สอนในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ โดยกำหนดเนื้อหาสาระและจุดประสงค์ของการเรียนเรียนย่อย ๆ ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของหลักสูตร สภาพของผู้เรียน ความพร้อมของโรงเรียนในด้านวัสดุอุปกรณ์และตรงกับชีวิตจริงในท้องถิ่น

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2557, น.109) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ว่าหมายถึง แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การใช้สื่อการวัดผลประเมินผล ให้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่าแผนการจัดการเรียนรู้เป็นแผนที่ผู้จัดการเรียนรู้ จะทำขึ้นจากคู่มือครูหรือแนวการจัดการเรียนรู้ของกรมวิชาการ ทำให้ผู้จัดการเรียนรู้ทราบว่าจะจัดการเรียนรู้เนื้อหาใด เพื่อจุดประสงค์ใด จัดการเรียนรู้อย่างไร ใช้สื่ออะไรและวัดผลประเมินผลโดยวิธีใด

สรุปได้ว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนที่ครูทำขึ้นโดยใช้แผนความคิดประกอบการจัดกิจกรรมแบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD เพื่อเป็นการเตรียมการสอนล่วงหน้าอย่างมีระบบมีการใช้สื่ออุปกรณ์การวัดผลประเมินให้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์ที่กำหนด

2.2.4.2 ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้

สุวิทย์ มูลคำ และคณะ (2549, น.58) ได้กำหนดความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญคือ

1. ทำให้เกิดการวางแผนวิธีการสอนที่ดี วิธีเรียนที่ดี ที่เกิดจากการผสมผสานความรู้และจิตวิทยาการศึกษา
2. ช่วยให้ผู้สอนมีคู่มือจัดการเรียนรู้ ที่ทำไว้ล่วงหน้าด้วยตนเองและทำให้ครูมีความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้ได้ตามเป้าหมาย
3. ช่วยให้ผู้สอนทราบว่าการสอนของตนได้เดินไปในทิศทางใด หรือทราบว่าจะสอนอะไร ด้วยวิธีใด สอนอย่างไร จะใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้อะไร และจะวัดและประเมินอย่างไร
4. ส่งเสริมให้ครูผู้สอนใฝ่ศึกษา หาความรู้ทางเรื่องหลักสูตรวิธีการเรียนรู้ จะจัดหาและใช้สื่อแหล่งเรียนรู้ตลอดจนการวัดและประเมินผล
5. ใช้เป็นคู่มือสำหรับครูที่มาสอนจัดการเรียนรู้แทนได้
6. แผนการจัดการเรียนรู้ที่นำไปใช้และพัฒนาแล้วเกิดประโยชน์ต่อวงการการศึกษา
7. เป็นผลงานทางวิชาการ ที่แสดงถึงความชำนาญและความเชี่ยวชาญของครูผู้สอนสำหรับประกอบการประเมิน เพื่อขอเลื่อนตำแหน่งวิทยฐานะครูให้สูงขึ้น

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2557, น.109) ได้ให้ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้ แผนการเรียนรู้เปรียบได้กับพิมพ์เขียวของวิศวกรหรือสถาปนิก ที่ใช้เป็นหลักในการควบคุมงานก่อสร้างวิศวกรและสถาปนิกจะขาดพิมพ์เขียวไม่ได้ฉันใด ผู้เป็นครูก็ขาดแผนการจัดการเรียนรู้ไม่ได้ฉันนั้น ยิ่งผู้จัดการได้ทำแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ก็จะทำให้ประโยชน์แก่ตนเองมากเพียงนั้น ซึ่งผลดีของการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้สรุปได้ดังนี้

1. ทำให้เกิดการวางแผนวิธีสอน วิธีเรียนที่มีความหมายยิ่งขึ้น เพราะเป็นการจัดทำอย่างมีหลักการที่ถูกต้อง
 2. ช่วยให้ครูมีสื่อการสอนที่ทำด้วยตนเอง ทำให้เกิดความสะดวกต่อการจัดการเรียนการสอน ทำให้สอนได้ครบถ้วนตรงตามหลักสูตรและสอนได้ทันเวลา
 3. เป็นผลงานวิชาการที่สามารถเผยแพร่เป็นตัวอย่างได้
 4. ช่วยให้ความสะดวกแก่ครูผู้สอนแทน ในกรณีที่ผู้สอนไม่สามารถเข้าสอนได้
- สรุปได้ว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู ให้บรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ครูมีความมั่นใจในการสอนมากขึ้น และในกรณีที่ครูผู้สอนประจำไม่สามารถทำการสอนได้ ครูที่สอนแทนสามารถนำแผนการเรียนรู้ไปใช้ได้

2.2.4.3 องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

กรมวิชาการ (2546, น.93) ได้กำหนดส่วนประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. ชื่อ ชื่อหน่วย ชั้นที่สอนและเวลาสอน
2. หน่วยการเรียนรู้จัดเป็นหน่วยการเรียนรู้ย่อย ก็คือหัวข้อเรื่องการเรียนรู้จะเป็นกี่แผ่นขึ้นอยู่กับหัวข้อการเรียนรู้ที่กำหนดในสาระการเรียนรู้
3. จุดประสงค์การเรียนรู้กำหนดมาจากผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
4. สาระการเรียนรู้คือเนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่เป็นหัวข้อย่อยที่จะสอน
5. กระบวนการจัดการเรียนรู้ คือการจัดวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูและนักเรียนจะต้องปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอน
6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ คือการกำหนดวิธีการวัดผลและประเมินผล เช่น สังเกต การตรวจผลงาน การทดสอบ เป็นต้น การวัดและการประเมินจะกำหนดเกณฑ์การสังเกตการตรวจผลงานและพฤติกรรมการเรียนรู้ซึ่งเป็นการประเมินจากสภาพจริง
7. สื่อและแหล่งเรียนรู้ จะกำหนดหนังสือประกอบการเรียน สถานที่ที่จะศึกษา วิทยากร เป็นต้น

ชวลิต ชูกำพอง (2551, น.56) ได้กำหนดองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังจุดประสงค์การเรียนรู้
2. สาระการเรียนรู้
3. กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่
4. การวัดผลและการประเมิน
5. สื่อการเรียนแหล่งการเรียนรู้

6. กิจกรรมเสนอแนะเพิ่มเติม
7. แสดงความคิดเห็นข้อเสนอแนะของผู้บริหาร
8. บันทึกผลหลังการใช้แผนการเรียนรู้
9. ภาคผนวกหมายเหตุ

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2554, น.109-110) ได้กำหนดว่าแผนการจัดการเรียนรู้ เกิดขึ้นจากความพยายามตอบคำถามต่อไปนี้

1. จัดการเรียนรู้อะไร (หน่วย หัวเรื่อง ความคิดรวบยอด หรือสาระสำคัญ)
2. เพื่อจุดประสงค์อะไร (จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม)
3. ตัวสาระอะไร (โครงร่างเนื้อหา)
4. ใช้วิธีการใด (กิจกรรมการเรียนการจัดการเรียนรู้)
5. ใช้เครื่องมืออะไร (สื่อการเรียนการจัดการเรียนรู้)
6. ทราบได้อย่างไรว่าประสบความสำเร็จหรือไม่ (วัดผลประเมิน) เพื่อตอบ

คำถามดังกล่าว จึงกำหนดให้แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบดังนี้

- 6.1 กลุ่มสาระการเรียนรู้หน่วยที่จัดการเรียนรู้และสาระสำคัญ
- 6.2 จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
- 6.3 สาระการเรียนรู้
- 6.4 กิจกรรมการเรียนการจัดการเรียนรู้
- 6.5 สื่อการเรียนการจัดการเรียนรู้
- 6.6 วัดประเมินผล

สรุปได้ว่า องค์ประกอบที่สำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ ที่จะส่งผลให้การจัดการเรียน การสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ต้องประกอบด้วยผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม สาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล

2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.3.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

จิตติมา พุทธเจริญ (2543, น.8) ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถทางสมองด้านต่าง ๆ ที่เกิดจากการเรียนการสอน การฝึกฝนและประสบการณ์ต่าง ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งวัดได้จากการนับคะแนนที่ได้จากการตอบแบบทดสอบ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภายหลังจากที่เรียนจบเนื้อตามที่กำหนด

สุพัชชา ประเสริฐ (2552, น.37) ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ความสามารถ หรือความสำเร็จของนักเรียนอันเป็นผลมาจากการเรียนรู้การสอนทำให้เกิด การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่สามารถวัดได้จากด้านต่าง ๆ คือ ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ ทักษะ กระบวนการ และการนำไปใช้ประโยชน์ และสามารถวัดได้โดยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

พิสมัย เขจรยศ (2556, น.50) ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะหรือความรู้ ความสามารถของบุคคลอันเป็นผลที่เกิดจากการเรียนการสอน การศึกษาค้นคว้า อบรม หรือประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในด้านความรู้ และเกิดการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมต่าง ๆ ทางสมองซึ่งเป็นพฤติกรรมที่วัดได้

ดังนั้นเมื่อพิจารณาแล้วความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จึงหมายถึง คุณลักษณะ ความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ของผู้เรียน ที่เกิดจากการเรียนรู้ การฝึกทักษะ การเรียนรู้ด้วยวิธี ที่หลากหลายรูปแบบ จึงเป็นสิ่งที่บ่งบอกหรือสามารถตรวจสอบความรู้ ความสามารถของบุคคลนั้นว่า เกิดการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด จากการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.3.2 การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นการวัดดูว่าผู้เรียนมีพฤติกรรมต่าง ๆ ตามที่กำหนด ไว้ใน จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนมากน้อยเพียงใด เป็นการตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ของ สมรรถภาพทางสมอง ซึ่งเป็นผลจากการได้รับการฝึกฝน อบรมในช่วงที่ผ่านมา ซึ่ง ไพศาล หวังพานิช (กรรณิกา ชันธบัณชิต, 2551, น.71, อ้างอิงมาจาก ไพศาล หวังพานิช, 2526, น.89) ได้กล่าวถึง การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสามารถวัดได้ 2 แบบ ตามจุดมุ่งหมายและลักษณะวิชาที่สอน คือ

2.3.2.1 การวัดด้านปฏิบัติการ เป็นการตรวจสอบระดับความสามารถในการปฏิบัติหรือ ทักษะของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้แสดงความรู้ ความสามารถดังกล่าว ในรูปของการกระทำจริง ให้ออกเป็นผลงาน เช่น วิชาศิลปศึกษา พลศึกษา การช่าง เป็นต้น การวัดแบบนี้จึงต้องใช้ “ข้อสอบ ภาคปฏิบัติ” (Performance Test)

2.3.2.2 การวัดด้านเนื้อหา เป็นการตรวจสอบความสามารถเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา อันเป็น ประสบการณ์เรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงพฤติกรรมความสามารถในด้านต่าง ๆ สามารถวัดได้ โดยใช้ “ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์” (Achievement Test)

สรุปได้ว่า ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแต่ละวิชานั้นสามารถวัดได้ 2 แบบ คือ การวัดด้านการปฏิบัติ และการวัดด้านเนื้อหาตามจุดมุ่งหมายและลักษณะวิชาที่สอน

2.3.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ลัวน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543, น.147) ได้ให้ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ว่าเป็นแบบทดสอบที่วัดความรู้ของนักเรียนที่ได้เรียนไปแล้ว ซึ่งมักจะเป็นข้อคำถามให้นักเรียนตอบด้วยกระดาษดินสอ (Paper and Pencil Test) และปฏิบัติจริง (Performance Test) แบบทดสอบประเภทนี้แบ่งได้ 2 พวก ดังนี้

1. แบบทดสอบของครู หมายถึง ชุดของคำถามที่ครูเป็นผู้สร้างขึ้น ซึ่งเป็นข้อคำถามที่ถามเกี่ยวกับความรู้ที่นักเรียนได้เรียนในห้องเรียน ว่านักเรียนมีความรู้มากแค่ไหน บทพร้อมที่ตรงไหน จะได้อ่านซ่อมเสริม หรือวัดความพร้อมที่จะขึ้นบทเรียนใหม่ ฯลฯ ตามแต่ครูปรารถนา

2. แบบทดสอบมาตรฐาน แบบทดสอบประเภทนี้สร้างขึ้นจากผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขา หรือจากครูที่สอนวิชานั้น แต่ผ่านการทดลองหาคุณภาพหลายครั้ง จนกระทั่งมีคุณภาพดีพอ จึงสร้างเกณฑ์ปกติ (Norm) ของแบบทดสอบนั้น สามารถใช้เป็นหลักและเปรียบเทียบประเมินค่าของการเรียนการสอนในเรื่องนั้น ๆ ก็ได้ จะใช้วัดอัตราความงอกงามของเด็กแต่ละวัยในแต่ละกลุ่ม แต่ละภาคก็ได้ จะใช้สำหรับให้ครูวินิจฉัยผลสัมฤทธิ์ระหว่างวิชาต่าง ๆ ในเด็กแต่ละคนก็ได้

บุญชม ศรีสะอาด (2545, น.50) ได้ให้ความหมายของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ความสามารถของบุคคลในด้านวิชาการ ซึ่งเป็นผลจากการเรียนรู้ในเนื้อหาสาระ และตามจุดประสงค์ของวิชาหรือเนื้อหาที่สอนนั้น โดยทั่วไปจะวัดผลสัมฤทธิ์ในวิชาต่าง ๆ ที่เรียนในโรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัย หรือสถาบันการศึกษาต่าง ๆ อาจจำแนกออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. แบบทดสอบอิงเกณฑ์ (Criterion-Referenced Test) หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งสร้างขึ้นตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม มีคะแนนจุดตัดหรือคะแนนเกณฑ์สำหรับใช้ตัดสินว่าผู้ทดสอบ มีความรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่ การวัดตามวัตถุประสงค์เป็นหัวใจสำคัญของข้อสอบในแบบทดสอบประเภทนี้

2. แบบทดสอบอิงกลุ่ม (Norm-Referenced Test) หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งสร้างเพื่อวัดให้ครอบคลุมหลักสูตร จึงสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร ความสามารถในการจำแนกผู้สอบตามความเก่งอ่อนได้ดี เป็นหัวใจของข้อสอบประเภทนี้ การรายงานผลการสอบอาศัยคะแนนมาตรฐาน ซึ่งเป็นคะแนนที่สามารถให้ความหมายแสดงถึงสถานภาพ ความสามารถของบุคคลนั้น เมื่อเปรียบเทียบกับบุคคลอื่น ๆ ที่ใช้เป็นกลุ่มเปรียบเทียบ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นการใช้แบบทดสอบในการวัดความรู้ ความสามารถของผู้เรียน ที่ใช้วิธีการวัดที่หลากหลายรูปแบบ และเป็นเครื่องที่แสดงให้เห็นว่ามีผลมาจากการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนนั้นอย่างมีกฎเกณฑ์และเชื่อถือได้ การเรียนการสอนจำเป็นจะต้องมีกระบวนการในการพิจารณาตัดสินใจและประเมินผลการศึกษา ว่าสอดคล้องกับความมุ่งหมายของการจัดการศึกษามากน้อยเพียงไร โดยอาศัยข้อมูลที่ได้จากวิธีการวัดผลการศึกษา

2.4 พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

2.4.1 ความหมายของพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

วนิดา อารมณเพียร (2552, น.63) ได้ให้ความหมายของการทำงานเป็นกลุ่ม หมายถึง การที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปร่วมกันปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยมีเป้าหมายร่วมกันและทุกคนในกลุ่มมีบทบาทในการช่วยดำเนินงานของกลุ่ม มีการติดต่อสื่อสาร ประสานงาน และตัดสินใจร่วมกัน เพื่อให้งานบรรลุสำเร็จตามเป้าหมาย เพื่อประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม

อุไรวรรณ สัจจวารานนท์ (2552, น.43) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกในการทำงานร่วมกันของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มีปฏิสัมพันธ์ การมีบทบาทในการช่วยเหลือกันในการทำดำเนินงานอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยมีเป้าหมายความสำเร็จในการทำงานเหมือนกัน

บัญชา ชินโน (2556, น.84) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม หมายถึง พฤติกรรมที่สมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม แสดงออกถึงการมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันในลักษณะของกลุ่ม และมีบทบาทในการช่วยกันรับผิดชอบต่องานของกลุ่ม เพื่อให้สามารถบรรลุจุดประสงค์ของกลุ่มที่มีร่วมกันได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม เป็นการกระทำหรือการแสดงออกในการทำงานร่วมกันของนักเรียนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มีปฏิสัมพันธ์กัน มีการแบ่งหน้าที่กันทำงานช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม และมีการช่วยกันรับผิดชอบต่องานของกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มบรรลุผล โดยมีเป้าหมายเดียวกัน

2.4.2 องค์ประกอบของการทำงานกลุ่ม

การทำงานเป็นทีมให้ได้ผลดีนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่าง ๆ หลายประการ เช่น ผู้นำของกลุ่ม สมาชิกในกลุ่ม กระบวนการการทำงานกลุ่มได้มีกระบวนการที่ดี ย่อมเอื้อต่อการดำเนินการของกลุ่ม ซึ่งจะมีผลการทำให้กลุ่มประสบความสำเร็จได้ดีกว่าและเร็วกว่า กลุ่มที่ทำงานอย่างไม่เป็นระบบ ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงกระบวนการการทำงานกลุ่มไว้ดังนี้

ทิศนา แคมมณี (2544, น.106-107) กล่าวถึง องค์ประกอบของการทำงานกลุ่มของการเรียนรู้แบบร่วมมือดังนี้ ผู้เรียนมีการพึ่งพาอาศัยกันในการเรียนรู้ มีการปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด มีการสัมพันธ์ มีการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม มีการวิเคราะห์กระบวนการของกลุ่ม และมีการแบ่งหน้าที่ที่เทียบผิดชอบร่วมกัน

Johnson And Johnson (อ้างอิงในทิศทาง ทิศนา แคมมณี, 2554, น.99-101) กล่าวโดยสรุปว่าองค์ประกอบของการทำงานกลุ่มของการเรียนรู้แบบร่วมมือมี 5 ประการดังนี้

1. การพึ่งพาและเกื้อกูลกัน (Positive Interdependence) กล่าวคือ ความสำเร็จของบุคคลและของกลุ่มขึ้นอยู่กับกันและกัน ดังนั้นแต่ละคนต้องรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตน และในขณะเดียวกันก็ต้องช่วยเหลือสมาชิกคนอื่น ๆ ด้วย เพื่อประโยชน์ร่วมกัน การจัดกลุ่มเพื่อให้ผู้เรียนมีการพึ่งพาช่วยเหลือเกื้อกูลกันนี้ทำได้หลายทาง เช่น การให้ผู้เรียนมีเป้าหมายเดียวกัน หรือให้ผู้เรียนกำหนดเป้าหมายในการทำงานการเรียนรู้ร่วมกัน (Positive goal Interdependence) การให้งานหรือวัสดุอุปกรณ์ที่ทุกคนต้องทำหรือใช้ร่วมกัน (Positive Resource Interdependence) การให้รางวัลตามผลงานของกลุ่ม (Positive Reward Interdependence) การมอบหมายบทบาทหน้าที่ในการทำงานร่วมกันให้แต่ละคน (Positive Role Interdependence)

2. การปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด (Face-To-Face Promotive Interaction) กล่าวคือ การที่สมาชิกในกลุ่มมีการพึ่งพาช่วยเหลือกัน เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกัน ในทางที่จะช่วยให้กลุ่มบรรลุเป้าหมาย สมาชิกกลุ่มจะห่วงใย ไว้วางใจ ส่งเสริม และช่วยเหลือกันและกัน ในการทำงานต่าง ๆ ร่วมกัน ส่งผลให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน

3. ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ของสมาชิกแต่ละคน (Individual Accountability) กล่าวคือ สมาชิกในกลุ่มการเรียนรู้ทุกคนจะต้องมีหน้าที่รับผิดชอบ และพยายามทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ ไม่มีใครที่จะได้รับประโยชน์ด้วยที่ไม่ทำหน้าที่ของตน ดังนั้นกลุ่มจึงจำเป็นต้องมีระบบตรวจสอบผลงาน ทั้งที่เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม วิธีการที่สามารถส่งเสริมให้ทุกคนทำหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่ที่มีหลายวิธี เช่น การจัดกลุ่มให้เล็กจะได้มีการเอาใจใส่กันและกันได้อย่างทั่วถึง การทดสอบเป็นรายบุคคล การส่งเรียกชื่อให้รายงาน ครูสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนในกลุ่ม การจัดให้กลุ่มมีผู้สังเกตการณ์ การให้ผู้เรียนสอนกันและกัน

4. การใช้ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย (Interpersonal and Small-Group Skills) กล่าวคือ การเรียนรู้แบบร่วมมือจะประสบความสำเร็จได้ต้องอาศัยทักษะที่สำคัญหลายประการ เช่น ทักษะทางสังคม ทักษะการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ทักษะการทำงานกลุ่ม ทักษะการสื่อสาร และทักษะการแก้ปัญหาขัดแย้ง รวมทั้งการเคารพยอมรับและไว้วางใจกันและกัน ซึ่งครูควรสอนและฝึกให้แก่ผู้เรียน เพื่อช่วยให้ดำเนินงานไปได้

5. การวิเคราะห์กระบวนการกลุ่ม (Group Processing) กล่าวคือ การเรียนรู้แบบร่วมมือจะต้องมีการวิเคราะห์กระบวนการทำงานของกลุ่ม เพื่อช่วยให้กลุ่มเกิดการเรียนรู้และปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น การวิเคราะห์กระบวนการกลุ่มครอบคลุมการวิเคราะห์เกี่ยวกับวิธีการทำงานของกลุ่ม พฤติกรรมของสมาชิกกลุ่มและผลงานของกลุ่ม การวิเคราะห์การเรียนรู้นี้อาจทำโดยครู หรือผู้เรียน หรือทั้งสองฝ่าย การวิเคราะห์กระบวนการกลุ่มนี้เป็นยุทธวิธีหนึ่งที่ส่งเสริมให้กลุ่มตั้งใจทำงาน เพราะรู้ว่าจะได้รับ

ข้อมูลป้อนกลับและช่วยฝึกทักษะการเรียนรู้คิด (Metacognition) คือสามารถที่จะประเมินการคิด และพฤติกรรมของตนที่ได้ทำไป

2.4.3 ประโยชน์ของการทำงานกลุ่ม

Johnson and Holubec (อ้างถึงใน ทิศนา แคมมณี, 2554, น.101) กล่าวโดยสรุปว่า ผลดีของการทำงานกลุ่มของการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นดังนี้

1. มีความพยายามที่จะบรรลุเป้าหมายมากขึ้น (Greater Efforts to Achieve) การทำงานกลุ่มของการเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยให้ผู้เรียนมีความพยายาม ที่จะเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมาย เป็นผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้สูงขึ้นและมีผลงานมากขึ้น การเรียนรู้มีความคงทนมากขึ้น (Long-Term Retention) มีแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีการใช้เวลาอย่างมีประสิทธิภาพ ใช้เหตุผล ดีขึ้นและคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณมากขึ้น

2. มีความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนดีขึ้น (More Positive Relationships Among Students) การทำงานกลุ่มของการเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยให้ผู้เรียนใส่ใจในผู้อื่นมากขึ้น เห็นคุณค่าของความแตกต่างความหลากหลาย มีน้ำใจนักกีฬามากขึ้น มีประสานสัมพันธ์และการรวมกลุ่ม

3. มีสุขภาพจิตดีขึ้น (Great Psychological Health) การทำงานกลุ่มของการเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยให้ผู้เรียนมีสุขภาพจิตที่ดี มีความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับตนเอง และมีความเชื่อมั่นในตัวเองมากขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยพัฒนาทักษะทางสังคม และความสามารถในการเผชิญกับความเครียดและความแปรผันต่าง ๆ

ศารทูล อารีวรวิทย์กุล (2554, น.64-65) กล่าวถึงประโยชน์ของการทำงานกลุ่มของการเรียนรู้แบบร่วมมือดังนี้

1. ส่งเสริมให้เกิดความรู้ที่ดีขึ้นและความรู้นั้นคงทนกว่า
2. รู้จักการใช้เหตุผลมากขึ้น มีความเข้าใจในเรื่องที่เรียนลึกซึ้ง และมีความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น
3. มีเรื่องจูงใจทั้งภายในและภายนอกในการเรียนรู้มากขึ้น
4. สนใจทำงานและลดความไม่เป็นระเบียบของห้องเรียนได้
5. ได้แนวคิดและความสามารถจากเพื่อนมากขึ้น
6. ยอมรับความแตกต่างระหว่างเพื่อนในด้านต่าง ๆ เช่น ลักษณะนิสัย เพศ ความสามารถระดับของสังคมและความแตกต่างอื่น ๆ ซึ่งวิธีนี้จะช่วยให้เข้าใจกันดีขึ้น
7. มีการช่วยเหลือสนับสนุนในด้านต่าง ๆ
8. มีสุขภาพจิต การปรับตัวและการทำงานในสภาพที่เป็นธรรมชาติดี
9. ใช้ความสามารถของตนเองให้กับเพื่อนอย่างเต็มที่
10. มีทักษะด้านสังคมเพิ่มขึ้น

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ประโยชน์ของการทำงานกลุ่มของการเรียนรู้แบบร่วมมือได้ว่าการทำงานกลุ่มนั้น ช่วยให้ผู้เรียนมีความพยายามที่จะบรรลุเป้าหมายมากขึ้น มีความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนดีขึ้น มีสุขภาพจิตดีขึ้น ยอมรับความแตกต่างระหว่างเพื่อนในด้านต่าง ๆ และใช้ความสามารถของตนเองให้กับเพื่อนอย่างเต็มที่

2.5 ความพึงพอใจ

2.5.1 ความหมายของความพึงพอใจ

นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของความพึงพอใจ ดังนี้

ทัศนีย์ สิงห์เจริญ (2543, น.19) ได้ให้ความหมายของ ความพึงพอใจในการเรียนการสอนว่าหมายถึง ความรู้หรือทัศนคติในทางที่ดีของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอน ความรู้สึกที่เกิดจากการที่ได้รับการตอบสนองทางด้านร่างกายและจิตใจ อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากปัจจัยหรือองค์ประกอบต่าง ๆ ในการเรียน เช่น สภาพแวดล้อมในห้องเรียน เนื้อหาวิชาที่ได้รับจากการเรียน ซึ่งทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจในการเรียนการสอน จนประสบความสำเร็จในการเรียนได้

จิตตะวรรณ โยธา (2549, น.34) ได้ให้ความหมายของ ความพึงพอใจว่าหมายถึง ความรู้สึกนึกคิดหรือเจตคติที่ดีของบุคคล ที่มีต่อการทำงานหรือการปฏิบัติกิจกรรมในเชิงบวก

อรอนงค์ รักนิยม (2551, น.55) ได้ให้ความหมายของ ความพึงพอใจว่าหมายถึง ความรู้สึกชอบพอใจหรือความโน้มเอียง ที่บุคคลมีต่องานที่ตนได้ปฏิบัติอยู่ มีต่อวัตถุ แนวความคิด ประสบการณ์ หรือกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง อันจะนำไปสู่ความเต็มใจที่จะปฏิบัติภารกิจนั้น ๆ ให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งความหมายพึงพอใจอาจใช้เวลานาน ๆ หรือเป็นเพียงความรู้สึกชั่วครู่ก็ได้

จากข้างต้นได้สรุปความหมายของความพึงพอใจได้ว่า การที่นักเรียนแสดงออกถึงความรู้สึกชอบ และพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการทำงานเป็นกลุ่ม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนด้วยความสมัครใจ

2.5.2 องค์ประกอบความพึงพอใจ

การที่บุคคลจะมีความรู้สึกพึงพอใจมากน้อยเพียงใดนั้น เป็นผลมาจากการที่บุคคลนั้นเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือได้เข้าไปรับรู้ ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านกล่าวถึงองค์ประกอบความพึงพอใจไว้ดังต่อไปนี้

สังวาล เภาวัฒนา (2543, น.52) ได้ให้ความหมายขององค์ประกอบความพึงพอใจไว้ดังนี้

1. ลักษณะทางสังคมได้แก่การมีความสัมพันธ์ที่ดีที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจ
2. ลักษณะของกิจกรรมที่ทำ ได้แก่ การมีความสัมพันธ์ที่ดีที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจ
ลักษณะของกิจกรรมที่ตรงกับความสามารถ
3. ความมั่นคงปลอดภัยได้แก่ความมั่นคงของกิจกรรม
4. การติดต่อสื่อสาร ได้แก่ การสื่อสารหรืออำนวยความสะดวก ให้การดำเนินกิจกรรม
เป็นไปอย่างราบรื่น
5. สภาพการทำงาน ได้แก่ ลักษณะสภาพแวดล้อมต่าง ๆ แสง เสียง อากาศ เป็นต้น

สังวาล เภาวัฒนา (2543, น.53) ได้กล่าวถึงแรงจูงใจที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน โดยมุ่งประเด็นไปที่เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของงานไว้ดังนี้

1. แรงจูงใจในการทำงานใด ๆ ขึ้นอยู่กับความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และแนวทาง
ในการดำเนินงานจะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งก่อให้เกิดแรงจูงใจในการทำงานอย่างมาก
2. แม้ว่าจะมีแรงจูงใจในการทำงาน แต่ถ้ามีตัวถ่วง เช่น ขาดความรู้ความสามารถ
ในการทำงาน ขาดอิสรภาพ ก็จะทำให้กิจกรรมนั้นขาดตอน หรือถ้าไม่มีตัวถ่วง แต่ถ้าไม่มีแรงจูงใจ
กิจกรรมนั้นจะดำเนินไปด้วยดีไม่ได้ อาจจะทำให้การกระทำขาดตอนเป็นช่วงช่วง ไม่สม่ำเสมอ กิจกรรม
ที่มีประสิทธิภาพจะต้องเป็นกิจกรรมที่สม่ำเสมอ และความสม่ำเสมอในการทำงานจะต้องขึ้นอยู่กับความรู้
ความสามารถ สิ่งแวดล้อมที่ดีในการทำงาน ตลอดจนแรงจูงใจที่จำดำเนินการด้วย
3. ความตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้จะเกิดขึ้นได้ เพราะมีความสม่ำเสมอในการทำงาน
ประกอบด้วยมีแนวทางในการทำงานตามวัตถุประสงค์ องค์ประกอบทั้งสองประการนี้หากขาดประการหนึ่ง
ประการใดความสำเร็จจะลดน้อยลง

2.5.3 ทฤษฎีพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

การที่บุคคลจะเกิดความพึงพอใจในการเรียนจะต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างมากระตุ้น บุคคล
จะเกิดความพึงพอใจได้นั้นจะต้องมีการจูงใจให้เกิดขึ้นและแรงจูงใจหรือการจูงใจ (Motivation) นั้น
หมายถึง สภาวะที่อินทรีย์ถูกกระตุ้นหรือถูกผลักดันให้แสดงพฤติกรรม เพื่อไปยังจุดหมายปลายทางที่วางไว้
แต่แรงจูงใจจะมีได้ต้องอาศัยสิ่งจูงใจเป็นเครื่องล่อ

สุณีย์ ชีรดากร (2546, น.88-89) ได้แบ่งการจูงใจเกี่ยวกับการศึกษาออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) ได้แก่ การจูงใจในที่เกิดจากความรู้อยู่ภายใน
ของผู้เรียนเอง เช่น ความต้องการ ความสนใจ และทัศนคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึก
กระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็น อยากเรียน เต็มใจและตั้งใจ เพราะต้องการความรู้ไม่ใช่เรียนเพราะหวังผล
อย่างอื่น

2. แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) ได้แก่ การจูงใจที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอกมาชักจูง หรือกระตุ้นให้เกิดการจูงใจภายในเกิดขึ้น เป็นต้น ว่าวิธีสอนบุคลิกภาพของครูผู้สอน และเทคนิคที่ครูใช้ในการสอน จะเป็นสิ่งจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้อยากเรียน การกระทำที่เกิดจากแรงจูงใจภายนอก ไม่ได้เป็นการกระทำเพื่อความสำเร็จในสิ่งนั้นอย่างแท้จริง แต่เป็นการกระทำเพื่อสิ่งจูงใจอย่างอื่น เช่น การเรียนที่หวังคะแนน นอกเหนือไปจากการได้รับความรู้ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น ครูผู้สอนจะต้องพยายามสร้างสิ่งจูงใจให้ผู้เรียนเกิดแรงขับหรือแรงจูงใจอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้เรียนจะได้สนใจติดตามบทเรียนอย่างต่อเนื่อง ทำให้เรียนรู้อย่างได้ผล แต่เนื่องจากการจูงใจเกิดจากความต้องการ ผู้สอนจึงจำเป็นต้องทราบถึงความต้องการพื้นฐานของผู้เรียนว่าประกอบด้วยอะไรบ้าง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสิ่งจูงใจ ตอบสนองความต้องการได้อย่างเหมาะสม

ทฤษฎีพื้นฐานความต้องการของมาสโลว์ (ทริคิลป์ สารเสน, 2543, น.67) เป็นแนวความคิดพื้นฐานเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ ซึ่งความต้องการเหล่านี้หากได้รับการตอบสนอง ก็จะช่วยให้เกิดความพึงพอใจในการเรียนได้ ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์จะขั้นต่ำสุดไปสู่ขั้นสูงสุดเป็น 5 ขั้นดังนี้

ขั้นที่ 1 ความต้องการทางด้านสรีรวิทยา (Physiological Needs) ได้แก่ ความต้องการอาหารน้ำและอากาศ ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิต ถ้ามนุษย์ไม่ได้รับการตอบสนองในขั้นนี้ ก็จะไม่มีความต้องการในขั้นถัดไป

ขั้นที่ 2 ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs) มนุษย์จะรู้สึกปลอดภัย เมื่อสิ่งเรานั้นเป็นสิ่งที่รู้จักมักคุ้น และจะกลัวสิ่งที่แปลกไปจากเดิม

ขั้นที่ 3 ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ (Love and Belonging Needs) คนทุกคนอยากได้รับความรักจากคนอื่น เดียวเป็นเจ้าของและในขณะเดียวกันก็อยากให้ตนเป็นที่รักของใครสักคน บุคคลจะรู้สึกเหงาและหาความรัก ถ้ารู้สึกว่ามีใครรักหรือไม่รู้ว่าใครรักใคร ความต้องการชนิดนี้คนที่ขาดมากยิ่งต้องการมากเพื่อชดเชย

ขั้นที่ 4 ความต้องการเห็นตนเองมีคุณค่า (Esteem Needs) เป็นความต้องการการยอมรับจากผู้อื่นและความต้องการความภาคภูมิใจในตนเองด้วย แต่ถ้าความต้องการนี้ไม่ได้รับการตอบสนอง จะก่อให้เกิดความรู้สึกต่ำต้อย ไร้ค่า อ่อนแอ หมดหวัง ไม่มีความหมายในสายตาผู้อื่น

ขั้นที่ 5 ความต้องการที่จะทำความเข้าใจตนเอง (Needs of Self Actualization) เป็นความต้องการที่เข้าใจตนเองตรงตามสภาพที่เป็นตนเองเป็นอยู่ ยอมรับในส่วนที่เป็นจุดอ่อนและจุดบกพร่องของตนเอง ต้องการที่จะเป็นคนชนิดที่เราเป็นได้ดีที่สุด ซึ่งเป็นพื้นฐานในการเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับความต้องการของตนเอง ทำให้มีความสุขและทำงานได้เต็มความสามารถ การศึกษาถึงความต้องการพื้นฐานดังกล่าวของมนุษย์นับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ที่จะทำให้เข้าใจเหตุผลในการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ และยังช่วยให้มองเห็นแนวทางที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงความรู้สึก ความเข้าใจ และพฤติกรรมของบุคคลได้

2.5.4 การวัดความพึงพอใจ

สมิต สัจฉกร (2542, น.18) ได้ให้ความหมายของ การวัดความพึงพอใจไว้ว่า เป็นสภาวะ การแสดงออกถึงความรู้สึกในทางบวกของบุคคล อันเป็นผลมาจากการเปรียบเทียบการรับรู้ สิ่งที่ได้รับ จากการบริการ ไม่ว่าจะเป็นการรับบริการหรือการให้บริการ ในระดับที่ตรงกับการรับรู้สิ่งทีคาดหวัง เกี่ยวกับการบริการนั้น ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับความพึงพอใจของผู้รับบริการ และมีความพึงพอใจในงานของ ผู้ให้บริการ ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการสามารถแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับที่ 1 ความพึงพอใจ ที่ตรงกับความคาดหวัง เป็นการแสดงความรู้สึกยินดี มีความสุขของผู้รับบริการ เมื่อได้รับบริการที่ตรงกับ ความคาดหวังที่มี ระดับที่ 2 ความพึงพอใจที่เกินความคาดหวังเป็นการแสดงความปราบปลื้มใจ

กาญจนา วัฒนายู (2544, น.99) ได้อธิบายการใช้เครื่องมือแบบสอบถามความคิดเห็น หรือ ระดับการปฏิบัติของนักเรียน ที่มีลักษณะเป็นมาตรฐานส่วนประมาณ 5 (Rating Scale) อาจมี 5 ระดับ 3 ระดับ การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อดังนี้

1. ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) บอกถึงระดับความคิดของผู้ตอบว่าอยู่ในระดับความคิดเห็น โดยใช้ เกณฑ์บอกระดับความคิดเห็น

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง พึงพอใจน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง พึงพอใจมาก

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด

2. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บอกถึงความคิดเห็นที่คล้ายตามกันหรือแตกต่างกัน ถ้า S.D. มีค่าสูง แสดงว่ารายการสอบถามนั้นผู้ตอบมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ถ้า S.D. มีค่าต่ำ แสดงว่า รายการสอบถามนั้นผู้ตอบมีความคิดเห็นคล้ายตามกัน ถ้า S.D. มีค่าเป็น 0 แสดงว่ารายการสอบถามนั้น ผู้ตอบมีความคิดเห็นเหมือนกันทุกคน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546, น.252-253) กล่าวสรุปการวัดความพึงพอใจว่า ในการวัด ความพึงพอใจควรมีข้อตกลงเบื้องต้นดังนี้

1. การศึกษาความพึงพอใจเป็นการศึกษาความคิดเห็น ความรู้สึกของบุคคลที่จะไม่ เปลี่ยนแปลงในช่วงเวลานั้น

2. ความพึงพอใจเป็นสิ่งที่ไม่สามารถวัดหรือสังเกตได้โดยตรง การวัดความพึงพอใจ จึงเป็นการวัดทางอ้อม จากแนวโน้มที่บุคคลแสดงออก

3. การศึกษาความพึงพอใจของบุคคล มิใช่แต่เป็นการศึกษาที่เท่าความพึงพอใจของ บุคคลนั้น แต่ต้องศึกษาถึงระดับความมากน้อยหรือความเข้มของเจตคติด้วย

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าความพึงพอใจเป็นสิ่งสำคัญมาก ถ้าบุคคลนั้นเกิดความพึงพอใจในสิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้ว บุคคลนั้นย่อมรักและปฏิบัติต่อสิ่งนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ถ้าบุคคลนั้นไม่เกิดความพึงพอใจแล้ว ย่อมก่อให้เกิดความเบื่อหน่าย ที่จะทำสิ่งนั้นหรือปฏิบัติกิจกรรมนั้น การวัดความพึงพอใจเป็นการวัดทัศนคติที่เป็นนามธรรมและค่อนข้างซับซ้อน ซึ่งสามารถวัดโดยทางอ้อม โดยวัดความคิดเห็นของบุคคลนั้นแทน ทั้งนี้การแสดงความคิดเห็นของบุคคลนั้นจะต้องตรงกับความรู้สึกที่แท้จริง ซึ่งสามารถวัดความพึงพอใจได้ มิฉะนั้นอาจมีความคลื่อนในการวัดความพึงพอใจได้

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.6.1 งานวิจัยภายในประเทศ

สมฤดี พิพิธกุล (2559, น.50-56) ได้ศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แผนจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับสื่อประสม ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.07/84.02 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ การศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลมีค่าเท่ากับ 0.7429 แสดงว่านักเรียนที่เรียนด้วยแผนการเรียนรู้มีความก้าวหน้าทางการเรียนรู้เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 74.29 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มนิรัตน์ คงพะเนา (2559, น.111-117) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยการเรียนรู้ อาณาจักรสุโขทัย และพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 7.68 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 38.40 หลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 15.04 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 75.20 ความก้าวหน้าได้คะแนน เฉลี่ย 7.32 คิดเป็นร้อยละ 36.60 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังการเรียนรู้สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการเรียนรู้สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนในภาพรวมก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 16.40 คะแนนหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 36.70 คะแนน มีคะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ย 20.30 พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนหลังการเรียนรู้สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภรณ์ศุมา ฤทธิไกรวรกุล (2560, น.56-63) ได้ศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการทำงานกลุ่ม เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรปและแอฟริกา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก ผลวิจัยพบว่า

นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความสามารถในการทำงานกลุ่มระหว่างเรียนมีคะแนนความสามารถในการทำงานกลุ่มเพิ่มสูงขึ้น และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับดีมาก

รสสุคนธ์ คำสุข (2560, น.85-86) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ความมีเหตุผล ความพอประมาณ และการมีภูมิคุ้มกัน เรื่อง อัตราการเกิดปฏิกิริยาเคมี โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 78.70/77.78 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่กำหนดไว้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 อยู่ในระดับมาก

ณัฐพล บัวจันทร์ (2561, น.37-44.) ได้ศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TAI ร่วมกับการใช้แผนผังความคิด ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ 79.12/75.90 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Bao (2002) ได้นำเสนอข้อมูลด้วยเทคนิคแผนผังความคิด ถูกนำมาใช้เพื่อค้นหาข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการเลือกเว็บไซต์ มากกว่าที่จะใช้การนำเสนอข้อมูลแบบธรรมดาโดยใช้ (Internet Explorer) หน้าที่นำไปใช้ในการนำเสนอข้อมูล รวมถึงผังต้นไม้แบบย่อสรุปและการค้นคว้าหาเป้าหมาย การเปรียบเทียบการทดลอง ได้รับการออกแบบและนำไปใช้วัดพฤติกรรมของผู้ใช้ เพื่อค้นหาข้อมูลในเว็บไซต์ ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า การนำเสนอข้อมูลโดยใช้แผนผังความคิดมีประโยชน์มากกว่าการใช้ Internet Explorer ในระหว่างก่อนการทดลอง และพบว่าเทคนิคแผนผังความคิดนั้นเป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์สำหรับการเรียนรู้ข้อมูลและความรู้ใหม่ ๆ

Rianawati (2017, pp.165-174) ได้ศึกษา เรื่องการใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เพื่อต้องแก้ไขปัญหาทักษะสังคมเกี่ยวกับศีลธรรมของนักเรียนเพศชายในปีการศึกษา 2016-2017 การวิจัยในครั้งนี้ 1) เพื่อศึกษาทักษะทางสังคมของนักเรียนเพศชาย 2) เพื่อศึกษาทักษะทางสังคมของนักเรียนผ่านรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ในการเรียนรู้ศีลธรรม ผลการวิจัยพบว่า ทักษะทางสังคมของนักเรียนเพศชายและทักษะทางสังคมของนักเรียนเพิ่มสูงขึ้น หลังจากได้รับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD

Kim (2018, pp.291-309) ได้ศึกษาอิทธิพลของความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของเกาหลี โดยหลักสูตรวิทยาศาสตร์ที่ใช้การเรียนแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์ทักษะทางสังคมและการสื่อสารกันภายในกลุ่มของนักเรียนหญิง พบว่าหลังจากที่ได้เรียนรู้จากการสอนแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ในหลักสูตรวิทยาศาสตร์ นักเรียนเกิดความใกล้ชิดกัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ความสัมพันธ์ของนักเรียนในชั้นเรียนดีขึ้น และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด

Aldila (2018, pp. 104-109) ได้ศึกษาความรู้ ความเข้าใจและทัศนคติของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในการเรียนรู้ เรื่อง ภาวะโลกร้อน โดยใช้รูปแบบการสอนกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ของนักเรียนหญิงและนักเรียนชายแตกต่างกันหรือไม่ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีคะแนนความรู้ความเข้าใจสูงขึ้น โดยเฉพาะนักเรียนหญิง และผลการเรียนรู้ของนักเรียนหญิงมีทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับวิชาวิทยาศาสตร์ดีกว่านักเรียนชาย

Sanai (2018, pp. 239-252) ได้ศึกษาผลของการใช้รูปแบบการสอนแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD เพื่อเสริมสร้างทักษะการเขียนของนักเรียน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาวิธีการปรับปรุงทักษะการเขียนเชิงพรรณนาของนักเรียนโรงเรียนนานาชาติในรัฐมาเลเซีย ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการสอนช่วยเพิ่มความสามารถในการเขียนเชิงพรรณนาของนักเรียน นักเรียนมีส่วนร่วม และเกิดกระบวนการเขียนและทักษะทางสังคมในกิจกรรมกลุ่ม

จากการทบทวนงานวิจัยในอดีตจะเห็นได้ว่า มีผู้วิจัยหลายท่านนำเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิดมาใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยงานวิจัยที่ผ่านมาจะมุ่งเน้นเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และแก้ไขพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งทั้งที่จริงแล้วเทคนิค STAD และเทคนิคแผนผังความคิด นอกจากสามารถนำมาใช้จูงใจผู้เรียนให้กระตือรือร้น กล้าแสดงออกและช่วยเหลือกัน ในการทำความเข้าใจในเนื้อหา นั้น ๆ เพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแล้ว ยังสามารถนำมาใช้พัฒนาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของผู้เรียนได้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน ที่ได้รับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด วิชาเศรษฐศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ร้อยเอ็ด

2.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ วิชาเศรษฐศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด โดยเสนอกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ ดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 2.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 27 ภาคเรียน ที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 4 ห้องเรียน รวมนักเรียน 71 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/3 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 27 ภาคเรียน ที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 1 ห้อง รวมนักเรียน 22 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

3.2 เครื่องมือการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 4 ชนิด ประกอบด้วย

3.2.1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด จำนวน 12 แผน ใช้เวลาสอน 12 ชั่วโมง

3.2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3.2.3 แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มแบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 5 ข้อ

3.2.4 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 5 แบ่งระดับความ พึงพอใจเป็น 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ

3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

3.3.1 แผนการจัดการเรียนรู้

3.3.1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ร้อยเอ็ด อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

3.3.1.2 ศึกษาเนื้อหาสาระวิชาเศรษฐศาสตร์ ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา สาระการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ สาระสำคัญ จุดประสงค์ และเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดังตาราง 1

3.3.1.3 แบ่งเนื้อหาตามรายวิชาเศรษฐศาสตร์ ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แบ่งออกได้ดังตารางที่ 3

หน่วยย่อยที่ 1 การพัฒนาเศรษฐกิจของไทย (1)

หน่วยย่อยที่ 2 การพัฒนาเศรษฐกิจของไทย (2)

หน่วยย่อยที่ 3 การพัฒนาเศรษฐกิจของไทย (3)

หน่วยย่อยที่ 4 การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการวางแผน พัฒนาเศรษฐกิจและสังคม (1)

หน่วยย่อยที่ 5 การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการวางแผน พัฒนาเศรษฐกิจและสังคม (2)

หน่วยย่อยที่ 6 การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการวางแผน พัฒนาเศรษฐกิจและสังคม (3)

หน่วยย่อยที่ 7 สหกรณ์กับการพัฒนาเศรษฐกิจไทย (1)

หน่วยย่อยที่ 8 สหกรณ์กับการพัฒนาเศรษฐกิจไทย (2)

หน่วยย่อยที่ 9 สหกรณ์กับการพัฒนาเศรษฐกิจไทย (3)

หน่วยย่อยที่ 10 สหกรณ์กับการพัฒนาเศรษฐกิจไทย (4)

หน่วยย่อยที่ 11 เศรษฐกิจในชุมชนของไทย (1)

หน่วยย่อยที่ 12 เศรษฐกิจในชุมชนของไทย (2)

ตารางที่ 3.1

ความสัมพันธ์ของสาระการเรียนรู้ สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เวลาที่ใช้สอนโดยจำแนกตาม
สาระการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

แผน ที่	หน่วยย่อย	สาระการเรียนรู้	จุดประสงค์	เวลา (ชม.)
1	การพัฒนา เศรษฐกิจ ของไทย	1. การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจ พอเพียงในการดำเนินชีวิตของ ตนเองและครอบครัว 2. การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจ พอเพียงในภาคเกษตร อุตสาหกรรม การค้าและบริการ 3. ปัญหาการพัฒนาประเทศที่ผ่าน มาโดยการศึกษาวิเคราะห์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ผ่าน 4. การพัฒนาประเทศที่น่าปรารถนา	1. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ สาระสำคัญของแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับต่าง ๆ ได้ (K) 2. นักเรียนสามารถนำหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (P) 3. นักเรียนมีความสนใจที่จะนำ เศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (A)	1
2	การพัฒนา เศรษฐกิจ ของไทย	เศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการ วางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมฉบับปัจจุบัน	1. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ ปัญหาการพัฒนาประเทศ ที่ผ่านมาได้ (K) 2. นักเรียนสามารถสืบค้นหา ข้อมูลได้ (P) 3. นักเรียนมีความสนใจที่จะนำ เศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (A)	1
3	การพัฒนา เศรษฐกิจ ของไทย		1. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับปัจจุบันที่แสดงถึงเศรษฐกิจ พอเพียงได้ (K)	

(ต่อ)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

แผน ที่	หน่วยย่อย	สาระการเรียนรู้	จุดประสงค์	เวลา (ชม.)
			2. นักเรียนสามารถนำหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (P)	1
4	การนำหลัก ปรัชญาของ เศรษฐกิจ พอเพียงมาใช้ใน การวางแผน พัฒนาเศรษฐกิจ และสังคม		3. นักเรียนมีความสนใจที่จะนำ เศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (A) 1. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ สาระสำคัญของแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับต่าง ๆ ได้ (K) 2. นักเรียนสามารถนำหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (P) 3. นักเรียนมีความสนใจที่จะนำ เศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (A)	
5	การนำหลัก ปรัชญาของ เศรษฐกิจ พอเพียงมาใช้ใน การวางแผน พัฒนาเศรษฐกิจ และสังคม		1. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ปัญหา การพัฒนาประเทศที่ผ่านมาได้ 2. นักเรียนสามารถสืบค้นหา ข้อมูลได้ (P) 3. นักเรียนมีความสนใจที่จะนำ เศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (A)	1
6	การนำหลัก ปรัชญาของ เศรษฐกิจ พอเพียงมาใช้		1. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับปัจจุบันที่แสดงถึงเศรษฐกิจ พอเพียงได้ (K)	1

(ต่อ)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

แผน ที่	หน่วยย่อย	สาระการเรียนรู้	จุดประสงค์	เวลา (ชม.)
	ในการวางแผน พัฒนาเศรษฐกิจ และสังคม		2. นักเรียนสามารถนำหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (P) 3. นักเรียนมีความสนใจที่จะนำ เศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (A)	
7	สหกรณ์กับการ พัฒนาเศรษฐกิจ ไทย	1. วิวัฒนาการของสหกรณ์ใน ประเทศไทย 2. ความหมาย ความสำคัญ และ หลักการของระบบสหกรณ์ 3. ตัวอย่างและประเภทของ สหกรณ์ในประเทศไทย 4. ความสำคัญของระบบสหกรณ์ใน การพัฒนาเศรษฐกิจในชุมชน และประเทศ	1. อธิบายความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ สหกรณ์ได้ (K) 2. นักเรียนสามารถนำหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (P) 3. นักเรียนมีความสนใจที่จะนำ เศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (A)	1
8	สหกรณ์กับการ พัฒนาเศรษฐกิจ ไทย	5. ปัญหาเศรษฐกิจในชุมชน 6. แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจ ของชุมชน 7. ตัวอย่างของการรวมกลุ่มที่ ประสบความสำเร็จในการ แก้ปัญหาทางเศรษฐกิจของ ชุมชน	1. อธิบายวิวัฒนาการของสหกรณ์ และประเภทของสหกรณ์ใน ประเทศไทยได้ (K) 2. นักเรียนสามารถสืบค้นหา ข้อมูลได้ (P) 3. นักเรียนมีความสนใจที่จะนำ เศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (A)	1
9	สหกรณ์กับการ พัฒนาเศรษฐกิจ ไทย		1. วิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้สหกรณ์ ประสบผลสำเร็จได้ (K) 2. นักเรียนสามารถนำหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (P)	1

(ต่อ)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

แผน ที่	หน่วยย่อย	สาระการเรียนรู้	จุดประสงค์	เวลา (ชม.)
10	สหกรณ์กับการ พัฒนาเศรษฐกิจ ไทย		3. นักเรียนมีความสนใจที่จะนำ เศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวันได้ (A)	
			1. วิเคราะห์ความสำคัญของ สหกรณ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจ ได้ (K)	1
			2. นักเรียนสามารถนำหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (P)	
11	เศรษฐกิจใน ชุมชนของไทย		3. นักเรียนมีความสนใจที่จะนำ เศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวันได้ (A)	
			1. วิเคราะห์ความสำคัญของ สหกรณ์ในการพัฒนา เศรษฐกิจได้ (K)	1
			2. ยกตัวอย่างของการรวมกลุ่ม ที่ประสบความสำเร็จใน การแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจ ของชุมชนได้ (P)	
			3. นักเรียนมีความสนใจที่จะนำ เศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (A)	
12	เศรษฐกิจใน ชุมชนของไทย		1. อธิบายแนวทางการพัฒนา เศรษฐกิจของชุมชนไทย (K)	1
			2. ยกตัวอย่างของการรวมกลุ่ม ที่ประสบความสำเร็จใน การแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจ ของชุมชนได้ (P)	

(ต่อ)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

แผน ที่	หน่วยย่อย	สาระการเรียนรู้	จุดประสงค์	เวลา (ชม.)
			3. นักเรียนมีความสนใจที่จะนำ เศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวันได้ (A)	
		รวม		12

3.3.1.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ที่สร้างขึ้น เสนอต่อที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมในด้านตัวชี้วัด สาระสำคัญ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้และการวัดประเมินผล ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้และให้ข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงแก้ไข

3.3.1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้และแบบประเมินเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมขององค์ประกอบของแผน โดยประเมินความสอดคล้องของจุดประสงค์กับเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษา ความชัดเจนในการใช้ภาษา ความครอบคลุมและถูกต้องของเนื้อหา การวัดประเมินผล ความเหมาะสมด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน แล้วนำข้อเสนอแนะต่าง ๆ ปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย

1) ดร.อัจฉริยา พรหมท้าว วุฒิการศึกษา (ปร.ด.) วิจัยและประเมินผลการศึกษา ตำแหน่งอาจารย์ประจำสาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ

2) ดร.อพันธ์ พิสุทธิพร วุฒิการศึกษา (ปร.ด.) วิจัยและประเมินผลการศึกษา ตำแหน่งอาจารย์ประจำสาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ

3) ดร.ธัญลักษณ์ เขจรภักดิ์ วุฒิการศึกษา (ค.ด.) หลักสูตรและการสอน (เทคโนโลยีการศึกษา) ตำแหน่งอาจารย์ประจำสาขาหลักสูตรและการเรียนการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรการสอน

4) ดร.ทัชชวัฒน์ เหล่าสุวรรณ วุฒิการศึกษา (ปร.ด.) สังคมวิทยา ตำแหน่งอาจารย์ประจำสาขาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

5) นายจำรูญ ศิระษะภูมิ วุฒิการศึกษา (ค.บ.) สังคมศึกษา ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ร้อยเอ็ด ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD

3.3.1.6 นำคะแนนประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เชี่ยวชาญประเมินแล้วมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยจากการประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) ซึ่งกำหนดระดับการประเมินความเหมาะสมเป็น 5 ระดับ และพิจารณาระดับคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น.103)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.00 หมายถึง เหมาะสมมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.00 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.00 หมายถึง เหมาะสมน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

3.3.17 ผลการประเมินต้องมีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 - 5.00 ขึ้นไปจึงถือว่าเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ได้ ซึ่งผลการประเมินมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.61

3.3.1.8 นำผลการตรวจสอบและพิจารณาแผนการจัดการเรียนรู้แก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำเพื่อให้ได้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี

3.3.1.9 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาเศรษฐศาสตร์ ดังนี้

3.3.2.1 ศึกษาหลักสูตรและหนังสือกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กำหนดเนื้อหาและจุดประสงค์ของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยพิจารณาความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

3.3.2.2 วิเคราะห์สาระและมาตรฐานการเรียนรู้จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

3.3.2.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระที่ 6 เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง และสหกรณ์ แบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ เพื่อใช้จริง 30 ข้อ

ตารางที่ 3.2 การวิเคราะห์จำนวนข้อสอบ

เนื้อหา	จุดประสงค์	ความรู้	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์	การสังเคราะห์	จำนวนข้อสอบที่สร้าง	จำนวนข้อสอบที่ใช้จริง
1. โครงสร้างเศรษฐกิจไทย	ส 3.1 ม.4-6/2 ตระหนักถึงความสำคัญของ	3	2	0	1	0	6	3
2. การพัฒนาทางเศรษฐกิจของไทย	ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อเศรษฐกิจ สังคมของประเทศ	4	4	0	4	0	12	7
3. การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ประเทศ	2	4	6	2	0	14	10
4. สหกรณ์กับการพัฒนาเศรษฐกิจไทย	ส 3.1 ม.4-6/3 ตระหนักถึงความสำคัญของระบบสหกรณ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับชุมชนและประเทศ	3	3	0	2	0	8	4
5. เศรษฐกิจในชุมชน	พัฒนาเศรษฐกิจในระดับชุมชนและประเทศ ม.4-6/4 วิเคราะห์ปัญหาทางเศรษฐกิจในชุมชนและแนวทางแก้ไข	2	4	2	2	0	10	6
	รวม						50	30

3.3.2.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทั้งหมด 50 ข้อ เสนอต่อที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม และเพื่อแก้ไขปรับปรุงข้อคำถาม จากนั้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับข้อคำถาม โดยใช้เกณฑ์การประเมินผล ดังนี้

- ให้คะแนน 1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อสอบวัดตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้
- ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่า ข้อสอบวัดตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้
- ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อสอบวัดไม่ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

3.3.2.5 คำนวณค่า IOC ของข้อสอบรายข้อ ซึ่งได้ค่า IOC ของข้อสอบรายข้อ ที่มีค่าระหว่าง 0.60 - 1.00

3.3.2.6 รวบรวมข้อสอบที่มีค่า IOC ผ่านเกณฑ์จัดทำแบบทดสอบนำไปทดลอง (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/1 จำนวน 25 คน ภาคเรียนที่ 2 ของปีการศึกษา 2562 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ร้อยเอ็ด

3.3.2.7 นำกระดาษคำตอบ แบบทดสอบมาตรวจ ให้คะแนนและวิเคราะห์คุณภาพแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (B) และค่าความยาก (p) ตามวิธีแบบรณนัม (Brennan) (อรัญ ชูยกระตืออง, 2560, น.44) ซึ่งได้ค่าอำนาจจำแนก (B) ที่มีค่าระหว่าง 0.42 - 0.67 และค่าความยาก (p) ที่มีค่าระหว่าง 0.36 - 0.60

3.3.2.8 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกไว้ 30 ข้อ วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้สูตรของโลเวทท์ (Lovett) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นแบบทดสอบทั้งฉบับมีค่า 0.91

3.3.2.9 จัดพิมพ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ผ่านการตรวจคุณภาพแล้วจำนวน 30 ข้อ เพื่อไปใช้ทดสอบจริง

3.3.3 แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

3.3.3.1 ศึกษาศึกษาหลักเกณฑ์วิธีการสร้างแบบประเมินจากหนังสือการวิจัย หลักสูตรและการสอน (ชวลิต ชูกำแพง, 2553, น.107-109)

3.3.3.2 กำหนดรูปแบบและประเภทเพื่อสร้างแบบประเมินจากการศึกษาเอกสารกำหนดโครงสร้างและประเด็นที่ต้องการสังเกต

3.3.3.3 สร้างแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนเป็นรายกลุ่มที่มีต่อการเรียนเรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ โดยมีพฤติกรรมที่จะศึกษาคือ พฤติกรรมด้านการทำงานกลุ่ม

3.3.3.4 สร้างแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มมีลักษณะเป็นมาตรฐานประมาณค่า 4 ระดับ ได้แก่

4 คะแนน หมายถึง ดีมาก (กลุ่มผู้เรียนแสดงพฤติกรรมเป็นประจำสม่ำเสมอ)

3 คะแนน หมายถึง ดี (กลุ่มผู้เรียนแสดงพฤติกรรมค่อนข้างจะสม่ำเสมอ)

2 คะแนน หมายถึง พอใช้ (กลุ่มผู้เรียนแสดงพฤติกรรมบางครั้ง)

1 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง (กลุ่มผู้เรียนแสดงพฤติกรรมนาน ๆ ครั้ง)

3.3.3.5 นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบ ความถูกต้องเชิงเนื้อหา แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้องข้อถามของเกณฑ์การให้คะแนน (IOC)

1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามสอดคล้องกับเกณฑ์การให้คะแนน

0 เมื่อไม่แน่ใจว่า ข้อคำถามสอดคล้องกับเกณฑ์การให้คะแนน

-1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามไม่สอดคล้องกับเกณฑ์การให้คะแนน

3.3.3.6 นำข้อมูลที่ได้จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC ซึ่งผลการประเมินค่า IOC ของแบบประเมินรายข้อ มีค่าระหว่าง 0.60 - 1.00

3.3.3.7 จัดพิมพ์เป็นฉบับจริง เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.3.4 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจในของนักเรียนที่เรียนรู้ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD มีขั้นตอนดังนี้

3.3.4.1 ศึกษาหลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ วิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ

3.3.4.2 กำหนดประเด็นคำถามของแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

3.3.4.3 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจจำนวน 15 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ท โดยกำหนดเกณฑ์การตรวจให้คะแนนและแปลผลความพึงพอใจ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น.103)

เกณฑ์การให้คะแนนความพึงพอใจ ดังนี้

พึงพอใจมากที่สุด 5 คะแนน

พึงพอใจมาก 4 คะแนน

พึงพอใจปานกลาง 3 คะแนน

พึงพอใจน้อย 2 คะแนน

พึงพอใจน้อยที่สุด 1 คะแนน

3.3.4.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างขึ้นจำนวน 15 ข้อ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อประเมินความสอดคล้องระหว่างนิยามความพึงพอใจกับคำถาม โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามความพึงพอใจ

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามความพึงพอใจ

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับนิยามความพึงพอใจ

คำนวณค่า IOC (Item-Objective Congruence Index) ซึ่งผลการประเมินค่า IOC ของแบบประเมินรายข้อ มีค่าระหว่าง 0.60 - 1.00

3.3.4.5 นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนไปจัดพิมพ์เป็นฉบับจริง เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.1 แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (One group pre-test post-test design)

ตารางที่ 3.1

การวิจัยเชิงทดลอง (One group pre-test post-test design)

กลุ่ม	Pre-test	Treatment	Post-test
ทดลอง	T ₁	\bar{X}	T ₂

\bar{X} หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด

T₁ หมายถึง การทดสอบก่อนเรียน

T₂ หมายถึง การทดสอบหลังเรียน

3.4.2 ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

3.4.2.1 ผู้วิจัยได้อธิบายชี้แจงทำความเข้าใจและข้อตกลงกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในเรื่องการเรียน เวลาเรียน และวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด

3.4.2.2 ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ เพื่อนำคะแนนที่ได้มาเป็นคะแนนทดสอบก่อนเรียน

3.4.2.3 ดำเนินการทดลองโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด จากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ใช้เวลาในการสอนทั้งหมด 12 ชั่วโมง

3.4.2.4 เมื่อดำเนินการทดลองโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ ในชั่วโมงที่ 4 และชั่วโมงที่ 12 ผู้วิจัยจะทำการประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

3.4.2.5 เมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ตามการทดลอง ผู้วิจัยทำการทดสอบหลังเรียน (Post-test) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์

3.4.2.6 ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด

3.4.2.7 นำข้อมูลที่ได้จากการทดสอบไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติและการวิเคราะห์

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.5.1 วิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.5.2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ โดยใช้สูตร t-test (Dependent Samples t-test)

3.5.3 วิเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดกิจกรรม การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ เทียบตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

เกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

คะแนน 16 - 20	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน 11 - 15	หมายถึง	ดี
คะแนน 6 - 10	หมายถึง	พอใช้
คะแนน 1 - 5	หมายถึง	ปรับปรุง

3.5.4 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เทียบตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

เกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.00	หมายถึง	เหมาะสมมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.00	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.00	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

3.6.1 สถิติในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.6.1.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence: IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม และแบบสอบถามความพึงพอใจ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีสูตรดังนี้ (อรัญ ชูยกระเดื่อง, 2560, น.44)

$$IOC = \frac{\sum R}{N} \quad (3-1)$$

เมื่อ $\sum R$ แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะพฤติกรรม
 แทน คะแนนระดับความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน
 ประเมิน
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ประเมินความสอดคล้องในข้อนั้น

3.6.1.2 การหาความยากของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้สูตร (อรัญ ชูยกระเดื่อง, 2560, น.44)

$$P = \frac{R}{N} \quad (3-2)$$

เมื่อ R แทน จำนวนคนตอบถูก
 N แทน จำนวนคนสอบทั้งหมด

3.6.1.3 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (อรัญ ชูยกระเดื่อง, 2560, น.44)

$$B = \frac{f_p}{n_p} - \frac{f_f}{n_f} \quad (3-3)$$

เมื่อ f_p แทน จำนวนคนในกลุ่มผ่านตอบถูก
 f_f แทน จำนวนคนในกลุ่มไม่ผ่านตอบถูก
 n_p แทน จำนวนคนในกลุ่มผ่าน
 n_f แทน จำนวนคนในกลุ่มไม่ผ่าน

3.6.1.4 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามวิธีการของ Lovett (อรัญ ชูยกระเดื่อง, 2560, น.45)

$$r_{cc} = 1 - \frac{k \sum X_i - \sum X_i^2}{(k-1) \sum (X_i - C)^2} \quad (3-4)$$

เมื่อ	k	แทน	จำนวนข้อสอบ
	X_i	แทน	คะแนนแต่ละคน
	C	แทน	คะแนนผ่าน

3.6.2 สถิติพื้นฐาน

3.6.2.1 ค่าเฉลี่ย \bar{X} (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น.105)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n} \quad (3-5)$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
	n	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

3.6.2.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น.107)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}} \quad (3-6)$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนในกลุ่ม
	$(\sum X^2)$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

3.6.3 สถิติทดสอบการวิจัย

3.6.3.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถิติ Dependent Samples t-test (ปิยะธิดา ปัญญา, 2560, น.105)

$$t = \frac{\bar{d}}{S_d / \sqrt{n}} \quad \text{เมื่อ } df = n-1, S_d = \sqrt{\frac{n \sum d^2 - (\sum d)^2}{n(n-1)}} \quad (3-7)$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติทดสอบที
	d	แทน	ผลรวมของความต่างของคู่คะแนน
	\bar{d}	แทน	ผลต่างเฉลี่ยของคู่คะแนน
	S_d	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลต่างคู่คะแนน
	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์
2. ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	หมายถึง	จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย
$\sum X$	หมายถึง	คะแนนรวม
S.D.	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
P	หมายถึง	ร้อยละ
t	หมายถึง	ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตเพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
Sig	หมายถึง	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
.*	หมายถึง	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

4.2 ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัด กิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและ สหกรณ์

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดกิจกรรม การเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนากิจกรรมเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

แผนการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นทั้งหมด 12 แผน 12 ชั่วโมง โดยสร้างตามจุดประสงค์การเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ซึ่งพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด อยู่ในเกณฑ์ที่มีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.55)

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์

ตารางที่ 4.1

คะแนนค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบ t และระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	N	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	t	df	Sig. (2-tailed)
ก่อนเรียน	22	30	15.64	2.77	9.365	21	.000*
หลังเรียน	22	30	22.09	2.69			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 15.64 และหลังเรียน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 22.09 และพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างหลังเรียนและก่อนเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้อย่างร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง และสหกรณ์

ตารางที่ 4.2

ผลการศึกษาพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ครั้งที่ 1 และ ครั้งที่ 2

กลุ่มที่	ครั้งที่ 1		กลุ่มที่	ครั้งที่ 2	
	คะแนน (20)	แปลผล		คะแนน (20)	แปลผล
1	12	ดี	1	19	ดีมาก
2	11	ดี	2	18	ดีมาก
3	13	ดี	3	18	ดีมาก
4	12	ดี	4	18	ดีมาก
5	11	ดี	5	18	ดีมาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผลการศึกษาพฤติกรรมการทำงานเป็นกลุ่ม โดยการจัดการเรียนรู้อย่างร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่าพฤติกรรมการทำงานเป็นกลุ่มของนักเรียนครั้งที่ 1 อยู่ในระดับดี และครั้งที่ 2 อยู่ในระดับดีมาก

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้อย่างร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ตารางที่ 4.3

คะแนนค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ข้อที่	รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.	ข้าพเจ้าชอบเนื้อหาที่เรียนในวิชานี้ไม่ยากเกินไป	4.09	0.60	มาก
2.	การเรียนรู้ด้วยกิจกรรมนี้ทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น	4.59	0.58	มากที่สุด
3.	ข้าพเจ้าพอใจในกิจกรรมการเรียนการสอน	4.59	0.49	มากที่สุด
4.	ข้าพเจ้าชอบการกระตุ้นคำถามจากครูผู้สอน	4.32	0.82	มาก
5.	การตั้งคำถามของครูทำให้กิจกรรมน่าสนใจ	4.09	0.60	มาก
6.	ข้าพเจ้าและเพื่อนๆ ชอบที่ได้เรียนเป็นกลุ่มและช่วยกันทำงานเป็นกลุ่ม	4.64	0.48	มากที่สุด
7.	การได้พูดคุยและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสมาชิกภายในกลุ่มทำให้ข้าพเจ้าได้ข้อมูลที่ถูกต้อง	3.91	0.60	มาก
8.	ข้าพเจ้าพอใจต่อการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นกับครูและเพื่อนร่วมชั้น	4.00	0.60	มาก
9.	การจัดลำดับกิจกรรมการเรียนรู้เป็นขั้นตอนที่ทำให้ข้าพเจ้าสามารถเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น	4.05	0.64	มาก
10.	ข้าพเจ้าพอใจกับเวลาในการทำกิจกรรม	3.95	0.77	มาก
11.	ข้าพเจ้าสามารถใช้สื่อในการค้นคว้าได้อย่างอิสระ	4.55	0.58	มากที่สุด
12.	กิจกรรมการเรียนรู้สนุกและน่าสนใจ	4.55	0.50	มากที่สุด
13.	ข้าพเจ้าพอใจที่ทราบคะแนนของผลงานที่ฉันทำในเวลาอันรวดเร็ว	4.41	0.65	มาก
14.	เมื่อมีใบงานข้าพเจ้าพอใจในคะแนนของตนเองและกลุ่มที่ทำให้ได้เสมอ	4.50	0.50	มาก
15.	การประเมินผลการเรียนรู้ของครูมีความเหมาะสมและยุติธรรม	4.45	0.58	มาก
	ภาพรวม	4.31	0.60	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 6 ข้าพเจ้าและเพื่อน ๆ ชอบที่ได้เรียนเป็นกลุ่มและช่วยกันทำงานเป็นกลุ่ม ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.48) โดยลำดับที่สอง เท่ากันอยู่ 2 คือ ข้อ 2 และ 3 การเรียนรู้ด้วยกิจกรรมนี้ทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.58) ข้าพเจ้าพอใจในกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.49) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ 7 การได้พูดคุยและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสมาชิกภายในกลุ่มทำให้ข้าพเจ้าได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.60) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยมีขั้นตอนและข้อสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. สรุป
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

5.1.1 ผลการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ที่มีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.55)

5.1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ หลังเรียนโดยใช้การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.1.3 พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ อยู่ในระดับดีมาก

5.1.4 ความพึงพอใจของนักเรียนหลังเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.60)

5.2 อภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีผลการวิจัยดังต่อไปนี้

5.2.1 ผลการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ที่มี

ความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.55) ซึ่งหมายความว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทั้งหมด 12 แผน มีการสร้างแบบประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยสร้างตามจุดประสงค์การเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ที่ได้ให้ผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจสอบความเหมาะสมของรายข้อที่ประเมิน มีการวิเคราะห์ความเหมาะสมของแบบประเมินคุณภาพแผน จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ทำให้แผนการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีคุณภาพ มีการวางแผนการเรียนรู้ที่ดี อีกทั้งผู้วิจัยได้แบ่งเนื้อหาที่เรียนออกเป็นทั้งหมด 4 หัวข้อ ประกอบไปด้วย 1) การพัฒนาเศรษฐกิจของไทย 2) การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม 3) สหกรณ์กับการพัฒนาเศรษฐกิจไทย และ 4) เศรษฐกิจในชุมชนของไทย รวมทั้งหมด 12 แผน 12 ชั่วโมง ซึ่งในแต่ละแผนจะมีเนื้อหาที่เข้าใจได้ยาก ผู้วิจัยจึงได้นำการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด เข้ามาใช้ประกอบการเรียนการสอน เนื่องจากการเรียนการสอนด้วยเทคนิคดังกล่าว จะทำให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ ได้ใช้ความคิดร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน มีความกล้าในแสดงออกด้านความคิด ได้การช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม และช่วยกันสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่เรียนออกมาในรูปแบบของแผนผังความคิด ซึ่งการเขียนแผนผังความคิด (Mind Mapping) เป็นการนำทฤษฎีที่เกี่ยวกับสมองไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด นั้นเกิดจากการใช้ทักษะทั้งหมดของสมองหรือเป็นการทำงานร่วมกันของสมองทั้ง 2 ซีกทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนเพิ่มมากยิ่งขึ้น ทำให้นักเรียนมีการพัฒนาทางการเรียนไปในทางที่ดีขึ้น อีกทั้งพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนอยู่ในระดับที่ดีมาก

5.2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ หลังเรียนโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ หลังเรียนโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ การวิจัยครั้งนี้สามารถอภิปรายได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น มีการสร้างคำถามให้ตรงกับจุดประสงค์ที่วางไว้ และได้ให้ผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหา มีการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก ค่าความยากง่าย และค่าความเชื่อมั่น ทำให้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์มีคุณภาพ รวมทั้งการนำกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ จึงทำให้นักเรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ ได้ใช้ความคิดร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน มีความกล้าในแสดงออกด้านความคิด และได้รับการช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม ซึ่งทำให้นักเรียนมีความสุข สนุกกับการทำกิจกรรมในการเรียนการสอน เพราะแต่ละกลุ่มจะต้องแข่งขันกันเพื่อให้ได้คะแนนสูงสุด จึงทำให้นักเรียนเกิดความตื่นตัว

กระตือรือร้นในการทำงาน กรมวิชาการ (2543) การเรียนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ว่าเป็นการจัดการเรียนที่แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ สมาชิกในกลุ่มมีความสามารถแตกต่างกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกัน และมีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม เพื่อให้กลุ่มได้รับความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ และการใช้แผนผังความคิดทำให้ผู้เรียนสามารถที่จะสรุปเนื้อหา แยกแยะความสำคัญได้ง่ายและเป็นระบบ สามารถเข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2557, น.31) ได้สรุปว่า การเขียนแผนผังความคิด (Mind mapping) เป็นการนำทฤษฎีที่เกี่ยวกับสมองไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุดนั้น เกิดจากการใช้ทักษะทั้งหมดของสมองหรือเป็นการทำงานร่วมกันของสมองทั้ง 2 ซีก คือ สมองซีกซ้าย และซีกขวา ซึ่งสมองซีกซ้ายจะทำหน้าที่ในการวิเคราะห์คำ ภาษา สัญลักษณ์ ระบบ ลำดับความเป็นเหตุตรรกวิทยา ส่วนสมองซีกขวาจะทำหน้าที่สังเคราะห์คิดสร้างสรรค์จินตนาการ ความงามศิลปะ จังหวะ จึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมฤดี พิพิธกุล (2559) ได้วิจัย เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แผนจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับสื่อประสม ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน โดยใช้แผนจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับสื่อประสม กับเกณฑ์ร้อยละ 80 ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2.3 พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ อยู่ในระดับดีมาก พบว่า ครั้งที่ 1 อยู่ในระดับดี ซึ่งนักเรียนเริ่มที่จะเข้าใจในกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม ครั้งที่ 2 อยู่ในระดับดีมาก เนื่องจากการประเมินครั้งที่ 2 ผู้วิจัยได้ทำการประเมินในช่วงสุดท้ายของแผนการเรียนรู้ จึงทำให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มของตนเองมากขึ้น กล้าแสดงความคิดเห็น กระตือรือร้นในการทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายของ และนักเรียนเข้าใจการทำงานเป็นกลุ่ม จึงทำให้เกิดกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม ส่งผลให้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การเรียนด้วยกระบวนการทำงานเป็นกลุ่มที่เน้นการทำงานกลุ่ม ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการวางแผนในการทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน ศรีไกร รุ่งรอด (2553) สรุปได้ว่า การสอนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD จึงเป็นการเรียนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ความคิดร่วมกัน แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความคิด เหตุผลซึ่งกันและกัน ได้เรียนรู้สภาพอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดของคนในกลุ่ม เพื่อเป็นแนวคิดไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันตามความเหมาะสมของแต่ละบุคคล ตลอดจนเพื่อจะเรียนรู้และรับผิดชอบต่องานของตน โดยมุ่งเน้นผลประโยชน์ และความสำเร็จของกลุ่มจึงส่งผลให้การจัดกิจกรรมการเรียนสอนมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น จึงส่งผลให้มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มณีรัตน์ คงพะเนา (2559) ได้วิจัย เรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยการเรียนรู้ อาณาจักรสุโขทัย และพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ของนักเรียนชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ ผลปรากฏว่า พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนในภาพรวมก่อนเรียน มีคะแนนเฉลี่ย 16.40 คะแนน หลังเรียน มีคะแนนเฉลี่ย 36.70 คะแนน มีคะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ย 20.30 และ พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนหลังการเรียนรู้สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2.3 ความพึงพอใจของนักเรียนหลังเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.60) พบว่าข้อคำถามในข้อ คือ ข้อ 6 ข้าพเจ้าและเพื่อนๆ ชอบที่ได้เรียนเป็นกลุ่มและช่วยกันทำงานเป็นกลุ่ม ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.48) มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจมากที่สุด โดยลำดับที่สอง ได้แก่ ข้อ 2 และ 3 การเรียนด้วยกิจกรรมนี้ทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.58) ข้าพเจ้าพอใจในกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.49) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะเทคนิคที่นำมาสอน ช่วยกระตุ้นและท้าทายให้นักเรียนเกิดความสนใจ ในการร่วมทำกิจกรรมที่มีส่วนร่วมและการแสดงออก สมองความต้องการของนักเรียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ส่วนมากยังไม่เคยเรียนโดยการจัดการ กิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด ทำให้นักเรียนเกิดการเปรียบเทียบในหลาย ๆ ด้าน เช่น การเรียนรู้ด้วยตนเอง การช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม ทำให้นักเรียนเกิดความตื่นเต้นที่ได้แข่งขันกับสมาชิกกลุ่มอื่น ๆ รู้จักช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม และนักเรียนได้รู้จักวิธีแก้ปัญหาต่าง ๆ ร่วมกัน โดยที่นักเรียนที่เก่งจะคอยช่วยเหลือสมาชิกที่อ่อน นอกจากนี้การจัดการเรียน การสอนในชั้นเรียนที่เน้นการทำงานเป็นกลุ่ม นักเรียนสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและ เห็นคุณค่าของการทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รสสุคนธ์ คำสุข (2560, น.85-86) ได้ ศึกษา เรื่อง การพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ความมีเหตุผล ความพอประมาณ และการมี ภูมิคุ้มกัน เรื่อง อัตราการเกิดปฏิกิริยาเคมี โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลปรากฏว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.57)

5.3 ข้อเสนอแนะ

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีข้อเสนอแนะนำผลวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะ เพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.1.1 ในการจัดการเรียนการสอนครูผู้สอนควรมีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มมีความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน

5.3.1.2 จากการวิจัยพบว่าพฤติกรรมการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับดีมากและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน หลังจากการสอนโดยแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีการพัฒนาการเรียนรู้ได้ดีขึ้น ดังนั้นครูผู้สอน หรือผู้บริหาร ควรมีนโยบายในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคดังกล่าวสม่ำเสมอ

5.3.1.3 การแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ครูผู้สอนต้องกำหนดเกณฑ์การแบ่งให้ชัดเจน เพื่อให้ได้นักเรียนตรงตามประสิทธิภาพ และคำนึงถึงความขัดแย้งของนักเรียนเป็นสำคัญ

5.3.1.4 ในการจัดกิจกรรมแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ครูผู้สอนควรเตรียมรางวัล การเสริมแรง โดยอาจจะให้ของรางวัลทุกกลุ่ม เพื่อที่นักเรียนจะได้มีกำลังใจ

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรทำการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อที่จะสามารถดำเนินการตามขั้นตอนที่ถูกต้องและนำไปสู่เป้าหมายที่วางไว้

5.3.2.2 ควรทำการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD เพื่อเปรียบเทียบกับเทคนิคอื่น เพื่อจะให้เห็นถึงความต่างว่าเทคนิคใดดีกว่ากัน

5.3.2.3 ในการวิจัยครั้งต่อไป ครูผู้สอนควรเพิ่มการคิดวิเคราะห์และการมีจิตสาธารณะของนักเรียนได้

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.(2543). *คู่มือการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานการศึกษาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.(2546). *การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรรณิกา ชันธบัณฑิต.(2551). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเบื้องต้น และทักษะการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนกับที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). ออยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
- กระทรวงศึกษาธิการ.(2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- กาญจนา วัฒนอายุ.(2544). *การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กิ่งแก้ว อารีรักษ์ และคณะ, ผู้รวบรวม.(2549). *การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบหลากหลาย*. กรุงเทพฯ: เกรทเอ็ดดูเคชั่น.
- คำพันธ์ ป้องปาน และนิสิต สิ้นธุไพร.(2548). *พระราชบัญญัติ (ฉบับรวมพิเศษ)*. กรุงเทพฯ: บริษัท โปร พับลิชชิง.
- จิตตะวรรณ โยธา.(2549). *การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ เรื่อง การใช้ฟังก์ชัน IF วิชาโปรแกรมตารางงานสำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ปีที่ 2*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จิตติมา พุทธเจริญ.(2543). *ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจจากรูปแบบเว็บเพจที่มีการนำเสนอต่างกัน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชวลิต ชุกำแพง.(2551). *การประเมินผลการเรียนรู้ (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชาติรี เกิดธรรม.(2545). *เทคนิคการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

- ณรงค์ ชุมแวงวาปี.(2561). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ประกอบหนังสือ
อิเล็กทรอนิกส์ สารະภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา).
มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ณัฐพล บัวจันทร์.(2561). ผลของการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TAI ร่วมกับการใช้แผนผัง
ความคิด ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.
วารสารบัณฑิตวิทยาลัย พิษณุพนธ์, 13(1), 37-44.
- ดวงกมล สิ้นเพ็ง.(2553). การพัฒนาผู้เรียนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้: การจัดการเรียนการสอนที่เน้น
ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง: กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (พิมพ์ครั้งที่
2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทวีศิลป์ สารเสน.(2543). ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของสภาพแวดล้อมทางการเรียนใน
ห้องเรียน ด้านครูผู้สอนกับความพึงพอใจของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา. (วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทัศน์ีย์ สิงห์เจริญ.(2543). ความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนไกลกังวล
และโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ต่อวิธีการเรียนการสอนทางไกล ผ่าน
ดาวเทียม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ทิตินา แคมณี.(2554). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตินา แคมณี.(2555). ศาสตร์การสอน (พิมพ์ครั้งที่ 16). กรุงเทพฯ: ด่านสุทธาการพิมพ์
- ธัญญา ผลอนันต์.(2550). เคล็ดลับนวัตกรรม. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- นาคยา ภัทรแสงไทย.(2525). ยุทธวิธีการสอนสังคมศึกษา. กรุงเทพฯ: พิมพ์สำพิมพ์โอเดียนส์สตรี.
- เนตรนภิชญ์ จำปาทองเกศ.(2546). “ความคิดรวบยอด: สอนอย่างไร”. วารสารวิชาการ, 6(5),33
- บัญชา ชินโณ.(2556). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้รูปแบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์
(STAD) ร่วมกับกระบวนการสร้างตัวแบบเชิงคณิตศาสตร์ ที่ส่งผลต่อ ความสามารถในการ
การแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม และเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). สกลนคร:
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- บุญชม ศรีสะอาด.(2545). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์.(2546). แบบวัดความพึงพอใจ. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- ปิยะธิดา ปัญญา.(2560). ตำราสถิติสำหรับการวิจัย. มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์.
- พรณรรค์มี เ่งาธรรมสาร.(2533). การเรียนแบบทำงานรับผิดชอบร่วมกัน (Co-operative learning).
สารพัฒนาหลักสูตร, 9(5), 35-37.

- พินพร นามมูลตรี.(2558).*การจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิดประกอบกลุ่มร่วมมือแบบ NHT เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์ และพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิสมัย เขจรยศ.(2556). *ผลการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6.* รายงานการค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ไพศาล วรคำ.(2559). *การวิจัยทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 8). มหาสารคาม: ตักศิลาการพิมพ์
- ภรณ์ศุมา ฤทธิไกรวรกุล.(2560). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการทำงานกลุ่ม เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป และแอฟริกา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก.* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต) กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มณีนรัตน์ คงพะเนา.(2559). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยการเรียนรู้ อาณาจักรสุโขทัย และพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์.* *วารสารราชพฤกษ์*, 14(3), 110–118.
- รสสุคนธ์ คำสุข.(2560). *การพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ความมีเหตุผล ความพอประมาณ และการมีภูมิคุ้มกัน เรื่อง อัตราการเกิดปฏิกิริยาเคมี โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5.* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ.(2543). *เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้.* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.
- วนิดา อารมณไพย.(2552). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ความคงทนในการเรียนรู้ เรื่อง การหารทศนิยมและพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค STAD และเทคนิค TGT.* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- วันเพ็ญ จันเจริญ.(2552). *การเรียนการสอนปัจจุบัน.* สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์.(2546). *การจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการกลุ่มร่วมมือกันเรียนรู้ (Cooperative learning).* *วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 9(1), 30-37.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์.(2554). *นวัตกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย.* กทม: ประสานการพิมพ์.

- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์.(2557). การออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบ *Backward Design* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: กากะเยียสำนักพิมพ์.
- ศรไกร รุ่งรอด.(2533). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และการให้ความร่วมมือต่อกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ *STAD* กับกิจกรรมการเรียนรู้ตามคู่มือครูของ สสวท. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.(2549). เอกสารประกอบการประชุมปฏิบัติการ เผยแพร่ ขยายผล และอบรมรูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน เพื่อพัฒนาการคิดระดับสูง. กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.
- สมนึก ภัททิยธนี.(2549). พื้นฐานการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 4). กทม: ประสานการพิมพ์.
- สมฤดี พิพิชกุล.(2559). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนา เศรษฐกิจไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แผนจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค *STAD* ร่วมกับสื่อประสม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สมิต สัจฉกร.(2542). การต้อนรับและบริการที่เป็นเลิศ. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- สังวาล เภาวัฒนา.(2543). การใช้ชุดการสอนวิชาคณิตศาสตร์ ค 042 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนดอยสะเก็ดวิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สาโรช โสภีรักษ์.(2546). นวัตกรรมการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ: บั๊กพอยท์.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).(2557). รายงานการประเมิน คุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบ 2 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ร้อยเอ็ด.
- สุกัญญา โยธายุทธ.(2561). การพัฒนาการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ ประกอบแผนผังความคิด ประเภทใยแมงมุม เรื่อง พุทธประวัติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุนีย์ ธีรดากร.(2546). จิตวิทยาพัฒนาการ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏพระนคร.
- สุพัชชา ประเสริฐ.(2552). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เรื่อง ร่างกายมนุษย์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้รูปแบบการสอนแบบ *Backward Design*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

- สุวิทย์ มูลคำ และคณะ.(2549). *การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิด*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- อรญา นิษรัตน์.(2561). *การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI (Team Assisted Individualization) ร่วมกับแนวคิดผังมโนทัศน์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). นครศรีธรรมราช: วลัยลักษณ์วิจัย.
- อรอนงค์ รักนิยม.(2551). *การพัฒนาชุดกิจกรรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 1 เรื่อง “Past Events and Daily Activities” สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุตรดิตถ์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). อุตรดิตถ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- อรัญ ชุยกะเดื่อง.(2560). *การวิจัยทางการศึกษา*. มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง.(2550). *หลักการสอน ฉบับปรับปรุง (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- อุไรวรรณ สัจจวารานนท์.(2552). *การศึกษาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้ เรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น จากการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อำเภอโนนสูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครราชสีมา เขต 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- Bao Gaobin.(2002). Application of Concept Mapping on Web Browsing. *Masters Abstracts International*, 40(6), 1541.
- Dongryeul Kim.(2018). A STUDY ON THE INFLUENCE OF KOREAN MIDDLE SCHOOLSTUDENTS’ RELATIONSHIP THROUGH SCIENCE CLASSAPPLYING STAD COOPERATIVE LEARNING. *Journal of Technology and Science Education*, 8(4), 291-309.
- Johnson.(2005). *Cooperative learning: Increasing college faculty instructional productivity*. Retrieved from <http://www.ntlf.com/html/lib/bib>.
- Melvin Aldila.(2018). Students’ Cognitive and Attitude of Secondary School in Learning Global Warming using Student Team Achievement Division (STAD) based on Gender. *Journal of Science Learning*, 1(3),104-109.
- Mogana Sanai.(2018). EFFECTS OF UTILIZING THE STAD METHOD (COOPERATIVE LEARNING APPROACH) IN ENHANCING STUDENTS’ DESCRIPTIVE WRITING SKILLS. *International Journal of Education and Practice*, 6(4), 239-252.

- Rianawati.(2017). Implementation Strategy Cooperative Learning. Type of Student Achievement Division Team (STAD) to Improve Social Skills Students on Learning Morals in Man 2 Pontianak Learning the Year 2016/2017. *Journal of Education and Practice*, 8(3), 165-174.
- Robert E. Slavin.(1991). *Student Team Learning: A Practical Guide to Cooperative Learning*. Washington DC: National Education Association.
- Williams, Marian Haile.(1998). *Effects of strategy Writing Mind Mapping Training Environment in adult*. *Dissertation Abstracts International*, 9(8), 15-70.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แผนการจัดการการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รหัสวิชา ส32103 รายวิชา ภูมิศาสตร์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย จำนวน 6 ชั่วโมง
 เรื่อง การพัฒนาเศรษฐกิจของไทย จำนวน 1 ชั่วโมง
 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ม.5/1 , ม.5/2 , ม.5/3 , ม.5/4

1. สาระสำคัญ / ความคิดรวบยอด

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความสำคัญต่อการนำไปเป็นกรอบแนวทาง ในการวางแผน
 พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

2. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภคการใช้
 ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง
 เพื่อดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ

3. ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส 3.1 ม.4-6/2 ตระหนักถึงความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อ
 เศรษฐกิจ สังคมของประเทศ

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถวิเคราะห์สาระสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับ
 ต่าง ๆ ได้ (K)
2. นักเรียนสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (P)
3. นักเรียนมีความสนใจที่จะนำเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (A)

5. สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของตนเองและครอบครัว
- การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในภาคเกษตร อุตสาหกรรม การค้าและบริการ
- ปัญหาการพัฒนาประเทศที่ผ่านมาโดยการศึกษาวิเคราะห์แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
 ฉบับที่ผ่านมา
- การพัฒนาประเทศที่นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
 สังคมฉบับปัจจุบัน

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. มุ่งมั่นในการทำงาน

7. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

7.1 ความสามารถในการสื่อสาร

7.2 ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์
- ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
- ทักษะการคิดแก้ปัญหา

7.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการทำงานกลุ่ม
- กระบวนการปฏิบัติ

8. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมครูผู้สอนอธิบายถึงบทบาท หน้าที่สมาชิกภายในกลุ่ม และแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

1. ครูแนะนำนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยใช้กลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD เพื่ออธิบายวิธีการขั้นตอนการเรียนรู้และการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ และนักเรียนร่วมกันศึกษาบทบาทของสมาชิกในการทำงานกลุ่มด้วยกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน ครูผู้สอนนำเข้าสู่บทเรียน อธิบายเกี่ยวกับเนื้อหา และมอบหมายงานให้แต่ละกลุ่ม

2. ให้นักเรียนเล่าประสบการณ์ความรู้เดิมของนักเรียนที่เคยเรียนประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย และสมัยอยุธยาเป็นราชธานี ว่าสภาพเศรษฐกิจในสมัยนั้นมีลักษณะเป็นอย่างไร ซึ่งนักเรียนสามารถตอบได้หลากหลาย เช่น

- อาชีพส่วนใหญ่ของประชากรคือการเพาะปลูกพืชเพื่อการดำรงชีวิต
- ผลิตสิ่งของต่าง ๆ ประเภทหัตถกรรมที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ
- ส่งสินค้าที่ผลิตเหลือใช้ไปขายยังต่างประเทศ

3. ครูอธิบายเชื่อมโยงความรู้ให้นักเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้างเศรษฐกิจไทยก่อนการใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2398-2504 เปรียบเทียบกับโครงสร้างเศรษฐกิจไทยตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในภาพรวม

ขั้นที่ 3 ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม นักเรียนจะเรียนรู้ด้วยกันภายในกลุ่มของตนเอง โดยแต่ละคนมีหน้าที่ที่ได้รับหมาย เป็นขั้นที่สมาชิกภายในกลุ่มได้รับผิดชอบต่อผลงานของกลุ่ม

4. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน แบบคละความสามารถ มีทั้งเพศชายและเพศหญิง ประกอบด้วยคนเก่ง 1 คน คนปานกลาง 2 คน คนอ่อน 1-2 คน

5. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันทำใบงานที่ 1.1 เรื่อง โครงสร้างเศรษฐกิจไทย

ขั้นที่ 4 ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ เป็นการตรวจสอบว่านักเรียนได้ปฏิบัติหน้าที่ได้ครบหรือไม่ ต่อจากนั้นเป็นการทดสอบความรู้

6. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันทบทวนผลงานที่ร่วมกันทำและตรวจสอบความถูกต้อง

7. ครูและนักเรียนช่วยกันเฉลยคำตอบในใบงานที่ 1.1 เรื่อง โครงสร้างเศรษฐกิจไทย และช่วยกันสรุปโครงสร้างเศรษฐกิจไทยก่อนการใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและโครงสร้างเศรษฐกิจไทยตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

8. ครูให้นักเรียนทุกคนทำแบบทดสอบย่อย เรื่อง โครงสร้างเศรษฐกิจไทย จำนวน 10 ข้อ

9. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแลกเปลี่ยนกันตรวจแบบทดสอบ โดยที่ครูและนักเรียนเฉลยคำตอบร่วมกัน เมื่อตรวจเสร็จเรียบร้อย ครูแจ้งคะแนนรวมของแต่ละกลุ่ม

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปและให้รางวัล จากการทำกิจกรรมการเรียนรู้

10. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาที่เรียน และสิ่งที่ได้จากการเรียน โดยช่วยกันประเมินผลการทำงานกลุ่มของแต่ละกลุ่ม พิจารณาว่าอะไรคือจุดเด่นและจุดด้อยของผลงาน เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป

11. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำ Mind Mapping เพื่อสรุปเนื้อหา สาระ เรื่อง โครงสร้างเศรษฐกิจไทย ส่งในคาบต่อไป

8. นวัตกรรมการศึกษา

สื่อ / อุปกรณ์การเรียนรู้

1. สื่อการเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์ ม.4 – 6

2. แบบวัดฯ เศรษฐศาสตร์ ม.4 – 6

3. ใบกิจกรรมที่ 1.1 เรื่อง โครงสร้างเศรษฐกิจไทย

4. แบบทดสอบย่อย เรื่อง โครงสร้างเศรษฐกิจไทย

9. การวัดและการประเมินผล (K-P-A)

จุดประสงค์	การวัดและประเมินผล	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
ความรู้ความเข้าใจ (K)		- ตรวจ	- แบบทดสอบย่อย	- ร้อยละ 60
นักเรียนสามารถวิเคราะห์สาระสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับต่าง ๆ ได้		แบบทดสอบย่อย - ใบกิจกรรมที่ 1.1	- ใบกิจกรรมที่ 1.1	ผ่านเกณฑ์
ทักษะการปฏิบัติ (P)		- การตอบคำถาม	- แบบประเมิน	- ระดับ
นักเรียนสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้				คุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
คุณลักษณะนิสัย (A)		- สังเกตความมีวินัย	- แบบประเมิน	- ระดับ
นักเรียนมีความสนใจที่จะนำเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน		ใฝ่เรียนรู้ และ มุ่งมั่นในการทำงาน	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	คุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

10. ข้อเสนอแนะของผู้บริหาร / ครูที่เลี้ยง

.....

.....

.....

ลงชื่อผู้ประเมิน
(.....)

...../...../.....

11. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการจัดการเรียนรู้

.....
.....
.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวชिरารัตน์ ปัญญาเทพ)

วันที่...../...../.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ใบงานที่ 1

เรื่อง โครงสร้างเศรษฐกิจไทย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ครบถ้วนและถูกต้อง

1. เศรษฐกิจไทยก่อนการใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีลักษณะอย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

.....

2. สนธิสัญญาเบาริงมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยที่สำคัญอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

3. มีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจที่สำคัญของไทยระหว่าง พ.ศ. 2475 – 2504 ในเรื่องใดบ้าง

.....

.....

.....

4. โครงสร้างเศรษฐกิจไทยมีการเปลี่ยนแปลงตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

กลุ่มที่..... สมาชิกกลุ่ม 1.

2.

3.

4.

5.

แบบทดสอบย่อยที่ 1 โครงสร้างเศรษฐกิจไทย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว แล้วทำเครื่องหมายกากบาทลงในกระดาษคำตอบ

<p>1. เศรษฐกิจไทยสมัยก่อนสุโขทัยจนถึงสมัยอยุธยาเป็นเศรษฐกิจแบบใด</p> <p>ก. เศรษฐกิจแบบผสม</p> <p>ข. เศรษฐกิจแบบทุนนิยม</p> <p>ค. เศรษฐกิจแบบพอเพียง</p> <p>ง. เศรษฐกิจแบบเสรีนิยม</p> <p>2. สนธิสัญญาเบาว์ริง ทำขึ้นในสมัยใด</p> <p>ก. พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว</p> <p>ข. พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว</p> <p>ค. พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว</p> <p>ง. พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว</p> <p>3. ข้อเสียเปรียบของไทยจากการทำสนธิสัญญาเบาว์ริงคืออะไร</p> <p>ก. ทำให้ไทยเป็นชาติอาณัติ</p> <p>ข. ไทยเก็บภาษีขาเข้าเพิ่มร้อยละ 3</p> <p>ค. ทำให้สนธิสัญญาฉบับนี้สิ้นสุดปีต่อปี</p> <p>ง. ทำให้ไทยเสียสิทธิสภาพนอกอาณาเขต</p> <p>4. สินค้าที่ทำรายได้ให้ประเทศไทยหลังทำสนธิสัญญาเบาว์ริงคือสินค้าชนิดใด</p> <p>ก. เครื่องถ้วยชาม ข. ไม้กฤษณา</p> <p>ค. งาช้าง ง. ข้าว</p> <p>5. ข้อใดต่อไปนี้เป็นสินค้าที่ทำรายได้ให้ไทยภายหลังทำสนธิสัญญาเบาว์ริงทั้งหมด</p> <p>ก. ไม้สัก ตีบูก เครื่องถ้วยชาม</p> <p>ข. ยางพารา ตีบูก ไม้สัก</p> <p>ค. ข้าว งาช้าง ยางพารา</p> <p>ง. พริกไทย ข้าว ตีบูก</p> <p>6. การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจเข้าสู่แบบสมัยใหม่ของไทย เริ่มจากสนธิสัญญาฉบับใดและในรัชกาลใด</p> <p>ก. เบอรัญ รัชกาลที่ 3 ข. เบอรัญ รัชกาลที่ 3</p> <p>ค. เบอรัญ รัชกาลที่ 4 ง. เบอรัญ รัชกาลที่ 4</p>	<p>7. สนธิสัญญาเบาว์ริงมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยอย่างไร</p> <p>ก. มีสินค้าออกทางการเกษตรมากขึ้น</p> <p>ข. มีการปรับปรุงระบบการผลิตสินค้าของไทย</p> <p>ค. ทำให้มีการค้าระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศ</p> <p>ง. มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการผลิตและการค้าระหว่างประเทศ</p> <p>8. ข้อใดไม่ใช่ความเปลี่ยนแปลงของไทยที่เกิดขึ้นในช่วงก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2</p> <p>ก. มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นการปกครองระบอบประชาธิปไตย</p> <p>ข. ประเทศไทยอยู่ในสถานะเศรษฐกิจตกต่ำ</p> <p>ค. เกิดภาวะเงินเฟ้อ</p> <p>ง. ได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจจากสงครามโลกครั้งที่ 2</p> <p>9. ข้อใดไม่ใช่ความเปลี่ยนแปลงของไทยที่เกิดขึ้นในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2</p> <p>ก. อุตสาหกรรมเจริญเติบโต รัฐบาลเข้ามามีบทบาทในการผลิตมากขึ้น</p> <p>ข. มีการเข้ามาของนายทุนไทยซื้อสายเงินแทนที่นายทุนตะวันตก</p> <p>ค. เกิดภาวะเงินเฟ้อ</p> <p>ง. ประเทศไทยอยู่ในสถานะเศรษฐกิจตกต่ำ</p> <p>10. สนธิสัญญาเบาว์ริงส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยยกเว้นข้อใด</p> <p>ก. มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการผลิตและการค้าระหว่างประเทศ</p> <p>ข. ข้าวกลายเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญที่สุด</p> <p>ค. ทำให้รายได้ของประเทศลดลง</p> <p>ง. ชาวตะวันตกเข้ามาแทนที่ของนายทุนชาวจีน</p>
---	--

เฉลยแบบทดสอบย่อยที่ 1 เรื่อง โครงสร้างเศรษฐกิจไทย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว แล้วทำเครื่องหมายกากบาทลงในกระดาษคำตอบ

ข้อที่	เฉลย
1.	ค
2.	ก
3.	ง
4.	ง
5.	ข
6.	ค
7.	ง
8.	ค
9.	ง
10.	ง

ประเมินใบงาน

กลุ่ม ที่	รายชื่อ สมาชิก	ระดับคุณภาพ			รวม คะแนน ใบงาน (10)
		ความถูกต้องของเนื้อหา สาระ (4)	ความสมบูรณ์ของ ชิ้นงาน (3)	ทำงานเสร็จ ทันเวลา (3)	
1					
2					
3					
4					
5					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(นางสาวชिरรัตน์ ปัญญาเทพ)

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
8-10	ดี
4-7	พอใช้
1-3	ปรับปรุง

เกณฑ์การให้คะแนนชิ้นงาน

ตัวบ่งชี้	ระดับคุณภาพ		
	ดี	พอใช้	ปานกลาง
1. ความถูกต้องของเนื้อหา	เนื้อหาครอบคลุมถูกต้องทั้งหมด	เนื้อหาครอบคลุมแต่ผิดบางส่วน	เนื้อหาผิดมากกว่า 3 ส่วนขึ้นไป
2. ความสมบูรณ์ของชิ้นงาน	ตอบครบถ้วนและเรียงลำดับของข้อมูลได้ถูกต้องตามที่กำหนด สะอาด เรียบร้อยทุกส่วน	ขาด 1-2 ข้อ แต่เรียงลำดับของข้อมูลได้ถูกต้องตามที่กำหนด สะอาด เรียบร้อยเป็นบางส่วน	ขาด 3 ข้อขึ้นไป และเรียงลำดับของข้อมูลไม่เป็นไปตามที่กำหนด สะอาด เรียบร้อยเป็นส่วนน้อย
3. งานเสร็จทันเวลา	ส่งงานตรงตามเวลาที่กำหนด	ส่งงานช้ากว่าที่กำหนด 5 นาที	ส่งงานช้ากว่าที่กำหนด 10 นาที

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
	4	3	2	1
มีวินัย	ทำงานที่ได้รับมอบหมายครบถ้วน เรียบร้อย เป็นระเบียบ ดีมาก	ทำงานที่ได้รับมอบหมาย ครบถ้วน เรียบร้อย เป็นระเบียบดี	ทำงานที่ได้รับมอบหมายบ้างแต่ไม่ครบถ้วน เรียบร้อย เป็นระเบียบพอใช้	ทำงานที่ได้รับมอบหมายน้อยมาก ไม่ครบถ้วนไม่เรียบร้อย และไม่เป็นระเบียบ
ใฝ่เรียนรู้	มีความสนใจในเนื้อหาที่กำหนด และศึกษาเพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ได้ดีมาก	มีความสนใจในเนื้อหาที่กำหนด และศึกษาเพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ได้ดี	มีความสนใจในเนื้อหาที่กำหนด และศึกษาเพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ พอใช้	มีความสนใจในเนื้อหาที่กำหนดน้อย และศึกษาเพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ บางครั้ง
มุ่งมั่นในการทำงาน	มีความมุ่งมั่นในการทำงานจนประสบผลสำเร็จ โดยไม่ต้องควบคุม	มีความมุ่งมั่นในการทำงานจนประสบผลสำเร็จ โดยมีการควบคุม บางครั้ง	มีความมุ่งมั่น ในการทำงานดี โดยมี การควบคุม บางครั้ง	มีความมุ่งมั่น ในการทำงานพอใช้ โดยมีการควบคุม บางครั้ง และ กระตุ้นบ่อย ๆ

เกณฑ์การประเมินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ร้อยละ	ระดับคุณภาพ
11-12	ร้อยละ 90 ขึ้นไป	ดีมาก
9-10	ระหว่างร้อยละ 80-89	ดี
7-8	ระหว่างร้อยละ 70-79	พอใช้ (ผ่านเกณฑ์)
0-6	ต่ำกว่าร้อยละ 70	ปรับปรุง

แบบประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD

ร่วมกับแผนผังความคิด (สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องว่างทางขวามือที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน ซึ่งระดับความคิดเห็นมี 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง เหมาะสมมาก

ระดับ 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ระดับ 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
1. สาระสำคัญ						
1.1 มีความสอดคล้องกับเนื้อหาการเรียนรู้						
1.2 มีความชัดเจนเข้าใจง่าย						
2. สาระการเรียนรู้						
2.1 มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้						
2.2 มีความสอดคล้องกับสาระสำคัญ						
3. จุดประสงค์การเรียนรู้						
3.1 มีความสอดคล้องกับตัวชี้วัด						
3.2 มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้						
4. กิจกรรมการเรียนรู้						
4.1 กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับตัวชี้วัด						
4.2 มีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา กับจุดประสงค์การเรียนรู้						
4.3 มีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่ม ร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด						
4.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน						
4.5 เวลา มีความเหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน						
5. สื่อ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้						
5.1 สื่อ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ มีความเหมาะสมกับผู้เรียน						
5.2 สื่อ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ มีความสอดคล้องกับการจัด กิจกรรมการเรียนรู้						

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
6. การวัดและประเมินผล						
6.1 การวัดประเมินผลมีความสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
6.2 การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม						
6.3 พฤติกรรมที่ระบุสามารถวัดและประเมินผลได้						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วันที่...../...../.....

ภาคผนวก ข

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับและสหกรณ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้มีข้อสอบทั้งหมด 30 ข้อ ใช้เวลา 30 นาที
 2. แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว โดยทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบ
1. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 และ 2 มีวัตถุประสงค์คล้ายคลึงกันในเรื่องใด
 - ก. เน้นการกระจายรายได้สู่ชนบทเป็นสำคัญ
 - ข. จัดระบบการใช้เทคโนโลยีและวิทยาการสมัยใหม่
 - ค. การจัดระบบเศรษฐกิจพอเพียงซีพีให้มีความก้าวหน้า
 - ง. มุ่งการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระดับสูงด้วยการเพิ่มผลผลิตของประเทศ
 2. ปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 และ 2 คืออะไร
 - ก. เกิดภาวะเงินเฟ้อในระดับสูง
 - ข. การใช้พลังงานจากต่างประเทศในระดับสูง
 - ค. ความแตกต่างของรายได้ระหว่างเมืองกับชนบท
 - ง. การลงทุนที่เน้นโครงการขนาดใหญ่ในชนบทเป็นจำนวนมาก
 3. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 และฉบับที่ 10 มีจุดเน้นที่คล้ายคลึงกันคือ
 - ก. เน้นการส่งออกสินค้าทางการเกษตรให้มีคุณภาพ
 - ข. พัฒนาประเทศโดยเน้นให้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา
 - ค. การพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดใหญ่รองรับความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ
 - ง. นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักปรัชญานำทางในการพัฒนาและบริหารประเทศ
 4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพของคนและสร้างความเข้มแข็งของชุมชน โดยนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 ข้อใดไม่ถูกต้อง
 - ก. การเสริมสร้างความรู้ในทุกด้านให้แก่ประชาชนทุกวัย
 - ข. การสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม
 - ค. พัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้
 - ง. การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ
 5. การพัฒนาเศรษฐกิจมีจุดมุ่งหมายสำคัญที่สุดคืออะไร

ก. การเพิ่มรายได้ประชาชาติ	ข. การลดการขาดดุลการค้าระหว่างประเทศ
ค. การเพิ่มรายได้ต่อหัว	ง. การลดความเหลื่อมล้ำทางด้านคุณภาพชีวิต

6. ทำไมจึงต้องมีการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ
- เป็นแนวทางการจัดสรรและใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด
 - เป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจอย่างมีระบบ
 - เป็นแนวทางสำหรับการลงทุนในอนาคต
 - เป็นแนวทางการบริหารงานของรัฐบาล
7. สนธิสัญญาเบาว์ริงมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยอย่างไร
- มีสินค้าออกทางด้านการเกษตรมากขึ้น
 - มีการปรับปรุงระบบการผลิตสินค้าของไทย
 - ทำให้มีการค้าระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศ
 - มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการผลิตและการค้าระหว่างประเทศ
8. การพัฒนาเศรษฐกิจมีผลดีในด้านใดมากที่สุด
- รัฐบาลมีรายรับมากกว่ารายจ่าย
 - รายได้เฉลี่ยของประชากรสูงขึ้นกว่าเดิม
 - ชาวต่างชาติมาลงทุนในประเทศไทยมากขึ้น
 - ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นกว่าเดิม
9. ข้อใดจัดว่าเป็นปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ
- สังหาริมทรัพย์ ทุน แรงงาน ระบบการเมือง
 - ที่ดิน ทุน ระบบการเมือง การปกครอง กฎหมาย
 - ที่ดิน ทุน แรงงาน ตลาด ความก้าวหน้าทางวิชาการ
 - ทุน แรงงาน ตลาด ระบบการปกครอง ความสัมพันธ์กับต่างประเทศ
10. การวัดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ควรพิจารณาข้อใดเป็นสำคัญ
- อัตราการส่งสินค้าออกมากกว่าสินค้าเข้า
 - การเก็บภาษีเงินได้ของประชาชนมีอัตราก้าวหน้า
 - ตัวเลขรายได้ที่แท้จริงเฉลี่ยต่อบุคคลหรือผลิตภัณฑ์ที่แท้จริง
 - การตั้งงบประมาณของรัฐบาลมาใช้จ่ายในการบริหารประเทศมีจำนวนมากขึ้น
11. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงถูกนำมาใช้เพื่อแก้ไขวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจครั้งใดของประเทศไทย
- ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำหลังสงครามโลกครั้งที่ 2
 - ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำหลักเหตุการณ์ 14 ตุลาฯ เมื่อปี พ.ศ.2516
 - ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำพฤษภาทมิฬ พ.ศ.2535
 - วิกฤตเศรษฐกิจต้มยำกุ้ง พ.ศ.2540

12. ข้อใดต่อไปนี้เป็น**กล่าวผิด**เกี่ยวกับวิกฤตเศรษฐกิจปี 2540
- เกิดจากสถาบันทางการเงินภายในประเทศนิยมกู้เงินจากต่างประเทศมาปล่อยกู้ภายในประเทศ
 - เป็นวิกฤติทางการเงินที่ส่งผลกระทบต่อหลายประเทศในเอเชีย
 - เรียกอีกชื่อหนึ่งว่าวิกฤตสินเชื่อบีบไปพร้อม
 - รัฐบาลตัดสินใจลดอัตราดอกเบี้ยเงินบาททำให้ค่าเงินบาทลดลง
13. ข้อใดเป็นปัญหาสำคัญของเศรษฐกิจในชุมชน
- ประชาชนจำนวนมากอยู่ในวัยเด็กมากกว่าผู้ใหญ่
 - ระบบการสื่อสารล่าช้า
 - ความยากจน ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้
 - เส้นทางการคมนาคมไม่สะดวก
14. แนวทางการแก้ปัญหาเศรษฐกิจในชุมชนโดยการสร้างความเข้มแข็งในชุมชนที่สำคัญคือข้อใด
- ประชาชนร่วมมือกันแก้ปัญหา และรู้จักใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างคุ้มค่า
 - ตัวแทนองค์กรของรัฐเข้าไปช่วยแนะนำแนวทางการแก้ไขปัญหา
 - ร่วมมือกันสร้างเส้นทางการคมนาคมและสาธารณสมบัติ
 - ประชาชนทุกคนรวมตัวกันจัดตั้งสหกรณ์การเกษตร
15. ชุมชนไม่งามเป็นชุมชนที่สมาชิกทุกคนร่วมมือกันพัฒนาอาชีพและใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม จะส่งผลดีต่อชุมชนมากที่สุดในข้อใด
- สามารถอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้ยั่งยืน
 - สมาชิกในชุมชนมีรายได้ที่มั่นคง
 - เป็นชุมชนตัวอย่างของชุมชนอื่น
 - พัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง
16. ในปี พ.ศ. 2540 ประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤตทางเศรษฐกิจ นักเรียนคิดว่าข้อใดคือสาเหตุสำคัญ
- คุณภาพของแรงงานทางการผลิตค่อนข้างต่ำ
 - รัฐบาลกู้เงินจากต่างประเทศมากเกินไป
 - การขาดแคลนบริการขั้นพื้นฐานในเมืองหลวงและภูมิภาค
 - การใช้จ่ายเกินตัวของเอกชน
17. สาเหตุที่แท้จริงของวิกฤตการณ์เศรษฐกิจไทยคือข้อใด
- ดุลบัญชีเดินสะพัดและการชำระเงินขาดดุลติดต่อกันเป็นเวลานาน
 - รัฐบาลไทยแต่ละสมัยใช้จ่ายเงินเกินตัว
 - เอกชนกู้ยืมเงินจากต่างประเทศมาใช้จ่ายมากเกินไป
 - คนไทยไม่ประหยัดการใช้จ่าย ทำให้เงินบาทอ่อนตัวเกินความเป็นจริง

18. ข้อใดคือสาเหตุหลักที่ทำให้ประเทศไทยประสบวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ
- ความสามารถในการแข่งขันของสินค้าไทยดีขึ้น แต่เงินบาทแข็งตัวเกินไป และคนไทยใช้จ่ายน้อยเกินไป
 - ความสามารถในการแข่งขันของสินค้าไทยลดลง เงินบาทอ่อนตัวเกินไปและรัฐบาลไทยใช้จ่ายเกินตัว
 - ความสามารถในการแข่งขันของสินค้าไทยดีขึ้น แต่เงินบาทอ่อนตัวเกินไปและรัฐบาลใช้จ่ายน้อยเกินไป
 - ความสามารถในการแข่งขันของสินค้าไทยลดลง เงินบาทแข็งตัวเกินไปและคนไทยใช้จ่ายเกินตัว
19. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสอดคล้องกับหลักธรรมในพระพุทธศาสนาตามข้อใด
- ความไม่ประมาท
 - ความกตัญญูกตเวที
 - การยึดทางสายกลาง
 - ความอดทน อดกลั้น
20. “ยายจันทร์เป็นเกษตรกรที่คนในชุมชนต่างก็อิจฉา เพราะยายจันทร์ไม่มีหนี้สินเหมือนเกษตรกรคนอื่น ๆ ในชุมชน ที่ดินของยายจันทร์แบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือบ่อน้ำ ที่ปลูกข้าว ที่ปลูกพืชต่าง ๆ ที่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ทั้งปี และบ้านหลังเล็ก ๆ กลางสวน” จากข้อความนี้ ยายจันทร์ดำเนินชีวิตตามหลักใด
- ทฤษฎีความพอประมาณ
 - เกษตรทฤษฎีใหม่
 - เกษตรทฤษฎีร่วมสมัย
 - ทฤษฎีรู้คุณค่าในที่ดิน
21. บุคคลใดต่อไปนี้จะเข้าใจแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงถูกต้องมากที่สุด
- สมปองลาออกจากงานเดือนเดือนสูงไปทำนา
 - สมศักดิ์รับประทานแต่บะหมี่กึ่งสำเร็จรูปเพราะราคาถูก
 - สมหมายขอข้าวกันบาตรพระกินทุกวันเพราะประหยัด
 - สมศรีใช้เงินที่เหลือจากการใช้จ่ายและเก็บออมซื้อหนังสือการ์ตูน
22. การกระทำในข้อใด จัดว่าเป็นปัจจัยพื้นฐานในการสร้างความอยู่เย็นเป็นสุขของสังคมไทย
- กำนันเด็บเป็นผู้นำที่สามารถตัดสินใจแทนลูกบ้านได้ในทุกกรณี
 - ชุมชนคอนตาลเป็นชุมชนที่มีความสามัคคี ร่วมกันพัฒนาอาชีพของชุมชน
 - ยอดยั้งและเพื่อนๆ ชวนกันลงทุนตั้งบริษัทส่งไม้สักไปจำหน่ายยังต่างประเทศ
 - พวกเด็ก ๆ ในหมู่บ้านรักชาติต่างก็มีความหวังว่าในอนาคตจะมีครอบครัวที่อบอุ่น

23. ประชาชนทั่วไปควรนำคุณธรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในข้อใดไปปฏิบัติ
- ชื้อสัจธรรม ขยัน อดทน กตัญญู กตเวทิตะ
 - ประหยัด กตัญญู เมตตา กรุณา อดทน อดออม
 - กตัญญู เมตตา กรุณา ยุติธรรม ประหยัด ชื้อสัจธรรม
 - ประหยัด ชื้อสัจธรรม ขยัน อดทน ไมโลภและไม่ตระหนี่
24. สหกรณ์เป็นการรวมตัวของกลุ่มบุคคลที่มีจุดมุ่งหมายอย่างเดียวกัน โดยมีหลักการสำคัญในข้อใด
- มีสิทธิเสมอกัน แต่มุ่งช่วยเหลือผู้ที่มีฐานะยากจน
 - มีกฎระเบียบข้อบังคับตรงตามกฎหมาย ไม่มีการแก้ไข
 - ยึดหลักประชาธิปไตย ไม่แสวงหากำไร มีการแบ่งปันผลประโยชน์อย่างยุติธรรม
 - มีปัจจัยการผลิตเช่นเดียวกับธุรกิจทั่วไป แต่มีการบริหารจัดการภายในชุมชนเท่านั้น
25. บิดาแห่งการสหกรณ์ของโลกคือใคร
- นายฟรีดริค วิลเฮล์ม ไรฟ์ไฟเซน
 - นายแพทย์วิลเลียม คิง
 - นายเฮอรัลด์ ชูลซ์
 - โรเบิร์ต โอเวน
26. สหกรณ์จะประสบความสำเร็จนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญหลายประการ ยกเว้นข้อใด
- ผู้มีทุนทรัพย์คอยสนับสนุน
 - สมาชิกมีความรู้ในระบบสหกรณ์
 - คณะกรรมการดำเนินงานมีความซื่อสัตย์
 - ผู้จัดการและเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถ
27. หลักการสำคัญที่สุดของสหกรณ์คือข้อใด
- เน้นการมีส่วนร่วมของสมาชิก
 - บริหารโดยไม่เน้นผลกำไร
 - เป็นกลางทางการเมืองและศาสนา
 - ช่วยเหลือเศรษฐกิจแก่สมาชิกทุกรูปแบบ
28. ทุกข้อเป็นหลักการของระบบสหกรณ์ ยกเว้นข้อใด
- เปิดรับสมาชิกโดยไม่มีเงื่อนไข
 - ยึดหลักบริหารแบบประชาธิปไตย
 - ให้ความร่วมมือกับชุมชนและสหกรณ์อื่น
 - ให้การศึกษแก่สมาชิก

29. ข้อใดต่อไปนี้เป็นกล่าวผิดเกี่ยวกับสหกรณ์
- ก. สมาชิกทุกคนมีสิทธิออกเสียงตามจำนวนหุ้นที่ตนเองถืออยู่
 - ข. สมาชิกทุกคนถือเป็นเจ้าของสหกรณ์ร่วมกัน
 - ค. เป็นคณะบุคคล ซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม
 - ง. ต้องมีสมาชิกตั้งแต่ 10 คนขึ้นไปถึงจะจัดตั้งได้
30. สหกรณ์ประเภทใดจัดตั้งขึ้นในประเทศไทยเป็นประเภทแรก และมีจำนวนสหกรณ์และสมาชิกสหกรณ์มากที่สุดในประเทศ
- ก. สหกรณ์เครดิตยูเนียน
 - ข. สหกรณ์การเกษตร
 - ค. สหกรณ์ออมทรัพย์
 - ง. สหกรณ์ร้านค้า

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับและสหกรณ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้มีข้อสอบทั้งหมด 30 ข้อ ใช้เวลา 30 นาที
2. แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว โดยทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบ

ข้อที่	เฉลย	ข้อที่	เฉลย
1.	ง	16.	ง
2.	ค	17.	ก
3.	ง	18.	ข
4.	ก	19.	ข
5.	ก	20.	ข
6.	ก	21.	ง
7.	ง	22.	ข
8.	ง	23.	ง
9.	ค	24.	ค
10.	ค	25.	ง
11.	ง	26.	ง
12.	ค	27.	ก
13.	ค	28.	ก
14.	ก	29.	ก
15.	ง	30.	ข

ภาคผนวก ค

แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง
เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ โดยใช้วิธีการสอนแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD
ร่วมกับแผนผังความคิด ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

คำชี้แจง : ครูผู้สอนจะทำเครื่องหมาย (v) ลงในช่องว่างที่ตรงกับพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของ
นักเรียน โดยความหมายคะแนน มีดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน

4	หมายถึง	ดีมาก
3	หมายถึง	ดี
2	หมายถึง	พอใช้
1	หมายถึง	ปรับปรุง

กลุ่ม ที่	การร่วมกัน วางแผนการทำงาน				การบริหาร เวลาในการทำงาน				เป็นผู้พูดและ ผู้ฟังที่ดี				ยอมรับ ข้อสรุป ผลงานของ กลุ่มกลุ่ม				การร่วม ปรับปรุง ผลงานกลุ่ม				รวม 20 คะแนน
	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	
1.																					
2.																					
3.																					
4.																					
5.																					

แบบประเมินความสอดคล้องของประเด็นการประเมินกับนิยามศัพท์ของแบบประเมินพฤติกรรม
การทำงานกลุ่มของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ โดยใช้วิธีการสอนแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD
ร่วมกับแผนผังความคิด ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง โปรดพิจารณาแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม โดยทำเครื่องหมาย (√) ลงในช่องว่าง
ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยความหมายคะแนน มีดังนี้

- 1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่า ข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์
- 1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์

นิยามศัพท์

พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกในการทำงานร่วมกันของ
นักเรียนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มีปฏิสัมพันธ์กัน มีการแบ่งหน้าที่กันทำงาน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายใน
กลุ่ม และมีการช่วยกันรับผิดชอบต่องานของกลุ่มเพื่อให้กลุ่มบรรลุผลโดยมีเป้าหมายเดียวกัน

ข้อที่	พฤติกรรมที่ประเมิน	ความสอดคล้อง		
		1	0	-1
1.	การร่วมกันวางแผนการทำงาน			
2.	การบริหารเวลาในการทำงาน			
3.	เป็นผู้พูดและผู้ฟังที่ดี			
4.	ยอมรับข้อสรุปและผลงานของกลุ่ม			
5.	การร่วมปรับปรุงผลงานของกลุ่ม			

แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ชื่อ - สกุล ของ ผู้รับ การ ประเมิน	การร่วมกัน วางแผนการ ทำงาน				การบริหาร เวลาในการ ทำงาน				เป็นผู้พูด และผู้ฟังที่ดี				ยอมรับ ข้อสรุป ผลงานของ กลุ่มกลุ่ม				การร่วม ปรับปรุง ผลงานกลุ่ม				รวม 20 คะแนน
	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

4	หมายถึง	ดีมาก
3	หมายถึง	ดี
2	หมายถึง	พอใช้
1	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

คะแนน 16 - 20	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน 11 - 15	หมายถึง	ดี
คะแนน 6 - 10	หมายถึง	พอใช้
คะแนน 1 - 5	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์ประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน/ระดับ			
	4	3	2	1
1. การร่วมกันวางแผนการทำงาน	ร่วมมือกันวางแผนการทำงานทุกขั้นตอนมีข้อเสนอที่เป็นประโยชน์ในการวางแผนดีมาก	ร่วมมือกันวางแผนการทำงานบ้างเกือบครบทุกขั้นตอน มีข้อเสนอที่เป็นประโยชน์ในการวางแผนดี	ร่วมมือกันวางแผนการทำงานบ้างเกือบครบทุกขั้นตอนมีข้อเสนอที่เป็นประโยชน์ในการวางแผนพอใช้	ร่วมมือกันวางแผนการทำงานน้อยหรือไม่มีข้อเสนอที่เป็นประโยชน์ในการวางแผน
2. การบริหารเวลาในการทำงาน	ทำงานได้สำเร็จตามเป้าหมายก่อนเวลาที่กำหนด	ทำงานได้สำเร็จตามเป้าหมายในเวลาที่กำหนด	ทำงานได้สำเร็จตามเป้าหมายแต่ช้ากว่าเวลาที่กำหนด	ทำงานไม่สำเร็จตามเป้าหมาย
3. เป็นผู้พูดและผู้ฟังที่ดี	มีมารยาทในการพูดการฟัง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเสมอ	มีมารยาทในการพูดการฟัง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นดี	มีมารยาทในการพูดการฟัง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเป็นบางครั้ง	ขาดมารยาทในการพูด การฟัง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นน้อยมาก
4. ยอมรับข้อสรุปและผลงานของกลุ่ม	มีส่วนร่วมในการสรุปยอมรับข้อสรุปของกลุ่มดีมาก	มีส่วนร่วมในการสรุป ยอมรับข้อสรุปของกลุ่มดี	มีส่วนร่วมในการสรุปยอมรับข้อสรุปของกลุ่มพอสมควร	เกือบจะไม่มีส่วนร่วมในการสรุปยอมรับข้อสรุปของกลุ่ม
5. การร่วมปรับปรุงผลงานของกลุ่ม	มีส่วนร่วมแก้ไขงานส่วนใหญ่ของกลุ่มดีมาก	มีส่วนร่วมแก้ไขงานส่วนใหญ่ของกลุ่มดี	มีส่วนร่วมแก้ไขงานส่วนใหญ่ของกลุ่มพอสมควร	ไม่มีส่วนร่วมแก้ไขงานส่วนใหญ่ของกลุ่ม

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(วชิรรัตน์ ปัญญาเทพ)

วันที่...../...../.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ง

แบบสอบถามความพึงพอใจ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง
และสหกรณ์ โดยใช้วิธีการสอนแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

คำชี้แจง : ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย (v) ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับ
ความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด
ซึ่งมีเกณฑ์การพิจารณาข้อความที่กำหนดให้ดังนี้

พึงพอใจมากที่สุด	5	คะแนน
พึงพอใจมาก	4	คะแนน
พึงพอใจปานกลาง	3	คะแนน
พึงพอใจน้อย	2	คะแนน
พึงพอใจน้อยที่สุด	1	คะแนน

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	ข้าพเจ้าชอบเนื้อหาที่เรียนในวิชานี้ไม่ยากเกินไป					
2.	การเรียนด้วยกิจกรรมนี้ทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น					
3.	ข้าพเจ้าพอใจในกิจกรรมการเรียนการสอน					
4.	ข้าพเจ้าชอบการกระตุ้นคำถามจากครูผู้สอน					
5.	การตั้งคำถามของครูทำให้กิจกรรมน่าสนใจ					
6.	ข้าพเจ้าและเพื่อนๆ ชอบที่ได้เรียนเป็นกลุ่มและ ช่วยกันทำงานเป็นกลุ่ม					
7.	การได้พูดคุยและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสมาชิก ภายในกลุ่มทำให้ข้าพเจ้าได้ข้อมูลที่ถูกต้อง					
8.	ข้าพเจ้าพอใจต่อการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น กับครูและเพื่อนร่วมชั้น					
9.	การจัดลำดับกิจกรรมการเรียนรู้เป็นขั้นตอนที่ทำให้ ข้าพเจ้าสามารถเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น					
10.	ข้าพเจ้าพอใจกับเวลาในการทำกิจกรรม					
11.	ข้าพเจ้าสามารถใช้สื่อในการค้นคว้าได้อย่างอิสระ					
12.	กิจกรรมการเรียนรู้สนุกและน่าสนใจ					
13.	ฉันพอใจที่ทราบคะแนนของผลงานที่ฉันทำในเวลา อันรวดเร็ว					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
14.	เมื่อมีใบงานข้าพเจ้าพอใจในคะแนนของตนเองและกลุ่มที่ทำให้ได้เสมอ					
15.	การประเมินผลการเรียนรู้ของครูมีความเหมาะสมและยุติธรรม					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบประเมินความสอดคล้องของประเด็นการประเมินกับข้อคำถามกับนิยามศัพท์
ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์
โดยใช้วิธีการสอนแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง โปรดพิจารณาแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยทำเครื่องหมาย (√) ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยความหมายคะแนน มีดังนี้

- 1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์
 0 เมื่อไม่แน่ใจว่า ข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์
 -1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์

นิยามศัพท์	ประเด็นการประเมิน/ข้อคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ		
		1	0	-1
ความพึงพอใจ หมายถึง การที่นักเรียนแสดงออกถึงความรู้สึกชอบ และพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการทำงานเป็นกลุ่ม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนด้วยความสมัครใจ	1. ข้าพเจ้าชอบเนื้อหาที่เรียนในวิชานี้ไม่ยากเกินไป			
	2. การเรียนด้วยกิจกรรมนี้ทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น			
	3. ข้าพเจ้าพอใจในกิจกรรมการเรียนการสอน			
	4. ข้าพเจ้าชอบการกระตุ้นคำถามจากครูผู้สอน			
	5. การตั้งคำถามของครูทำให้กิจกรรมน่าสนใจ			
	6. ข้าพเจ้าและเพื่อนๆ ชอบที่ได้เรียนเป็นกลุ่มและช่วยกันทำงานเป็นกลุ่ม			
	7. การได้พูดคุยและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสมาชิกภายในกลุ่มทำให้ข้าพเจ้าได้ข้อมูลที่ถูกต้อง			
	8. ข้าพเจ้าพอใจต่อการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นกับครูและเพื่อนร่วมชั้น			
	9. การจัดลำดับกิจกรรมการเรียนรู้เป็นขั้นตอนที่ทำให้ข้าพเจ้าสามารถเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น			
	10. ข้าพเจ้าพอใจกับเวลาในการทำกิจกรรม			
	11. ข้าพเจ้าสามารถใช้สื่อในการค้นคว้าได้อย่างอิสระ			

นิยามศัพท์	ประเด็นการประเมิน/ข้อคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ		
		1	0	-1
ความพึงพอใจ หมายถึง การที่นักเรียนแสดงออกถึงความรู้สึกชอบ และพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการทำงานเป็นกลุ่ม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยความสมัครใจ	12. กิจกรรมการเรียนรู้สนุกและน่าสนใจ			
	13. ข้าพเจ้าพอใจที่ทราบคะแนนของผลงานที่ฉันทำในเวลาอันรวดเร็ว			
	14. เมื่อมีใบงานข้าพเจ้าพอใจในคะแนนของตนเองและกลุ่มที่ทำให้ได้เสมอ			
	15. การประเมินผลการเรียนรู้ของครูมีความเหมาะสมและยุติธรรม			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่...../...../.....

ภาคผนวก จ

ผลการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ จ.1

คะแนนค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้เชี่ยวชาญประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ แผนที่ 1-12

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					\bar{X}	S.D.	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
สาระสำคัญ								
1. มีความสอดคล้องกับเนื้อหาการเรียนรู้	5	5	5	4	4	4.60	0.49	มากที่สุด
2. มีความชัดเจนเข้าใจง่าย	4	5	4	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
สาระการเรียนรู้								
3. มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	4	4.80	0.40	มากที่สุด
4. มีความสอดคล้องกับสาระสำคัญ	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
จุดประสงค์การเรียนรู้								
5. มีความสอดคล้องกับตัวชี้วัด	5	5	4	4	4	4.40	0.49	มาก
6. มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	4	4	4.60	0.49	มากที่สุด
7. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับตัวชี้วัด	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
8. มีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาจุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
9. มีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด	3	5	5	5	4	4.40	0.80	มาก
10. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน	5	5	5	4	3	4.40	0.80	มาก
11. เวลาเหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	5	5	4	5	4	4.60	0.49	มากที่สุด
สื่อ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้								
12. สื่อ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ มีความเหมาะสมกับผู้เรียน	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ จ.1 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					\bar{X}	S.D.	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
13. สื่อ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ มีความสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
การวัดและประเมินผล								
14. การวัดประเมินผลมีความสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3	5	5	4	5	4.40	0.80	มาก
15. การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม	5	5	3	5	4	4.40	0.80	มาก
16. พฤติกรรมที่ระบุสามารถวัดและประเมินผลได้	5	5	5	3	5	4.60	0.80	มากที่สุด
ภาพรวม						4.61	0.55	มากที่สุด

ตารางที่ จ.2

ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับตัวชี้วัดของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 50 ข้อ

ข้อสอบ	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้

(ต่อ)

ตารางที่ จ.2 (ต่อ)

ข้อสอบ	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	สรุปผล
	ข้อที่	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4			
13	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
18	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
19	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
20	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
21	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
22	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
23	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
24	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
25	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
26	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
27	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
28	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
29	1	-1	1	1	1	3	0.60	ใช้ได้
30	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
31	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
32	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
33	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
34	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
35	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
36	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
37	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
38	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
39	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

(ต่อ)

ตารางที่ จ.2 (ต่อ)

ข้อสอบ ข้อที่	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
40	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
41	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
42	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
43	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
44	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
45	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
46	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
47	1	-1	1	1	1	3	0.60	ใช้ได้
48	1	-1	1	1	1	3	0.60	ใช้ได้
49	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
50	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ จ.3

ค่าความยาก (p) ค่าอำนาจจำแนก (B) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อที่	ค่าความยาก (p)	อำนาจจำแนก (B)	ข้อที่	ค่าความยาก (p)	อำนาจจำแนก (B)
1	0.44	0.58	16	0.40	0.63
2	0.60	0.42	17	0.44	0.58
3	0.40	0.63	18	0.36	0.67
4	0.52	0.50	19	0.40	0.63
5	0.40	0.63	20	0.36	0.67
6	0.56	0.46	21	0.48	0.54
7	0.36	0.67	22	0.44	0.58
8	0.52	0.50	23	0.44	0.58
9	0.40	0.63	24	0.56	0.46
10	0.52	0.50	25	0.48	0.54
11	0.40	0.63	26	0.44	0.58
12	0.36	0.67	27	0.40	0.63

(ต่อ)

ตารางที่ จ.3 (ต่อ)

ข้อที่	ค่าความยาก (p)	อำนาจจำแนก (B)	ข้อที่	ค่าความยาก (p)	อำนาจจำแนก (B)
13	0.40	0.63	28	0.52	0.50
14	0.48	0.54	29	0.48	0.54
15	0.52	0.50	30	0.40	0.63

ค่าความยาก (p) มีค่าระหว่าง 0.36 – 0.60

ค่าอำนาจจำแนก (B) มีค่าระหว่าง 0.42 – 0.67

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ เท่ากับ 0.91

ตารางที่ จ.4

ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน ที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์

ข้อที่	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	-1	1	1	1	1	3	0.60	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ จ.5

ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์

ข้อที่	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	-1	1	1	1	1	3	0.60	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
13	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ฉ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ จ.1

คะแนนค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ จากใบงาน แบบประเมินพฤติกรรมการทำงาน
กลุ่ม และแบบทดสอบย่อย ระหว่างเรียนจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-7

เลขที่	แผนการจัดการเรียนรู้																						
	1			2			3			4			5			6			7				
	ใบงาน (10)	แผนผัง (20)	แบบทดสอบ	ใบงาน (10)	แผนผัง (20)	แบบทดสอบ	ใบงาน (10)	แผนผัง (20)	แบบทดสอบ	ใบงาน (10)	แผนผัง (20)	แบบทดสอบ	ประเมิน	ใบงาน (10)	แผนผัง (20)	แบบทดสอบ	ใบงาน (10)	แผนผัง (20)	แบบทดสอบ	ใบงาน (10)	แผนผัง (20)	แบบทดสอบ	
1	8	12	5	8	14	6	6	14	7	8	15	5	12	8	16	5	7	14	6	8	15	6	
2	8	12	5	9	15	5	7	14	6	8	16	5	13	8	16	5	8	15	6	8	16	6	
3	8	12	5	7	12	6	7	14	5	7	15	5	13	9	15	6	7	16	7	8	16	5	
4	8	14	5	8	13	5	7	12	6	6	14	6	12	8	15	7	6	13	6	8	17	7	
5	7	14	6	8	14	6	8	15	5	7	15	7	11	7	15	6	7	14	8	9	15	7	
6	7	14	7	8	15	4	7	16	6	6	16	7	12	7	16	6	8	14	7	8	15	6	
7	8	12	6	7	15	5	9	15	5	7	13	8	12	9	17	7	8	14	6	7	15	5	
8	7	15	5	8	15	6	7	14	6	7	14	7	11	8	15	6	9	15	7	6	16	6	
9	7	13	7	7	14	5	6	15	6	8	14	6	12	7	14	6	8	14	6	7	15	6	
10	8	15	6	5	14	5	8	16	6	8	15	7	13	8	16	6	8	15	7	7	14	6	
11	8	14	7	8	15	5	8	13	6	8	14	6	13	8	15	6	7	16	6	6	15	7	
12	7	15	6	9	12	6	8	14	5	9	14	7	12	8	17	6	7	13	7	7	15	6	
13	7	15	6	8	13	6	8	14	8	8	15	6	11	7	15	6	7	14	6	6	16	7	
14	8	14	5	7	14	6	6	15	6	8	15	7	12	8	15	7	7	15	7	8	16	6	
15	7	15	6	7	14	7	7	14	5	8	16	6	11	8	18	6	8	16	6	7	17	6	
16	7	12	5	8	14	5	7	14	4	7	15	7	11	7	17	6	8	15	6	6	16	6	
17	7	13	7	8	12	5	7	15	5	6	14	6	11	8	15	6	8	14	6	8	15	7	
18	7	14	6	9	15	6	8	16	6	7	15	7	11	7	15	6	7	15	7	7	15	7	
19	8	15	6	8	13	6	7	16	6	6	16	7	13	7	15	6	7	16	7	6	15	8	
20	7	15	5	8	14	7	9	15	7	7	15	7	12	9	16	7	8	13	6	7	16	7	
21	8	15	5	8	14	6	7	15	6	7	16	7	11	8	17	8	7	14	7	8	16	6	
22	7	14	6	8	14	7	6	17	7	8	15	5	12	7	15	6	7	14	6	8	17	7	
รวม		164.00			171.00			160.00			323.00			171.00			164.00			319.00			140.00
เฉลี่ย		7.45			7.77			7.27			14.68			7.77			7.45			14.50			6.36
S.D.		0.51			0.87			0.88			1.13			0.69			0.67			0.96			0.73
ร้อยละ		74.55			77.73			72.73			73.41			77.73			74.55			72.50			63.64

ตารางที่ จ.2

คะแนนค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ จากใบงาน แบบประเมินพฤติกรรมการทำงาน
กลุ่ม และแบบทดสอบย่อย ระหว่างเรียนจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8-12

เลขที่	แผนการจัดการเรียนรู้															รวมคะแนนระหว่างเรียน (480)	คะแนนทดสอบหลังเรียน (30)																			
	8			9			10			11			12																							
	ใบงาน (10)	แผนผัง (20)	แบบทดสอบย่อยที่ 8	ใบงาน (10)	แผนผัง (20)	แบบทดสอบย่อยที่ 9	ใบงาน (10)	แผนผัง (20)	แบบทดสอบย่อยที่ 10	ใบงาน (10)	แผนผัง (20)	แบบทดสอบย่อยที่ 11	ใบงาน (10)	แผนผัง (20)	แบบทดสอบย่อยที่ 12			ประเมินพฤติกรรม (20)																		
1	7	14	7	6	16	6	8	14	6	6	15	6	8	15	5	19	335	24																		
2	7	14	6	7	15	6	9	17	7	8	15	6	8	16	6	18	349	25																		
3	7	15	6	6	15	6	7	16	6	8	15	7	8	16	5	18	338	22																		
4	7	16	6	7	16	7	8	18	5	8	15	6	9	17	6	19	344	26																		
5	7	16	7	7	14	6	7	15	6	8	16	7	8	15	7	18	345	23																		
6	7	17	6	8	14	5	7	15	6	9	16	5	7	16	6	18	344	18																		
7	8	15	5	8	14	5	9	15	7	6	14	6	7	15	7	19	342	22																		
8	7	16	6	8	15	6	9	14	6	7	17	7	8	16	6	18	347	19																		
9	8	15	7	9	16	7	7	15	7	8	15	6	8	14	5	18	338	20																		
10	8	14	6	8	16	6	9	14	6	8	15	7	8	14	6	18	348	21																		
11	8	16	6	7	15	6	8	14	6	6	16	5	8	12	6	18	399	19																		
12	9	16	5	7	16	5	7	14	5	8	15	6	8	15	5	18	339	25																		
13	8	18	6	6	16	6	8	17	6	8	16	7	8	16	4	18	345	22																		
14	7	15	7	7	14	6	8	13	6	8	14	6	9	14	5	19	341	18																		
15	7	15	7	8	15	6	9	13	6	6	14	7	8	14	6	18	345	26																		
16	7	16	6	8	15	7	7	14	6	7	15	7	9	12	6	18	334	23																		
17	7	17	7	8	16	6	8	15	7	6	16	6	7	15	6	18	337	23																		
18	7	17	6	7	15	6	7	15	6	8	16	5	8	16	7	18	347	21																		
19	7	15	8	13	16	5	7	18	7	9	17	6	8	15	6	18	359	23																		
20	8	16	7	12	14	6	9	17	6	7	17	7	7	14	7	18	358	27																		
21	7	16	6	12	15	5	9	17	7	8	16	6	7	15	5	18	356	19																		
22	8	15	7	12	16	6	7	16	7	8	15	7	8	16	6	19	356	20																		
รวม		163		344		139		181		334		130		174		336		137		165		340		138		174		328		128		401		7646		486
เฉลี่ย		7.41		15.64		6.32		8.23		15.18		5.91		7.91		15.27		6.23		7.50		15.45		6.27		7.91		14.91		5.82		18.23		347.55		22.09
S.D.		0.59		1.05		0.72		2.09		0.80		0.61		0.87		1.52		0.61		0.96		0.91		0.70		0.61		1.27		0.80		0.43		13.56		2.69
ร้อยละ		79.09		78.18		63.82		82.27		75.91		59.09		79.09		76.36		62.27		75.00		77.27		62.73		79.09		74.55		58.18		91.14		72.91		73.64

ตารางที่ จ.3

คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

เลขที่	คะแนนทดสอบก่อนเรียน (คะแนนเต็ม 30 คะแนน)	คะแนนทดสอบหลังเรียน (คะแนนเต็ม 30 คะแนน)
1	13	24
2	15	25
3	14	22
4	22	26
5	14	23
6	14	18
7	15	22
8	13	19
9	15	20
10	11	21
11	17	19
12	16	25
13	18	22
14	15	18
15	13	26
16	14	23
17	21	23
18	18	21
19	19	23
20	18	27
21	16	19
22	13	20
รวม	344	486
เฉลี่ย	15.64	22.09
S.D.	2.77	2.69
ร้อยละ	52.12	73.64

ภาคผนวก ช

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและหนังสือราชการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

อาจารย์ ดร.อัจฉริยา พรหมท้าว	อาจารย์ประจำสาขาวิจัยและ ประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อาจารย์ ดร.อพันธ์ พูลพุทรา	อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิจัยและพัฒนา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อาจารย์ ดร.ธัญลักษณ์ เขจรภักดิ์	อาจารย์ประจำสาขาหลักสูตรและการ เรียนการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อาจารย์ ดร. ทัชชวัฒน์ เหล่าสุวรรณ	อาจารย์ประจำสาขาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม
นายจำรูญ ศีระษะภูมิ	ครูชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระสังคม ศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โรงเรียน เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สาขาวิชาสังคมศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์

ที่ สคบ. ๐๑๖๕/๒๕๖๒

วันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน อาจารย์ธัญญลักษณ์ เขจรภักดิ์

ด้วย นางสาวชिरารัตน์ ปัญญาเทพ รหัสประจำตัว ๖๑๘๐๑๐๕๗๐๑๑๑ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาสังคมศึกษา รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือ

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษาการวิจัย
- ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
- ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
- อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐชัย จันทชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สาขาวิชาสังคมศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์

ที่ สคบ. ๐๑๖๕/๒๕๖๒

วันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน อาจารย์ทัชชวิวัฒน์ เหล่าสุวรรณ

นางสาวชिरารัตน์ ปัญญาเทพ รหัสประจำตัว ๖๑๘๐๑๐๕๗๐๑๑๑ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาสังคมศึกษา รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือ

- เพื่อ
- ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษาการวิจัย
 - ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 - ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 - อื่นๆ ระบุ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐชัย จันทชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สาขาวิชาสังคมศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์

ที่ สคบ. ๐๑๖๕/๒๕๖๒

วันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน อาจารย์อัจฉริยา พรหมท้าว

นางสาวชिरารัตน์ ปัญญาเทพ รหัสประจำตัว ๖๑๘๐๑๐๕๗๐๑๑๑ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาสังคมศึกษา รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือ

- เพื่อ
- ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษาการวิจัย
 - ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 - ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 - อื่นๆ ระบุ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐชัย จันทร์ชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

ที่ อว ๐๖๑๙.๐๒/ว.๔๖๖๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน อาจารย์อภัยพันธุ์ พูลพุทรา

ด้วย นางสาวชिरารัตน์ ปัญญาเทพ รหัสประจำตัว ๖๑๘๐๑๐๕๗๐๑๑๑ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาสังคมศึกษา รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือ

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษาการวิจัย
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐชัย จันทร์ชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

ที่ อว ๐๖๑๙.๐๒/ว.๔๖๖๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน นายจำรูญ ศิริษะภูมิ

ด้วย นางสาวชिरารัตน์ ปัญญาเทพ รหัสประจำตัว ๖๑๘๐๑๐๕๗๐๑๑๑ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาสังคมศึกษา รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิด เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือ

- เพื่อ
- ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษาการวิจัย
- ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
- ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
- อื่นๆ ระบุ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐชัย จันทร์ชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ สกุล นางสาวชिरารัตน์ ปัญญาเทพ
วัน เดือน ปี เกิด 27 ธันวาคม 2538
ที่อยู่ปัจจุบัน 112 หมู่ที่ 12 บ้านดอนยุง ตำบล ยางตลาด อำเภอ ยางตลาด
จังหวัด กาฬสินธุ์ 46120

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2561 ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ) สาขาวิชาประวัติศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
พ.ศ. 2563 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาสังคมศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY